ఓం పరబ్రహ్మణే నమః

కృష్ణయజుర్వేద సంధ్యా వందనం

శ్లో॥ అపవిత్రః పవిత్రో వా సర్వావస్థాంగతోఽపి వా

యస్మరేత్పుండరీకాక్షం స బాహ్యాభ్యంతరశ్శుచిః ॥

పుండరీకాక్ష పుండరీకాక్ష పుండరీకాక్షాయనమః ॥

ఆచమనమ్

ఓం కేశవాయ స్వాహా । ఓం నారాయణాయ స్వాహా ।

ఓం మాధవాయ స్వాహా । ఓం గోవిందాయ నమః ।

ఓం విష్ణవే నమః । ఓం మధుసూదనాయ నమః ।

ఓం త్రివిక్రమాయ నమః । ఓం వామనాయ నమః ।

ఓం శ్రీధరాయ నమః । ఓం హృషీకేశాయ నమః ।

ఓం పద్మనాభాయ నమః । ఓం దామోదరాయ నమః ।

ఓం సంకర్షణాయ నమః । ఓం వాసుదేవాయ నమః ।

ఓం ప్రద్యుమ్నాయ నమః । ఓం అనిరుద్ధాయ నమః ।

ఓం పురుషోత్తమాయ నమః । ఓం అధోక్షజాయ నమః ।

ఓం నారసింహాయ నమః । ఓం అచ్యుతాయ నమః ।

ఓం జనార్దనాయ నమః । ఓం ఉపేంద్రాయ నమః ।

ఓం హరయే నమః । ఓం శ్రీ కృష్ణాయ నమః ।

శ్రీ కృష్ణ పరబ్రహ్మణే నమః ॥

భూతోచ్చాటన

ఉత్తిష్ఠన్తు భూతపిశాచాః యే తే భూమిభారకాః ।

ఏతేషా మవిరోధేన బ్రహ్మకర్మ సమారభే ॥

ప్రాణయామః

ఓం భూః, ఓం భువః, ఓగ్ం. సువః, ఓం మహః, ఓం జనః, ఓం తపః, ఓగ్ం. సత్యం, ఓం తత్సవితుర్వరేణ్యం భర్గోదేవస్య ధీమహి। ధియోయోనః ప్రచోదయాత్ ఓమాపోజ్యోతీ రసోఽమృతం బ్రహ్మ భూర్భువస్సువరోమ్ ॥

సంకల్పము

మమ ఉపాత్త దురితక్షయద్వారా శ్రీపరమేశ్వరముద్దిశ్య శ్రీపరమేశ్వర ప్రీత్యర్థం, శుభే శోభనే ముహూర్తే, శ్రీమహావిష్ణోరాజ్ఞయా ప్రవర్తమానస్య, అద్యబ్రహ్మణః ద్వితీయపరార్ధే, శ్వేతవరాహకల్పే, వైవస్వతమన్వన్తరే, కలియుగే, ప్రథమపాదే, జంబూద్వీపే, భారతవర్షే, భరతఖండే, మేరోః దక్షిణదిగ్భాగే శ్రీశైలస్య .... ప్రదేశే, ...గోదావర్యోః మధ్యదేశే, శోభనగృహే (స్వగృహే), సమస్త దేవతాబ్రాహ్మణ హరిహర గురుచరణ సన్నిధౌ, అస్మిన్ వర్తమాన వ్యావహారిక చాంద్రమానేన .... సంవత్సరే ... అయనే ... ఋతౌ... మాసే .... పక్షే....... తిథౌ .... వాసరే, శుభనక్షత్రే శుభయోగే శుభకరణ ఏవంగుణ విశేషణ విశిష్టాయాం శుభతిథౌ శ్రీపరమేశ్వర ముద్దిశ్య శ్రీపరమేశ్వర ప్రీత్యర్థం ప్రాతః (మాధ్యాహ్న-సాయం) సంధ్యా ముపాసిష్యే ॥

మార్జనము

ఆపోహిష్ఠామయోభువః । తాన ఊర్జేదధాతన । మహేరణాయ చక్షసే । యోవశ్శివ తమోరసః ।తస్య భాజయతే హనః । ఉశతీరివ మాతరః। తస్మా అరంగ మామవః ।

యస్య క్షయాయ జిన్వథ ।ఆపోజనయథాచనః ॥

మంత్రాచమనం

ప్రాతఃకాలే

సూర్యశ్చ మామన్యుశ్చ మన్యుపతయశ్చ మన్యుకృతేభ్యః ।

పాపేభ్యోరక్షన్తామ్। యద్రాత్రియా పాపమకారుషమ్ ।

మనసావాచా హస్తాభ్యామ్ । పద్భ్యాముదరేణ శిశ్నా।

రాత్రి స్తదవలుంపతు । యత్కించ దురితంమయి ।

ఇదమహం మామమృతయోనౌ ।సూర్యేజ్యోతిషి జుహోమి స్వాహా ॥

మధ్యాహ్న కాలే

ఆపః పునన్తు పృథివీం పృథివీపూతా పునాతు మాం ।

పునన్తు బ్రహ్మణస్పతి ర్బ్రహ్మ పూతా పునాతు మాం ।

యదుచ్ఛిష్ట మభోజ్యం యద్వా దుశ్చరితం మమ ।

సర్వం పునన్తు మామాపో ఽసతాం చ ప్రతిగ్రహగ్గ్స్వాహా ॥

సాయంకాలే

అగ్నిశ్చ మామన్యుశ్చ మన్యుపతయశ్చ మన్యుకృతేభ్యః ।

పాపేభ్యో రక్షన్తాం । యదహ్నా పాపమకారుషం ।

మనసా వాచా హస్తాభ్యాం । పద్భ్యాముదరేణ శిశ్నా ।

అహ స్తదవలుంపతు । యత్కించ దురితం మయి ।

ఇదమహం మామమృతయోనౌ। సత్యేజ్యోతిషి జుహోమి స్వాహా ॥

ఆచమనం

త్రిరాచామేత్ । ద్విః పరిమృజ్య । సకృదుపస్పృశ్య । యత్సవ్యం పాణిం ।
పాదౌప్రోక్షతి । శిరశ్చక్షుషీ నాసికే శ్రోత్రే ॥

మార్జనం

దధిక్రావ్ణ్ణో అకారిషం । జిష్ణోరశ్వస్య వాజినః ।
సురభినోముఖాకరత్ప్రణ ఆయూగ్ంషితారిషత్ ॥
ఓం ఆపోహిష్ఠామయోభువస్తాన ఊర్జే దధాతన । మహేరణాయ చక్షసే ।
యోవశ్శివ తమోరసస్తస్య భాజయతేహనః ।ఉశతీరివమాతరః ।
తస్మాఅరంగమామవోయస్య క్షయాయ జిన్వథ । ఆపోజన యథాచనః ॥

1. ఓం హిరణ్యవర్ణా శ్శుచయః పావకాయాసు జాతః కశ్యపోయాస్వింద్రః ।
   అగ్నింయాగర్భం దధిరే విరూపాస్తాన ఆపశ్శగ్గ్ స్యోనాభవన్తు ॥
2. యాసాగ్ం రాజా వరుణోయాతి మధ్యేసత్యానృతే అవపశ్యఞ్జనానాం ।
   మధుశ్చుతశ్శుచయోయాః పావకాస్తాన ఆపశ్శగ్గ్ స్యోనాభవన్తు ॥
3. యాసాందేవా దివికృణ్వన్తి భక్షంయా అన్తరిక్షే బహుధాభవన్తి॥
   యాః పృథివీం పయసోన్దన్తి శుక్రాస్తాన ఆపశ్శగ్గ్ స్యోనాభవన్తు ॥
4. శివేన మా చక్షుషా పశ్యతాప శ్శివయాతను వోపస్పృశత త్వచంమే ।
   సర్వాగ్ం అగ్నీగ్ం రప్సుషదో హువేవోమయివర్చో బలమోజో నిధత్త ॥

పాపవిమోచన మంత్రము

హస్తే జలమాదాయ నిశ్శ్వస్య వామతో వినిక్షిపేత్.....

ఓం ద్రుపదాదివముంచతు । ద్రుపదా దివేన్ముముచానః ।

స్విన్నస్స్నాత్వీ మలాదివ । పూతం పవిత్రేణే వాజ్యం ।

ఆపశ్శున్ధన్తు మైనసః ॥

ఆచమనం

త్రిరాచామేత్ । ద్విః పరిమృజ్య । సకృదుపస్పృశ్య । యత్సవ్యం పాణిం ।

పాదౌప్రోక్షతి । శిరశ్చక్షుషీ నాసికే శ్రోత్రే ॥

అర్ఘ్య త్రయ ప్రదానం

....పూర్వోక్త ఏవంగుణ .... ప్రీత్యర్థంప్రాతః – మాధ్యాహ్న – సాయం – సంధ్యాంగ అర్ఘ్యప్రదానం కరిష్యే ॥

ప్రాతః–సాయంతనేపి

ఓం భూర్భువస్సువః । తత్సవితుర్వరేణ్యం భర్గో దేవస్యధీమహి । ధియోయోనః ప్రచోదయాత్ ॥ ఏవం త్రిః ।

ప్రాయశ్చిత్తార్ఘ్యప్రదానం

.... ప్రాతః – సాయం సంధ్యాంగ ముఖ్య కాలాతిక్రమణ దోష నివృత్యర్థం ప్రాయశ్చిత్త అర్ఘ్యప్రదానం కరిష్యే ॥

ఓం భూః। ఓం భువః। ఓగ్ం సువః। ఓం మహః। ఓం జనః। ఓం తపః। ఓగ్ం సత్యం। తత్సవితుర్వరేణ్యం భర్గో దేవస్యధీమహి। ధియోయోనః ప్రచోదయాత్। ఓమాపోజ్యోతీరసోఽమృతం బ్రహ్మ భూర్భువస్సువరోమ్ ॥

పశ్చాత్ హస్తే జలమాదాయ ఉత్థాయ

ఓం ఉద్యన్తమస్తంయన్తమాదిత్య మభిధ్యాయన్కుర్వన్బ్రాహ్మణో విద్వాన్సకలం భద్రమశ్నుతేఽసావాదిత్యో బ్రహ్మేతి బ్రహ్మైవస న్బ్రహ్మాప్యేతి య ఏవం వేద ॥ అసావాదిత్యో బ్రహ్మ ॥

మధ్యాహ్నే

ఓం హగ్ంస శ్శుచిషద్వసురంతరిక్ష సద్ధోతా వేదిషదతిథిర్దురోణసత్ । నృషద్వరసదృత సద్వ్యోమసదబ్జా గోజా ఋతజా అద్రిజా ఋతం బృహత్ ॥

ఇత్యేక వారం ॥

ఓం భూర్భువస్సువః । తత్సవితుర్వరేణ్యం భర్గో దేవస్యధీమహి । ధియోయోనః ప్రచోదయాత్ ॥ ఏవం త్రిః ।

తర్పణము

ప్రాతః

1. సంధ్యాం తర్పయామి 2. గాయత్రీం తర్పయామి
3. బ్రాహ్మీం తర్పయామి 4. నిమృజీం తర్పయామి

మధ్యాహ్నే

1. సంధ్యాం తర్పయామి 2. సావిత్రీం తర్పయామి
3. రౌద్రీం తర్పయామి 4. నిమృజీం తర్పయామి

సాయంకాలే

1. సంధ్యాం తర్పయామి 2. సరస్వతీం తర్పయామి

3. వైష్ణవీం తర్పయామి 4. నిమృజీం తర్పయామి

ఆచమనం

త్రిరాచామేత్ । ద్విః పరిమృజ్య । సకృదుపస్పృశ్య । యత్సవ్యం పాణిం ।

పాదౌప్రోక్షతి । శిరశ్చక్షుషీ నాసికే శ్రోత్రే ॥

గాయత్ర్యావాహనము

ఓమిత్యేకాక్షరం బ్రహ్మ । అగ్ని ర్దేవతా బ్రహ్మఇత్యార్షం ।

గాయత్రం ఛందం పరమాత్మం సరూపం । సాయుజ్యం వినియోగం ॥

ఆయాతు వరదాదేవీ అక్షరం బ్రహ్మ సమ్మితం ।

గాయత్రీం ఛందసాం మాతేదం బ్రహ్మ జుషస్వమే ॥

యదహ్నాత్కురుతే పాపం తదహ్నా త్ప్రతిముచ్యతే

యద్రాత్రియా త్కురుతేపాపం తద్రాత్రియాత్ప్రతి ముచ్యతే ॥

సర్వవర్ణే మహాదేవి సంధ్యావిద్యే సరస్వతి ॥

ఓజోసి, సహోసి బలమసి, భ్రాజోసి దేవానాంధామనామాసి,

విశ్వమసి విశ్వాయు, స్సర్వమసి సర్వాయు, రభిభూరోమ్ ॥

గాయత్రీ మావాహయామి ॥ సావిత్రీ మావాహయామి ॥

సరస్వతీ మావాహయామి ॥ ఛందఋషీ నావాహయామి॥

శ్రియ మావాహయామి ॥

గాయత్రియా గాయత్రీ చ్ఛందో, విశ్వామిత్ర ఋషిః సవితా దేవతా, అగ్నిర్ముఖం బ్రహ్మాశిరః, విష్ణుర్హృదయగ్ం రుద్రశ్శిఖా, పృథివీయోనిః ప్రాణా పాన వ్యానోదాన సమానా సప్రాణా శ్వేతవర్ణా సాంఖ్యాయన సగోత్రా గాయత్రీ చతుర్విగ్ంశత్యక్షరా త్రిపదాషట్కుక్షిః పంచశీర్షోపనయనే వినియోగః॥

ప్రాణయామః

ఓం భూః, ఓం భువః, ఓగ్ం. సువః, ఓం మహః, ఓం జనః, ఓం తపః, ఓగ్ం. సత్యం, ఓం తత్సవితుర్వరేణ్యం భర్గోదేవస్య ధీమహి । ధియోయోనః ప్రచోదయాత్ ఓమాపోజ్యోతీ రసోఽమృతం బ్రహ్మ భూర్భువస్సువరోమ్ ॥

అథ జపః

ప్రాతః - మాధ్యాహ్న - సాయం - సంధ్యాంగ యథాశక్తి గాయత్రీమహామంత్ర జపం కరిష్యే ॥

కరన్యాసము

ఓం తత్సవితుః బ్రహ్మాత్మనే   అంగుష్ఠాభ్యాం నమః

ఓం వరేణ్యం విష్ణ్వాత్మనే   తర్జనీభ్యాం నమః

ఓం భర్గోదేవస్య రుద్రాత్మనే   మధ్యమాభ్యాం నమః

ఓం ధీమహి సత్యాత్మనే   అనామికాభ్యాం నమః

ఓం ధియోయోనః జ్ఞానాత్మనే   కనిష్ఠికాభ్యాం నమః

ఓం ప్రచోదయాత్ సర్వాత్మనే   కరతలకర పృష్ఠాభ్యాం నమః

అంగన్యాసము

ఓం తత్సవితుః బ్రహ్మాత్మనే హృదయాయ నమః

ఓం వరేణ్యం విష్ణ్వాత్మనే శిరసే స్వాహా

ఓం భర్గోదేవస్య రుద్రాత్మనే శిఖాయైవషట్

ఓం ధీమహి సత్యాత్మనే కవచాయహుం

ఓం ధియోయోనః జ్ఞానాత్మనే నేత్రత్రయాయ వౌషట్

ఓం ప్రచోదయాత్ సర్వాత్మనే అస్త్రాయఫట్ ॥

భూర్భువస్సువరోమితి దిగ్బన్ధః ॥

ధ్యానము

శ్లో॥ ముక్తా విద్రుమ హేమనీల ధవళచ్ఛాయై ర్ముఖై స్త్రీక్షణైః ॥

యుక్తా మిందు నిబద్ధరత్న మకుటాం తత్త్వార్థ వర్ణాత్మికాం

గాయత్రీం వరదాభయాంఙ్కుశకశాః శుభ్రం కపాలం గదాం

శంఖం చక్ర మథారవిందయుగళం హస్తై ర్వహన్తీం భజే ॥

చతుర్వింశతి పూర్వముద్రాః

శ్లో॥ సుముఖం సంపుటంచైవ వితతం విస్తృతం తథా ।

ద్విముఖం త్రిముఖంచైవ చతుః పంచముఖం తథా ।

షణ్ముఖో&ధోముఖంచైవ వ్యాపకాఞ్జలికం తథా ।

శకటం యమ పాశంచ గ్రథితం సమ్ముఖోన్ముఖం ।

ప్రలంబం ముష్టికంచైవ మత్స్యః కూర్మో వరాహకం ।

సింహాక్రాన్తం మహాక్రాన్తం ముద్గరం పల్లవం తథా ।

చతుర్వింశతి ముద్రావై గాయత్ర్యా సుప్రతిష్ఠితాః ।

ఇతిముద్రా నజానాతి గాయత్రీ నిష్ఫలా భవేత్ ॥

గాయత్రీమంత్రార్థ శ్లోకః

శ్లో॥ యోదేవస్సవితాఽస్మాకం ధియోధర్మాది గోచరాః ।

ప్రేరయేత్తస్యయద్భర్గ స్తద్వరేణ్యముపాస్మహే ॥

శ్లో॥ గురుర్బ్రహ్మా గురుర్విష్ణుర్గురుర్దేవో మహేశ్వరః ।

గురుస్సాక్షాత్పరం బ్రహ్మా తస్మై శ్రీగురువేనమః ॥

మంత్ర జపః

ఓం భూర్భువస్సువః । తత్సవితుర్వరేణ్యం భర్గోదేవస్య ధీమహి ।

ధియోయోనః ప్రచోదయాత్ ॥

ఇతి గాయత్రీం అష్టోత్తరశతంవా, సహస్రంవా జపేత్ ।

(ప్రాతస్తిష్ఠన్, సాయం మధ్యాహ్న యోరాసీనః)

ఓం తత్సత్ బ్రహ్మార్పణమస్తు ॥

పునః అంగన్యాస (కరన్యాసౌ) కృత్వా.

భూర్భువస్సువరోమితి దిగ్విమోకః ॥

ధ్యానము

శ్లో॥ ముక్తా విద్రుమ హేమనీల ధవళచ్ఛాయైర్ముఖై స్త్రీక్షణైః ॥

యుక్తా మిందు నిబద్ధరత్న మకుటాం తత్త్వార్థ వర్ణాత్మికాం

గాయత్రీం వరదాభయాంఙ్కుశకశాః శుభ్రం కపాలం గదాం

శంఖం చక్ర మథారవిందయుగళం హస్తై ర్వహన్తీం భజే ॥

అష్ట ఉత్తర ముద్రలు 8

సురభి, జ్ఞాన, చక్రే చ యోనిః, కూర్మో&థ పంకజం, లింగం,

నిర్యాణ, ముద్రాచేత్యష్ట ముద్రాః ప్రకీర్తితాః ॥

సూర్యోపస్థానము

ప్రాతః (మధ్యాహ్న, సాయం) సంధ్యాంగ సూర్యోపస్థానం కరిష్యే ॥

ప్రాతః

ఓం మిత్రస్య చర్షణీ ధృత శ్రవోదేవస్య సానసిం । సత్యంచిత్ర శ్రవస్తమం ।

మిత్రో జనాన్ యాతయతి ప్రజానన్మిత్రోదాధార పృథివీ ముతద్యామ్ ।

మిత్రః కృష్టీరనిమిషాభిచష్టే సత్యాయ హవ్యం ఘృతవద్విధేమ

ప్రసమిత్ర మర్తోఅస్తు ప్రయస్వాన్యస్త ఆదిత్య శిక్షతి వ్రతేన ।

నహన్యతే నజీయతే త్వోతోనైనమగ్ం హోఅశ్నోత్య న్తితోనదూరాత్ ॥

మధ్యాహ్నే

ఆసత్యే న రజసా వర్తమానో నివేశ యన్న మృతం మర్త్యంచ ।

హిరణ్య యేన సవితారథేనా ౨౨ దేవోయాతి భువనా విపశ్యన్ ।

ఉద్వయం తమసస్పరి పశ్యన్తో జ్యోతిరుత్తరం ।

దేవందేవత్రాసూర్యమగన్మ జ్యోతిరుత్తమం ।

ఉదుత్యం జాతవేదసందేవంవహన్తి కేతవః । దృ శేవిశ్వాయ సూర్యం ।

చిత్రం దేవానా ముదగాదనీకం చక్షుర్మిత్ర స్యవరుణ స్యాగ్నేః ।

ఆప్రాద్యావా పృథివీఅన్తరిక్షగ్ం సూర్య ఆత్మా జగత స్తస్థుషశ్చ ।
తచ్చక్షు ర్దేవహితం పురస్తాచ్చు క్రముచ్చరత్ ॥
పశ్యేమ శరదశ్శతం జీవేమ శరదశ్శతం నందామ శరదశ్శతం మో దామ
శరదశ్శతం భవామ శరదశ్శతగ్ం శృణవామ శరదశ్శతం ప్రబ్రవామ శ్శరదశ్శ త
మజీతాస్యామ శరద శ్శతం జ్యోక్చ సూర్యంద్రుశే ।
య ఉదగాన్మహతోఽర్ణవా ద్విభ్రాజమాన స్సరిరస్య మధ్యా థ్సమావృషభో
లోహితాక్ష స్సూర్యోవిపశ్చి న్మనసా పునాతు ।

సాయంతనే

ఇమమ్మే వరుణ శృధీహవ మద్యాచమృడయ । త్వామవస్యురాచకే ।
తత్త్వాయామి బ్రహ్మణా వందమాన స్తదాశాస్తే యజమానో హవిర్భిః ।
అహేడమానో వరుణేహబోధ్యురుశగ్ం. సమాన ఆయుః ప్రమోషీః ।
యచ్చిద్ధితేవిశోయథా ప్రదేవ వరుణవ్రతం । మినీమసిద్యవిద్యవి ।
యత్కించేదం వరుణ దైవ్యేజనేఽభిద్రోహం మనుష్యాశ్చరామసి ।
అచిత్తీయత్తవ ధర్మాయుయోపిమ మానస్త స్మాదేనసో దేవరీరిషః ।
కితవాసో యద్రిరిపుర్నదీవి యద్వాఘా సత్యముత యన్నవిద్మ ।
సర్వాతావిష్య శిథిరేవదేవాఽథాతేస్యామ వరుణ ప్రియాసః ॥

ప్రాతః - సాయంకాలే దిఙ్నమస్కారః

ఓం నమః ప్రాచ్యైదిశే యాశ్చదేవతా ఏతస్యాం ప్రతివసన్త్యే తాభ్యశ్చ నమో ॥
నమో దక్షిణాయైదిశే యాశ్చదేవతా ఏతస్యాం ప్రతివసన్త్యే తాభ్యశ్చ నమో ॥

నమః ప్రతీచ్యైదిశే యాశ్చదేవతా ఏతస్యాం ప్రతివసన్త్యే తాభ్యశ్చ నమో ॥

నమ ఉదీచ్యైదిశే యాశ్చదేవతా ఏతస్యాం ప్రతివసన్త్యే తాభ్యశ్చ నమో ॥

నమ ఊర్ధ్వాయైదిశే యాశ్చదేవతా ఏతస్యాం ప్రతివసన్త్యే తాభ్యశ్చ నమో ॥

నమో ఽధరాయైదిశే యాశ్చదేవతా ఏతస్యాం ప్రతివసన్త్యే తాభ్యశ్చ నమో ॥

నమో ఽవాన్తరాయై దిశే యాశ్చదేవతా ఏతస్యాం ప్రతివసన్త్యే తాభ్యశ్చ నమో ॥

నమో గంగా యమునయో ర్మధ్యే యేవసన్తి తే మే ప్రసన్నాత్మాన

శ్చిరంజీవితం వర్ధయన్తి ॥

నమో గంగాయమునయోర్మునిభ్యశ్చ నమో నమో

గంగా యమున యోర్మునిభ్యశ్చ నమః ॥

ప్రాతః - మధ్యాహ్న- సాయం కాలే ముని నమస్కారః

సంధ్యాయై నమః, సావిత్ర్యైనమః, గాయత్ర్యైనమః, సరస్వత్యైనమః,

సర్వాభ్యో దేవతాభ్యోనమః, దేవేభ్యోనమః, ఋషిభ్యోనమః, మునిభ్యోనమః,

గురుభ్యోనమః, పితృభ్యోనమః, కామోకార్షీన్మన్యురకార్షీన్నమోనమః ॥

ఈశ్వరధ్యానం

పృథివ్యాపస్తేజోవాయురాకాశాత్ ।ఓన్నమో భగవతే వాసుదేవాయ ।

యాగ్ం సదా సర్వభూతాని చరాణి స్థావరాణి చ ।

సాయం ప్రాతర్నమస్యన్తి సామా సంధ్యా ఽభిరక్షతు ॥

హరిహరాభేదస్మరణమ్

శ్లో॥ శివాయ విష్ణురూపాయ శివరూపాయ విష్ణవే

శివస్య హృదయం విష్ణు ర్విష్ణోశ్చ హృదయగ్ం శివః

శ్లో॥ యథా శివమయోవిష్ణు రేవం విష్ణుమయశ్శివః

యథాన్తరం నపశ్యామి తథా మే స్వస్తిరాయుషి

శ్లో॥ నమో బ్రహ్మణ్యదేవాయ గోబ్రాహ్మణహితాయచ

జగద్ధితాయ కృష్ణాయ గోవిందాయనమోనమః ॥

గాయత్రీ ప్రస్థానము

ఉత్తమే శిఖరే జాతే భూమ్యాం పర్వతమూర్ధని ।

బ్రాహ్మణేభ్యోఽభ్యనుజ్ఞాతా గచ్ఛ దేవి యథాసుఖం ।

స్తుతో మయా వరదావేదమాతా ప్రచోదయన్తీ పవనేద్విజాతా ।

ఆయుః పృథివ్యాం ద్రవిణం బ్రహ్మవర్చసం ।

మహ్యం దత్వా ప్రజాతుం బ్రహ్మలోకం ॥

నారాయణాభివన్దనం

శ్లో॥ నమోస్త్వనన్తాయ సహస్రమూర్తయే సహస్రపాదాక్షి శిరోరుబాహవే ।

సహస్రనామ్నే పురుషాయ శాశ్వతే సహస్ర కోటియుగధారిణే నమః ॥

భూమ్యాకాశాభివందనము

ఇదం ద్యావా పృథివీసత్యమస్తు పితర్మాతర్యదిహోపబ్రువేవాం ।

భూతం దేవానా మవమే అవోభిర్విద్యామేషం వృజనం జీరదానుం ॥

శ్లో॥ ఆకాశాత్పతితం తోయం యథాగచ్ఛతిసాగరం

సర్వదేవ నమస్కారః కేశవం (శంకరం) ప్రతి గచ్ఛతి ॥

శ్లో॥ సర్వవేదేషు యత్పుణ్యం సర్వతీర్థేషు యత్ఫలం

తత్ఫలం పురుష ఆప్నోతి స్తుత్వాదేవం జనార్దనం ॥

శ్రీస్తుత్వా దేవం జనార్దన ఓం నమ ఇతి

శ్లో॥ వాసనాద్వాసుదేవస్య వాసితంతే జగత్త్రయం ।

సర్వభూతనివాసోసి వాసుదేవ। నమోస్తుతే॥

ప్రవర

చతుస్సాగర పర్యన్తం గోబ్రాహ్మణేభ్యః శుభం భవతు ------- ఋషేయ ప్రవరాన్విత ------ గోత్రః ------- సూత్రః -------శాఖాధ్యాయీ ------- శర్మాహంభో అభివాదయే ॥

శ్లో॥ కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్వా బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేః స్వభావాత్ ।

కరోమి యద్యత్సకలం పరస్మై నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

శ్లో॥ ఆ బ్రహ్మలోకాదాశేషాదా లోకాలోక పర్వతాత్ ।

యేసన్తి బ్రాహ్మణాదేవాస్తేభ్యో నిత్యం నమో నమః ॥

అనేన ప్రాతః – మధ్యాహ్న – సాయం సంధ్యావందనేన భగవాన్

సర్వాత్మకః శ్రీపరమేశ్వరస్సుప్రీణాతు ॥

ఏతత్ఫలం శ్రీ పరమేశ్వరార్పణమస్తు ॥

ఇతి సంధ్యావన్దన ప్రకరణమ్

అగ్నికార్యము

ఆచమ్య .... ఏవంగుణ ప్రీత్యర్థం శ్రీమాన్‌గోత్రః .... నామధేయోహం, శ్రీమతః .... గోత్రస్య నామధేయస్య మమ ఆయుర్వర్చో యశో బలాభివృద్ధ్యర్థం ప్రాతః /సాయం (అగ్నికార్య) సమిదాధానం కరిష్యే ॥

సూ॥ పరిత్వేతి పరిమృజ్య ।

ఓం పరిత్వాగ్నే పరిమృజామ్యాయుషాచ ధనేనచ । సుప్రజాః ప్రజయా భూయాసగ్ం సువీరో వీరైస్సువర్చా వర్చసా సుపోషః పోషైస్సుగృహో గృహైస్సుపతిః పత్యా సుమేధామేధయా సుబ్రహ్మా బ్రహ్మచారిభిః ॥

పరిమృజ్య । అలంకృత్య ॥

ఓం అగ్నయేనమః । ఓం హుతవహాయనమః । ఓం హుతాశనే నమః ।

ఓం కృష్ణవర్త్మనేనమః । ఓం దేవముఖాయనమః । ఓం సప్త జిహ్వాయనమః ।

ఓం వైశ్వానరాయనమః । ఓం జాతవేదసేనమః ॥

పరిషేచనం:– ఓం అదితేనుమన్యష్వ । అనుమతేనుమన్యస్వ ।

సరస్వతేనుమన్యస్వ । దేవసవితః ప్రసువ ॥

సూ॥ తస్మిన్నుత్తరై ర్మంత్రైస్సమిధ ఆదధ్యాత్ ॥

ఓం అగ్నయే సమిధమాహార్షం బృహతే జాతవేదసే యథాత్వమగ్నే సమిధా సమిధ్యస ఏవం మామాయుషా వర్చసా సన్యామేధయా ప్రజయా పశుభిర్బ్రహ్మవర్చసే నాన్నాద్యేన సమేధయస్వాహా ॥ అగ్నయ ఇదం నమమ ॥

ఓం ఏధోస్యేధిషీ మహి స్వాహా ॥ అగ్నయ ఇదం నమమ ॥

ఓం సమిదసి సమేధిషీ మహి స్వాహా ॥ అగ్నయ ఇదం నమమ ॥

ఓం తేజోసి తేజో మయిధేహి స్వాహా ॥ అగ్నయ ఇదం నమమ ॥

ఓం అపోఅద్యాన్వ చారిషగ్ం రసేన సమసృక్ష్మహి ।

పయస్వాగ్ం అగ్న ఆగమంతంమాసగ్ం సృజవర్చసా స్వాహా ॥

అగ్నయ ఇదం నమమ ॥

ఓం సమ్మాగ్నే వర్చసా సృజ ప్రజయాచ ధనేనచ స్వాహా ॥

అగ్నయ ఇదం నమమ ॥

ఓం విద్యున్మే అస్య దేవా ఇన్ద్రో విద్యాత్సహఋషిభిస్స్వాహా ॥

ఇంద్రాయ ఇదం నమమ ॥

ఓం అగ్నయే బృహతేనాకాయ స్వాహా ॥

అగ్నయే బృహతే నాకాయేదం నమమ ॥

ఓం ద్యావా పృథివీభ్యాగ్ స్వాహా ॥ ద్యావా పృథివీభ్యామిదం నమమ ॥

ఓం ఏషాతేఅగ్నే సమిత్తయా వర్ధస్వచాప్యాయస్వచ తయాహం

వర్ధమానోభూయాసమాప్యాయ మానశ్చ స్వాహా ॥ అగ్నయ ఇదం నమమ॥

ఓం యోమాగ్నేభాగినగ్ం సంతమథాభాగం చికీరుషత్యభాగమగ్నే

తం కురుమామగ్నే భాగినంకురు స్వాహా ॥ అగ్నయ ఇదం నమమ ॥

ఓం సమిధమాధాయాగ్నే సర్వవ్రతోభూయాసగ్గ్ స్వాహా ॥

అగ్నయ ఇదం నమమ ॥

ఓం భూస్స్వాహా ॥ అగ్నయ ఇదం నమమ ॥

ఓం భువస్స్వాహా ॥ వాయవ ఇదం నమమ ॥

ఓం సువస్స్వాహా ॥ సూర్యాయేదం నమమ ॥

ఓం భూర్భువస్సువస్స్వాహా ॥ ప్రజాపతయ ఇదం నమమ ॥

ఉత్తర పరిషేచనం కుర్యాత్ ॥

ఓం అదితేన్వమగ్గ్‌స్థాః । అనుమతేన్వమగ్గ్‌స్థాః ।
సరస్వతేన్వమగ్గ్‌స్థాః । దేవసవితః ప్రాసావీః ॥

అగ్న్యుపస్థానం

ఓం యత్తేఅగ్నే తేజస్తేనాహం తేజస్వీ భూయాసం ।
యత్తేఅగ్నే వర్చస్తేనాహం వర్చస్వీ భూయాసం ।
యత్తేఅగ్నే హరస్తేనాహగ్ం హరస్వీ భూయాసం ॥
మయిమేధాం మయిప్రజాం మయ్యగ్ని స్తేజో దధాతు ।
మయి మేధాం మయిప్రజాం మయీన్ద్రఇన్ద్రియం దధాతు ।
మయిమేధాం మయి ప్రజాం మయిసూర్యోభ్రాజో దధాతు॥
మానస్తోకేతనయే మాన ఆయుషిమానో గోషుమానో అశ్వేషు రీరిషః ।
వీరాన్మానో రుద్రభామితోవధీర్హవిష్మన్తో నమసావిధేమతే ॥

భస్మ గ్రహణ మన్త్రః

ఓం త్ర్యాయుషం జమదగ్నేః కశ్యపస్య త్ర్యాయుషం ।
యద్దేవానాం త్ర్యాయుషం తన్మే అస్తు త్ర్యాయుషం ॥

భస్మనాశిరో లలాట వక్ష స్కంధేషు తిలకాని కుర్యాత్ ॥

ఓం మేధావీ భూయాసం । తేజస్వీభూయాసం । వర్చస్వీ భూయాసం ।
బ్రహ్మవర్చసీభూయాసం । ఆయుష్మాన్భూయాసం । అన్నాదోభూయాసం ।
యశస్వీభూయాసం । సర్వసమృద్ధోభూయాసం ।
ఓం పునస్త్వాదిత్యారుద్రావసవస్సమిన్ధతాం పునర్బ్రహ్మాణో వసునీథయజ్ఞైః ।
ఘృతేనత్వం తనువో వర్ధయస్వ సత్యాస్సన్తుయజమానస్య కామాస్స్వాహా ॥

అగ్నయేవసునీథాయేదం నమమ ॥

స్వస్తి । శ్రద్ధాం, మేధాం, యశః, ప్రజ్ఞాం, విద్యాం, బుద్ధిం, శ్రియం, బలం ।
ఆయుష్యం, తేజ, ఆరోగ్యం దేహిమే హవ్యవాహన ॥
శ్రియం దేహిమే హవ్యవాహన ఓన్నమఇతి ॥

శ్లో॥ యస్య స్మృత్యాచ నామోక్త్యా తపోహోమ క్రియాదిషు ।
న్యూనం సంపూర్ణతాం యాతి సద్యోవన్దేతమచ్యుతం ।
మన్త్రహీనం క్రియాహీనం భక్తిహీనం హుతాశన ।
యద్ధుతంతు మయాదేవ పరిపూర్ణం తదస్తుతే ॥

ప్రవర

చతుస్సాగర పర్యన్తం .... అభివాదయే ॥

అనేన ప్రాతః (సాయం) అగ్నికార్య సమిదాధానేన భగవాన్ సర్వాత్మకః యజ్ఞేశ్వరస్సుప్రీణాతు ॥

ఏతత్ఫలం శ్రీ పరమేశ్వరార్పణ మస్తు ॥

॥ ఇత్యగ్నికార్యం సమాప్తం ॥

॥ ఓం తత్సద్బ్రహ్మార్పణమస్తు ॥

బ్రహ్మయజ్ఞ విధిః

ఆచమ్య .... ప్రాణానాయమ్య ....ఏవంగుణ విశేషణ.........
శుభతిథౌ శ్రీమాన్గోత్రః .... నామధేయోహం, శ్రీమతః ....
గోత్రస్య.............నామధేయస్య......... ప్రీత్యర్థం మమ చతుర్వేద పారాయణ
ఫల సిద్ధ్యర్థం నిత్య స్వాధ్యాయ బ్రహ్మయజ్ఞేన యక్ష్యే ॥

ఓం విద్యుదసి విద్యమే పాప్మానమృతాత్సత్య ముపైమి । హస్తావవనిజ్య –
త్రిరాచామేత్ – ద్విః పరిమృజ్య – సకృదుపస్పృశ్య – యత్సవ్యం పాణిం పాదౌ
ప్రోక్షతి – శిరశ్చక్షుషీ నాసికేశ్రోత్రే – హృదయమాలభ్య ॥ దక్షిణోత్తరౌ పాణీ పాదౌ
కృత్వా । సపవిత్రౌ ఓమితి ప్రతిపద్యతే ॥

ఓం ఋచో అక్షరే పరమేవ్యోమన్ యస్మిన్దేవా అధివిశ్వే నిషేదుః ।
యస్తన్నవేద కిమృచా కరిష్యతి య ఇత్తద్విదుస్త ఇమేసమాసతే ॥

ఓం భూర్భువస్సువః । తత్సవితుర్వరేణ్యం । భర్గోదేవస్య ధీమహి ।
ధియోయోనః ప్రచోదయాత్ ॥
తత్సవితుర్వరేణ్యం భర్గో దేవస్య ధీమహి । ధియోయోనః ప్రచోదయాత్॥

తత్సవితుర్వరేణ్యం భర్గో దేవస్య ధీమహి ధియోయోనః ప్రచోదయాత్ ॥
పరోరజసి సావదోం ॥ శ్రీగురుభ్యోనమః హరిః ఓం ।

ఓం ఇషేత్వోర్జేత్వా వాయవస్థో పాయవస్థ దేవోవస్సవితా ప్రార్పయతు
శ్రేష్ఠతమాయ కర్మణ ఆప్యాయధ్వమఘ్నియా దేవభాగ మూర్జస్వతీః పయస్వతీః
ప్రజావతీరనమీవా అయక్ష్మామావస్తేన ఈశత మాఘశగ్ంసో రుద్రస్యహేతిః

పరివోవృణక్తు ధృవా అస్మిన్గోపతౌ స్యాత బహ్వీర్య జమానస్య పశూన్పాహి ॥ హరిః ఓం ॥

బ్రహ్మ సంధత్తం తన్మేజిన్వతం । క్షత్రగ్ం సంధత్తం తన్మే జిన్వతం । ఇషగ్ం సంధత్తం తాంమే జిన్వతం । ఊర్జగ్ం సంధత్తం తాంమే జిన్వతం । రయిగ్ం సంధత్తం తాంమే జిన్వతం । పుష్టిగ్ం సంధత్తం తాంమే జిన్వతం । ప్రజాగ్ం సంధత్తం తాంమే జిన్వతం । పశూన్థ్సంధత్తం తాన్మే జిన్వతం ॥

స్తుతోసి జనధాః । దేవస్త్వా శుక్రపాః ప్రణయంతు । సువీరాః ప్రజాః ప్రజనయన్పరీహి ॥ హరిః ఓం ॥

నమోబ్రహ్మణే ధారణంమే అస్త్వ నిరాకరణం ధారయితా భూయాసం కర్ణయోశ్రుతం మాచ్యోఢ్వం ..... శర్మణః ..... గోత్రస్య ఓం ।

ఓం ఋతం తపస్సత్యం తపశ్శ్రుతం తపశ్శాన్తం తపో దమస్తప శ్శమస్తపో దానం తపో యజ్ఞం తపో భూర్భువస్సువర్బ్రహ్మై తదుపాస్యై తత్తపః ॥

యథావృక్షస్య సంపుష్పి తస్య దూరాద్గంధోవాత్యేవం పుణ్యస్య కర్మణో దూరాద్గంధోవాతి యథాసిధారాం కర్తేవహితా మవక్రామే యద్యువే యువే హవావిహ్వయిష్యామి కర్తం పతిష్యామీత్యేవ మమృతాదాత్మానం జుగుప్సేత్ ॥

ఓం సహనా వవతు । సహనౌ భునక్తు । సహవీర్యం కరవావహై ।
తేజస్వినావధీతమస్తు మావిద్విషావహై । ఓం శ్శాన్తిశ్శాన్తిశ్శాన్తిః ॥

అహం వృక్షస్య రేరివా । కీర్తిః పృష్ఠం గిరేరివ ।
ఊర్ధ్వపవిత్రో వాజనీ వస్వమృతమస్మి । ద్రవిణగ్ం సవర్చసం ।

సుమేధా అమృతోక్షితః । ఇతి త్రిశంకోర్వేదాను వచనం ॥

ఋగ్వేదః :- అగ్నిమీళే పురోహితం యజ్ఞస్య దేవ మృత్విజం ।
హోతారం రత్న ధాతమం ॥

సామవేదః:- అగ్న ఆయాహివీతయే గృణానో హవ్యదాతయే ।
నిహోతా సత్సి బర్హిషి ॥

అథర్వవేదః:- శన్నోదేవీరభిష్టయ ఆపోభవన్తు పీతయే ।
శంయో రభిస్రవన్తునః ॥

శీక్షాం వ్యాఖ్యాస్యామః । వృద్ధిరాదైచ్ । మయరసతజ భనలగ సమ్మితం । సమామ్నాయస్సమామ్నాతః । పంచ సంవత్సర మయం । గౌః గ్మ జ్మ క్ష్మ । అథాతో దర్శపూర్ణ మాసౌ వ్యాఖ్యాస్యామః । అథాతో ధర్మజిజ్ఞాసా । అథాతో బ్రహ్మ జిజ్ఞాసా॥

శ్లో॥ ధర్మ క్షేత్రే కురుక్షేత్రే సమవేతా యుయుత్సవః ।
మామాకాః పాండవాశ్చైవ కిమకుర్వత సంజయ ॥

ఓం నమో బ్రహ్మణే నమో అస్త్వగ్నయే నమః పృథివ్యైనమ ఓషధీభ్యః ।
నమోవాచే నమోవాచస్పతయే నమోవిష్ణవే బృహతేకరోమి ॥

ఓం శాంతి శ్శాంతి శ్శాంతిః । ఏవంత్రిః ॥

ఓం భూర్భువస్సువస్సత్యం తపశ్శ్రద్ధాయాం జుహోమి ।
వృష్టిరసి వృశ్చమే పాప్మానమృతాత్సత్య ముపాగాం ॥

త్రిరాచామేత్ । ద్విః పరిమృజ్య । సకృదుపస్పృశ్య । యత్సవ్యం పాణిం ।
పాదౌప్రోక్షతి । శిరశ్చక్షుషీ నాసికే శ్రోత్రే ॥

పూర్వోక్త ఏవంగుణ విశేషణ ....శుభతిథౌ .... ప్రీత్యర్థం దేవ, ఋషి, పితౄనుద్దిశ్య, దేవ, ఋషి, పితృ ప్రీత్యర్థం దేవ, ఋషి, పితృ తర్పణం కరిష్యే ॥

దేవతర్పణం

అత్ర బ్రహ్మాదయో యోదేవాః తాన్ దేవాగ్స్తర్పయామి ।

సర్వాన్దేవాగ్స్తర్పయామి । సర్వాన్దేవగణాగ్స్తర్పయామి ।

సర్వాః దేవపత్నీ స్తర్పయామి । సర్వాన్దేవ పుత్రాగ్స్తర్పయామి ।

సర్వాన్దేవ పౌత్రాగ్స్తర్పయామి । భూర్దేవాగ్స్తర్పయామి ।

భువర్దేవాగ్స్తర్పయామి । సువర్దేవాగ్స్తర్పయామి ।

భూర్భువస్సువర్దేవాగ్స్తర్పయామి ॥

ఋషితర్పణం

నివీతి భూత్వా

కృష్ణద్వైపాయనాదయో యేఋషయః తానృషీగ్ స్తర్పయామి తర్పయామి।

సర్వానృషీగ్ స్తర్పయామి తర్పయామి ।

సర్వానృషిగణాగ్ స్తర్పయామి తర్పయామి ।

సర్వాః ఋషిపత్నీ స్తర్పయామి తర్పయామి ।

సర్వానృషి పుత్రాగ్స్తర్పయామి తర్పయామి ।

సర్వానృషి పౌత్రాగ్స్తర్పయామి తర్పయామి ।

భూరృషీగ్స్తర్పయామి తర్పయామి ।

భువరృషీగ్స్తర్పయామి తర్పయామి ।

సువర్ృషీగ్స్తర్పయామి తర్పయామి ।

భూర్భువస్సువర్ృషీగ్ స్తర్పయామి తర్పయామి ।

కాండర్షి తర్పణం

ప్రజాపతిం కాండఋషిం తర్పయామి తర్పయామి ।

సోమం కాండఋషిం తర్పయామి తర్పయామి ।

అగ్నిం కాండఋషిం తర్పయామి తర్పయామి ।

విశ్వాన్దేవాన్ కాండఋషీగ్స్తర్పయామి తర్పయామి ।

సాగ్ంహితీర్దేవతా ఉపనిషదస్తర్పయామి తర్పయామి ।

యజ్ఞికీర్దేవతా ఉపనిషదస్తర్పయామి తర్పయామి ।

వారుణీర్దేవతాఉపనిషదస్తర్పయామి తర్పయామి ।

బ్రహ్మాణగ్గ్ స్వయంభువం తర్పయామి తర్పయామి ।

సదసస్పతిం తర్పయామి తర్పయామి ।

పితృతర్పణం :- ప్రాచీనావీతీ

సోమఃపితృమాన్ యమోంగిరస్వానగ్నిష్వాత్తాగ్నిః కవ్యవాహనాదయో

యేపితరః తాన్పితౄగ్స్తర్పయామి తర్పయామి తర్పయామి ।

సర్వాన్ పితౄగ్స్తర్పయామి తర్పయామి తర్పయామి ।

సర్వాన్ పితృగణాగ్స్తర్పయామి తర్పయామి తర్పయామి ।

సర్వాః పితృ పత్నీస్తర్పయామి తర్పయామి తర్పయామి ।

సర్వాన్ పితృ పుత్రాగ్స్తర్పయామి తర్పయామి తర్పయామి ।

సర్వాన్ పితృ పౌత్రాగ్స్తర్పయామి తర్పయామి తర్పయామి ।

భూః పితౄగ్స్తర్పయామి తర్పయామి తర్పయామి ।

భువః పితౄగ్స్తర్పయామి తర్పయామి తర్పయామి ।

సువః పితౄగ్స్తర్పయామి తర్పయామి తర్పయామి ।

భూర్భువస్సువః పితౄగ్స్తర్పయామి తర్పయామి తర్పయామి । ఉపవీతీ ॥

అనేన బ్రహ్మ యజ్ఞేన, దేవ, ఋషి, పితృ తర్పణేనచ భగవాన్ సర్వాత్మకః శ్రీపరమేశ్వరస్సుప్రీణాతు ॥

ఏతత్ఫలం శ్రీపరమేశ్వరార్పణమస్తు ।

॥ ఓం తత్సద్బ్రహ్మార్పణమస్తు ॥

శ్లో॥ ఆ బ్రహ్మలోకాదాశేషాదా లోకాలోక పర్వతాత్ ।

యేసన్తి బ్రాహ్మణాదేవాస్తేభ్యో నిత్యం నమో నమః ॥

శ్లో॥ సంధ్యా, స్నానం, జపోహోమం దేవతానాంచ పూజనమ్ ।

ఆతిథ్యం వైశ్వదేవంచ షట్కర్మాణి దినే దినే ॥

సూ: పర్వస్వేవ, జపేద్దేవీం గాయత్రీం, వేద మాతరమ్ ।

అనగా సంధ్యావందనములో గాయత్రీ జపమును చేతి వ్రేళ్ళ కణుపులతోనే లెక్కింప వలెను.

యజ్ఞోపవీత ధారణ విధిః

ఆచమ్య .... ప్రాణానాయమ్య .... శ్రీ పరమేశ్వర ప్రీత్యర్థం మమ బ్రహ్మతేజసః అభివృధ్యర్థం, సకల శ్రౌత స్మార్త నిత్య కర్మానుష్ఠాన అధికార యోగ్యతా సిధ్యర్థం, నూతన యజ్ఞోపవీత ధారణం కరిష్యే । యజ్ఞోపవీతం కుంకుమాదినా అలంకృత్య । త్రిరాచామేత్ .... శ్రోత్రే ।

ఓం యజ్ఞోపవీతం పరమం పవిత్రం ప్రజాపతేర్యత్సహజం పురస్తాత్ ।

ఆయుష్యమగ్ర్యం ప్రతి ముంచ శుభ్రం యజ్ఞోపవీతం బలమస్తు తేజః ।

ధృత్వా । త్రిరాచామేత్ । ద్విః పరిమృజ్య । సకృదుపస్పృశ్య ।

యత్సవ్యం పాణిం పాదౌ ప్రోక్షతి । శిరశ్చక్షుషీ నాసికే శ్రోత్రే ।

(గృహస్థులు ఈ క్రింది విధానముతో రెండవ, మూడవ యజ్ఞోపవీతములు ధరించవలెను)

గృహస్థాశ్రమాంగత్వేన ద్వితీయ యజ్ఞోపవీత ధారణం కరిష్యే । ఓం యజ్ఞోపవీతం....... బలమస్తుతేజః । ధృత్వా । త్రిరాచామేత్ ...... శ్రోత్రే ।

ఉత్తరీయార్థే తృతీయ యజ్ఞోపవీత ధారణం కరిష్యే। ఓం యజ్ఞోపవీతం....... బలమస్తుతేజః । ధృత్వా । త్రిరాచామేత్ ...... శ్రోత్రే ।

యజ్ఞోపవీతాధిష్ఠాన దేవతా ప్రీత్యర్థం యథాశక్తి గాయత్రీ మహామంత్ర జపం కరిష్యే । దశవారం గాయత్రీం జప్త్వా ।

జీర్ణయజ్ఞోపవీతం అవముచ్య విసృజేత్ ।

శ్లో॥ ఉపవీతం ఛిన్నతంతుం జీర్ణకం మలదూషితమ్ ।
విసృజామి యశో బ్రహ్మవర్చో దీర్ఘాయురస్తుమే ॥

నూతన యజ్ఞోపవీతము ధరించవలసిన నిమిత్తములు

యజ్ఞోపవీతము జీర్ణమైననూ, శవస్పర్శ వాహకత్వము చేసిననూ, రజస్వలస్త్రీ చండాలాది మహాపాపి స్పర్శజరిగిననూ, జాతా శౌచ, మృతాశౌచములందునూ క్రొత్త యజ్ఞోపవీతము ధరించవలెను.

శ్రావణ పౌర్ణమినాడు అందరూ నూతన యజ్ఞోపవీత ధారణ చేయవలెను.

యాజుషస్మార్త గ్రన్థః

ప్రథమ భాగః

విఘ్నేశ్వరపూజా ప్రారంభః

శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః శ్రీ గురుభ్యోనమః హరిః ఓం ॥

ఓం॥ దేవీం వాచమ జనయన్త దేవాస్తాం విశ్వరూపాః పశవో వదన్తి ।

సానోమంద్రేష మూర్జం దుహానా ధేనుర్వాగస్మాను పసుష్టుతైతు ।

అయం ముహూర్త స్సుముహూర్తో అస్తు ॥

శ్లో ॥ యశ్శివోనామరూపాభ్యాం । యా దేవీ సర్వమంగళా ।
తయోస్సం స్మరణా త్పుంసాం । సర్వతో జయమంగళమ్ ॥

శ్లో ॥ శుక్లాంబరధరం విష్ణుం । శశివర్ణం చతుర్భుజమ్ ।
ప్రసన్నవదనం ధ్యాయేత్ । సర్వవిఘ్నోపశాంతయే ॥

శ్లో ॥ తదేవ లగ్నం సుదినంతదేవ । తారాబలం చంద్రబలం తదేవ ।
విద్యాబలం దైవబలం తదేవ । లక్ష్మీపతే తేంఘ్రియుగం స్మరామి ॥

శ్లో ॥ యత్ర యోగీశ్వరః కృష్ణో । యత్ర పార్థో ధనుర్ధరః ।
తత్ర శ్రీర్విజయోభూతి । ర్ధ్రువానీ తిర్మతిర్మమ ॥

శ్లో ॥ స్మృతే సకల కల్యాణ । భాజనం యత్ర జాయతే ।
పురుషస్త మజం నిత్యం । వ్రజామి శరణం హరిమ్ ॥

శ్లో ॥ సర్వదా సర్వకార్యేషు । నాస్తితేషామ మంగళమ్ ॥
యేషాం హృదిస్థో భగవాన్ । మంగళాయతనం హరిః ॥

శ్లో ॥ లాభస్తేషాం జయస్తేషాం । కుతస్తేషాం పరాభవః ।
ఏషామిన్దీవరశ్యామో । హృదయస్థో జనార్దనః ॥

శ్లో ॥ ఆపదామ పహర్తారం । దాతారం సర్వసంపదామ్ ।
లోకాభిరామం శ్రీరామం । భూయో భూయో నమామ్యహమ్ ॥

శ్లో ॥ సర్వమంగళ మాంగళ్యే । శివే సర్వార్ధసాధికే ।
శరణ్యే త్ర్యంబకే దేవి । నారాయణి నమోస్తుతే ॥
శ్రీ లక్ష్మీనారాయణాభ్యాం నమః । ఉమామహేశ్వరాభ్యాం నమః ॥
వాణీహిరణ్యగర్భాభ్యాం నమః । శచీపురందరాభ్యాం నమః ।
అరుంధతీ వసిష్ఠాభ్యాం నమః । శ్రీ సీతారామాభ్యాం నమః ॥
సర్వేభ్యో మహాజనేభ్యో నమః ॥ (బ్రాహ్మణేభ్యో నమః ।)

ఆచమ్య:– ఓం కేశవాయస్వాహా । నారాయణాయ స్వాహా ।
మాధవాయస్వాహా । గోవిందాయ నమః..... శ్రీకృష్ణాయ నమః ॥

శుభతిథౌ శ్రీమాన్..... గోత్రః..... నామధేయః ధర్మపత్నీ సమేతోహం శ్రీమతః.... గోత్రస్య..... నామధేయస్య ధర్మపత్నీ సమేతస్య అయుష్యాభివృధ్యర్థం మమధర్మపత్న్యాః ప్రసవాంతే గృహభూభాండ ఆత్మద్రవ్యస్థల శరీర శుధ్యర్థం, వృధ్యర్థం, శాన్త్యర్ధ మభ్యుదయార్ధంచ మహజనైస్సహస్వస్తి పుణ్యాహ వాచనం కరిష్యే । అదౌ నిర్విఘ్నేన పరిసమా ప్త్యర్థం శ్రీమహా గణధిపతి పూజాం కరిష్యే ।

తదంగ కలశారాధనం కరిష్యే ।

కలశే గంధ పుష్పాక్షతైరభ్యర్చ్య (కలశస్యో పరిహస్తం నిధాయ)

శ్లో ॥ కలశస్యముఖే విష్ణుః కంఠే రుద్ర స్సమాశ్రితః ।

మూలే తత్ర స్థితో బ్రహ్మా । మధ్యేమాతృగణాస్మృతాః ॥

కుక్షౌతు సాగరాస్సర్వే । సప్తద్వీపావసుంధరా ।

ఋగ్వేదోథయజుర్వేద । స్సామవేదోహ్యధర్వణః ॥

అంగైశ్చసహితాస్స ర్వే కలశాంబు సమాశ్రితాః ॥

మం॥ ఆకల శేషధావతి పవిత్రే పరిషిచ్యతే । ఉక్థై ర్య జ్ఞేషు వర్ధతే ।

ఆపోవా ఇదగ్ం సర్వం విశ్వా భూతాన్యాపః ప్రాణావా ఆపః

పశవ ఆపోన్నమాపోమృత మాప స్సమ్రాడాపో విరాడాపస్స్వరాడా

పశ్ఛన్దాగ్ స్యాపో జ్యోతీ గ్ష్యాపో యజూగ్ ష్యాపస్సత్యమాప

స్సర్వా దేవతా ఆపో భూర్భువస్సువరాప ఓమ్ ॥ తై.ఆ. 10-47-29

శ్లో ॥ గంగేచ యమునే కృష్ణే, గోదావరి సరస్వతి ।

నర్మదే సింధు కావేర్యౌ జలేస్మిన్ సన్నిధిం కురు ॥

ఆయాంతు దేవ పూజార్థం మమ దురిత క్షయకారకాః ।

కలశోదకేన పూజాద్రవ్యాణి । దేవమాత్మానంచ సంప్రోక్ష్య ॥

ఓం గణానాంత్వా గణపతిగ్ హవామహే కవిం కవీనా ముపమశ్ర వస్తమమ్।

జ్యేష్ఠరాజం బ్రహ్మణాం బ్రహ్మణస్పతఆనశ్శృణ్వ న్నూ తిభిస్సీద సాదనం ॥

తై.2-3-14.3

(శ్రీ మహాగణాధిపతిం సాంగం సాయుధం సవాహనం

సశక్తి పత్నీపుత్ర పరివార సమేతం)

అస్మిన్ బింబే శ్రీమహాగణాధిపతి మావా హయామి ।

స్థాపయామి పూజయామి ॥

ప్రాణ ప్రతిష్ఠా

ఓం అసునీతే పునరస్మాసు చక్షుః పునః ప్రాణమిహనోధేహి భోగమ్ ।
జ్యోక్పశ్యేమసూర్య ముచ్చరంతమనుమతేమృళయా నస్స్వస్తి ॥ఋ. 10–59–9
అమృతం వై ప్రాణా అమృతమాపః
ప్రాణానేవ యథా స్థానముపహ్వాయతే ॥ తై. 2–5–8–9

శ్రీ మహా గణాధిపతయే నమః స్థిరోభవ । వరదోభవ । సుముఖోభవ ।
సుప్రసన్నో భవ । మమాభిముఖో భవ । స్థిరాసనం కురు ।

ధ్యానం ॥ వక్రతుండ మహాకాయ కోటిసూర్య సమప్రభ ।
నిర్విఘ్నం కురు మే దేవ సర్వకార్యేషు సర్వదా ॥

శ్రీమహాగణాధిపతయేనమః । ధ్యాయామి ।
శ్రీమహా ... నమః ఆవాహయామి । ఆసనం సమర్పయామి ।
పాదయోః పాద్యం సమర్పయామి ।హస్తయోరర్ఘ్యం సమర్పయామి ।
ముఖే ఆచమనీయం సమర్పయామి ।
ఔపచారిక స్నానం ।
ఆపోహిష్ఠామయో భువస్తాన ఊర్జేదధాతన । మహేరణాయ చక్షసే ।
యోవశ్శివత మోరస స్తస్యభాజయతే హనః ।
ఉశతీరివ మాతరః । తస్మా అరంగమామవో యస్యక్షయాయ జిన్వథ ।
ఆపోజన యథాచనః ॥ తై.స. 41–5–1

శ్రీ మహా గణాధిపతయే నమః । శుద్ధోదక స్నానం సమర్పయామి ॥
స్నానానంతరం శుద్ధాచమనీయం సమర్పయామి ॥

వస్త్రం । అభివస్త్రాసువసనాన్యర్ షాభిధేనూ స్సుదుఘాః పూయమానః ॥
అభిచన్ద్రా భర్తవేనో హిరణ్యా భ్యశ్వాన్రథినో దేవసోమ ॥

ఋ.సం.9-97-50

శ్రీ మహా గణాధిపతయే నమః । వస్త్రార్థం అక్షతాన్ సమర్పయామి ॥

యజ్ఞోపవీతం పరమం పవిత్రం ప్రజాపతేర్యత్సహజం పురస్తాత్ ।
ఆయుష్య మగ్ర్యం ప్రతిముంచ శుభ్రం యజ్ఞోపవీతం బలమస్తుతేజః ॥
శ్రీ మహా గణాధిపతయే నమః ।
యజ్ఞోపవీతార్థం అక్షతాన్ సమర్పయామి ॥ (బ్రహ్మోపనిషద్)

గంధం । గంధ ద్వారాం దురాధర్షాం నిత్యపుష్టాం కరీషిణీమ్ ।
ఈశ్వరీగ్ంం సర్వభూతానాం తామి హోపహ్వయేశ్రియం ॥ తై.10-1-10
శ్రీ మహా గణాధిపతయే నమః । శ్రీ గంధాన్ధారయామి ॥

ఆయనే తే పరాయణే దూర్వారోహంతు పుష్పిణీః ।
హ్రదాశ్చ పుండరీకాణి సముద్రస్య గృహాఇమే ॥ ఋ.సం.10-14-2-8
శ్రీ మహా గణాధిపతయే నమః । అలంకరణార్థమక్షతాన్ సమర్పయామి ।
అక్షతైః పూజయామి । పుష్పైః పూజయామి ॥

ఓం సుముఖాయ నమః । ఓం ఏకదంతాయ నమః । ఓం కపిలాయ నమః । ఓం గజకర్ణకాయ నమః । ఓం లంబోదరాయ నమః । ఓం వికటాయ నమః । ఓం విఘ్నరాజాయ నమః । ఓం గణాధిపాయ నమః । ఓం ధూమకేతవేనమః । ఓం గణాధ్యక్షాయ నమః । ఓం ఫాలచన్ద్రాయ నమః । ఓం గజాననాయనమః । ఓం వక్రతుండాయ నమః । ఓం శూర్పకర్ణాయ నమః । ఓం హేరంబాయనమః ।

ఓం స్కంద పూర్వజాయ నమః । ఓం శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః ।

నానావిధ పరిమళ పత్రపుష్పాణి సమర్పయామి.

ధూపం :

శ్లో ॥ వనస్పత్యుద్భవైర్దివ్యైర్నానాగం ధైస్సుసంయుతః ।

ఆఘ్రేయ స్సర్వదేవానాం, ధూపోయం ప్రతి గృహ్యతాం ॥

శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః । ధూప మా ఘ్రాపయామి ॥

దీపం :

శ్లో ॥ సాజ్యమేకార్తి సంయుక్తం వహ్నినా యోజితం ప్రియం ।

గృహాణ మంగళం దీపం త్రైలోక్యతి మిరాపహా ॥

భక్త్యాదీపం ప్రయచ్ఛామి దేవాయ పరమాత్మనే

త్రాహిమాంనర కాద్ఘోరా ద్దివ్యజ్యోతి ర్నమోస్తుతే ॥

శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః । దీపం దర్శయామి ।

ధుపదీపానంతరం శుద్ధ ఆచమనీయం సమర్పయామి ।

నైవేద్యం :

ఓం భూర్భువస్సువః । తత్సవితుర్వరేణ్యం ।

భర్గోదేవస్య ధీమహి । ధియో యోనః ప్రచోదయాత్ ॥ తై.సం. 1-5-6-4

సత్యంత్వర్తేన పరిషించామి ॥ తై.బ్రా. 2-1-11-1

అమృతమస్తు ॥ అమృతో పస్తరణమసి ॥ తై.ఆ. 10-32

శ్రీ మహాగణాధిపతయేనమః అవసరార్థం గుడం నివేదయామి ॥

ఓం ప్రాణాయస్వాహా । ఓం అపానాయస్వాహా ।

ఓం వ్యానాయ స్వాహా । ఓం ఉదానాయ స్వాహా ।

ఓం సమానాయ స్వాహా ॥ తై.ఆ. 10-33

మధ్యే మధ్యే పానీయం సమర్పయామి ।

అమృతాపి ధానమసి । ఉత్తరాపోశనం సమర్పయామి ।

హస్తౌ ప్రక్షాళయామి । పాదౌ ప్రక్షాళయామి ।

శుద్ధ ఆచమనీయం సమర్పయామి ॥

తాంబూలం :

శ్లో ॥ పూగీఫలైస్స కర్పూరైర్నాగవల్లీ దళైర్యుతం ।

ముక్తాచూర్ణ సమాయుక్తం । తాంబూలం ప్రతిగృహ్యతాం ॥

శ్రీ మహాగణాధిపతయేనమః తాంబూలం సమర్పయామి ।

తాంబూల చర్వణానంతరం శుద్ధ ఆచమనీయం సమర్పయామి ।

కర్పూర నీరాజనం :

సమ్రాజంచవిరాజంచాభి శ్రీర్యాచనోగృహే ।

లక్ష్మీరాష్ట్రస్యయాము ఖేతయా మాసగ్ం సృజామసి ।

శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః ।

కర్పూర ఆనంద మంగళ దివ్యనీరాజనం దర్శయామి ।

నీరాజనానంతరం శుద్ధాచమనీయం సమర్పయామి ।

మంత్ర పుష్పమ్ :

శ్లో ॥ సుముఖశ్చైక దంతశ్చ కపిలో గజకర్ణకః ।

లంబోదరశ్చ వికటో విఘ్నరాజో గణాధిపః ॥

ధూమకేతుర్గణాధ్యక్షః ఫాలచంద్రో గజాననః ।

వక్రతుండ శ్శూర్పకర్ణోహేరంబస్కంద పూర్వజః ॥

షోడశైతాని నామానియః పఠేచ్ఛృణుయాదపి ।

విద్యారంభే వివాహేచ । ప్రవేశే నిర్గమేతథా ।

సంగ్రామే సర్వకార్యేషు విఘ్నస్తస్య నజాయతే ।

ఓం తత్పురుషాయ విద్మహే వక్రతుండాయ ధీమహి ।

తన్నోదంతిః ప్రచోదయాత్ ॥

శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః ।

దివ్యసువర్ణ మంత్రపుష్పం సమర్పయామి ॥

శ్లో ॥ యానికానిచ పాపాని । జన్మాంతర కృతానిచ ।

తానితాని ప్రణశ్యంతి । ప్రదక్షిణ పదేపదే ।

పాపోహం పాప కర్మాహం । పాపాత్మా పాపసంభవః ।

త్రాహిమాం కృపయా దేవ శరణాగతవత్సల ।

అన్యథా శరణం నాస్తి త్వమేవ శరణం మమ ।

తస్మాత్కారుణ్య భావేన రక్ష రక్ష గణాధిప ॥

శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః ।

ఆత్మ ప్రదక్షిణ నమస్కారాన్ సమర్పయామి ॥

పునః పూజాం కరిష్యే । ఛత్ర మాచ్ఛాదయామి ।

చామరాభ్యాం వీజయామి । నృత్యం దర్శయామి ।

గీతం శ్రావయామి । ఆందోళికా నారోహయామి ।

అశ్వా నారోహయామి । గజానారోహయామి ।

సమస్త రాజోపచార, దేవోపచార, భక్త్యుపచారశక్త్యుపచార,

మంత్రోపచార, తంత్రోపచార పూజాస్సమర్పయామి ।

శ్లో ॥ యస్యస్మృత్యాచనా మోక్త్యా । తపః పూజాక్రియాదిషు ।

న్యూనం సంపూర్ణతాం యాతిసద్యో వన్దే గణాధిపం ।

మంత్రహీనం క్రియాహీనం । భక్తి హీనం గణాధిప ।

యత్పూజితం మయాదేవ పరిపూర్ణం తదస్తు తే ॥

అనయా ధ్యానా వాహనాది షోడశోపచార పూజయా ।

భగవాన్ సర్వాత్మకః శ్రీమహాగణాధిపతి స్సుప్రీతస్సు ప్రసన్నో వరదోభూత్వా,

ఉత్తరే శుభకర్మణ్య విఘ్నమస్త్వితి భవన్తో బ్రువంతు ।

ఉత్తరే శుభకర్మణ్య విఘ్నమస్తు ।

మహాగణాధిపతి ప్రసాదం శిరసాగృహ్ణామి ॥

మం॥ శతమానం భవతి శతాయుః పురుషశ్శతేన్ద్రియ ఆయుష్యేవేన్ద్రియే ప్రతితిష్ఠతి।

ఓం యజ్ఞేన యజ్ఞమయ జన్త దేవాస్తాని ధర్మాణి ప్రథమాన్యాసన్ ।

తేహనాకం మహిమానస్స చన్తే యత్రపూర్వే సాధ్యాస్సన్తి దేవా ః ॥

తై.సం. 8-5-11-55

శ్రీ మహాగణాధిపతిం యథాస్థానం ప్రవేశయామి ॥

శోభనార్థం పునరాగమనాయచ ॥

శ్లో ॥ వక్రతుండ మహాకాయ । కోటిసూర్య సమప్రభ ।

నిర్విఘ్నం కురుమే దేవ । సర్వకార్యేషు సర్వదా ॥

-: గణపతి పూజా సమాప్తా :-

పుణ్యాహవాచనమ్

ఆకల శేష్వితి కలశానాదాయ

(ఓం ఆకల శేషుధావతి పవిత్రే పరిషిచ్యతే । ఉక్థైర్యజ్ఞేషు వర్ధతే ॥

ఇమమ్మే వరుణ ఇత్యుదక మాపూర్య)

ఓం ఇమమ్మేవరుణ శ్రుధీహవమద్యాచ మృడయ ।

త్వామవస్యురాచకే, ప్రాక్కలశే వరుణ మావాహయామి ।

ఓం వాస్తోష్పతేప్రతి జానీ హ్యా స్మాన్స్వా వేశో అనమీవో భవానః ।

యత్త్వే మహే ప్రతితన్నో జుషస్వ శన్నఏధి ద్విపదేశం చతుష్పదే ॥

దక్షిణ కలశే వాస్తు పురుష మావాహయామి ।

బ్రహ్మాదేవానాం పదవీః కవీనా మృషిర్విప్రాణాం మహిషో మృగాణాం ।

శ్యేనో గృధ్రాణాగ్ స్వధితిర్వనా నాగ్ం సోమః పవిత్ర మత్యేతి రేభన్ ॥

ఉత్తర కలశే వాస్తు పురుష మావాహయామి ।

ఓం పుణ్యాహం దీర్ఘమాయురస్తు ॥ శిరస్యభిమంత్ర్య ॥

శివా ఆపస్సన్తు । కలశేష్వభిమృశ్య, సౌమనస్యమస్తు (హృదయేభిమృశ్య)

అప ఉపస్పృశ్య, అక్షతం చారిష్టం చాస్తు (ఏవంత్రిః)

ఓం అర్చత ప్రార్చత ప్రియమేధాసో అర్చత ।

అర్చన్తు పుత్రకా ఉతపురన్న ధృష్ణ్వర్చత ।

అర్చత ప్రార్చత । అక్షతాఃపాన్తు ॥ ఋ.సం. 8-99-8

గంధ ద్వారాం దురాధర్షాం నిత్యపుష్టాం కరీషిణీమ్ ।

ఈశ్వరీగ్ం సర్వభూతానాం తామి హోపహ్వయేశ్రియం ॥ గంధాః పాన్తు

తై. 10-1-10

ఆయనే తే పరాయణే దూర్వారోహంతు పుష్పిణీః ।
హ్రదాశ్చ పుండరీకాణి సముద్రస్య గృహాఇమే ॥ ఋ.సం. 10-14-2
పుష్పాణిపాంతు । సౌమంగల్యం చాస్తు । స్వశ్రేయ సమస్తు ।
ప్రజాపతిః ప్రీయతాగ్ం శాన్తిరస్తు ।
యం కృత్వా సర్వవేదయజ్ఞ క్రియాకరణ కర్మారంభా శ్శుభాశ్శోభనాః ప్రవర్తన్తే
తమహ మోంకారమాదిం కృత్వా ।
భవద్భిరను జ్ఞాతః పుణ్యం పుణ్యా హం వాచయిష్యే (బ్రాహ్మణాః) వాచ్యతామ్)
ఓం భద్రంకర్ణేభి శ్శృణుయామ దేవాః । భద్రం పశ్యే మాక్షభిర్యజత్రాః । స్థిరై రంగైస్తుష్టు వాగ్ం సస్తనూభిః । వ్యశేమ దేవహితం యదాయుః ॥ తై.ఆ. 1-1
ద్రవిణోదాద్రవిణ సస్తురస్య ద్రవిణోదాస్సనరస్య ప్రయం సత్ ॥
ద్రవిణోదా వీరవతీ మిషంనో ద్రవిణో దారాసతే దీర్ఘమాయుః ॥
ఋ.సం. 1-96-8
సవితా పశ్చాతాత్సవితా పురస్తాత్సవితోత్తరాత్తా త్సవితా ధరాత్తాత్ ॥
సవితా నస్సువతు సర్వతాతిం సవితానోరా సతాం దీర్ఘమాయుః ॥
ఋ.సం. 10-36-14
నవో నవో భవతి జాయమానోహ్నాం కేతు రుషసా మేత్యగ్రే ।
భాగం దేవేభ్యో విదధాత్యాయన్ప్రచన్ద్ర మా స్తిరతి దీర్ఘమాయుః ॥
తై.సం. 24-14-1
ఆప ఉందంతు జీవసే దీర్ఘాయుత్వాయ వర్చసే ।
యస్త్వాహృదాకీరిణా మన్యమానోఽమర్త్యం మర్త్యో జోహవీమి ।
జాతవేదో యశో అస్మాసుధేహి ప్రజాభిరగ్నే అమృతత్వమస్యాం ॥
తై.సం. 1-4-52

యస్మైత్వగ్ం సుకృతే జాతవేద ఉలోకమగ్నే కృణవస్యోనం ।
అశ్వినగ్ం సపుత్రిణం వీరవం తంగోమంతగ్ం రయిం నశతే స్వస్తి ॥

తై.సం. 1-4-52

సన్త్వాసించామి యజుషాప్రజా యాయుర్ధనంచ ॥ తై.సం. 1-6-1

దక్షిణ కలశమాదాయ ప్రాక్కలశేకించిత్కిం చిదుదకం నినయతి ।

దీర్ఘమాయురస్తు । మనస్సమా ధీయతాం (బ్రాహ్మణాః) ।

సమాహిత మనసస్స్మః । ప్రసీదన్తు భవన్తః (బ్రాహ్మణాః) ।

ప్రసన్నాస్మః । శాన్తిరస్తు । పుష్టిరస్తు । తుష్టిరస్తు ।

వృద్ధిరస్తు, అవిఘ్నమస్తు, ఆయుష్యమస్తు । ఆరోగ్యమస్తు ।

స్వస్తిశివం కర్మాస్తు । కర్మాసమృద్ధిరస్తు । పుత్రసమృద్ధిరస్తు ।

వేదసమృద్ధిరస్తు । శాస్త్ర సమృద్ధిరస్తు । గృహేధన ధాన్యసమృద్ధిరస్తు ।

ఐశాన్యాం బహిర్దేశే। అరిష్టనిరసనమస్తు । యత్పాపంతత్ప్రతి హతమస్తు ।

ప్రాక్కలశే యచ్ఛ్రేయస్తదస్తు । శుక్రాంగార కబుధబృహస్పతి శనైశ్చర రాహుకేతు సోమసహిత ఆదిత్యపురోగాస్సర్వేగ్రహాః ప్రీయంతాం ।

తిథి కరణముహూర్త జన్మ నక్షత్రదిగ్దేవతాః ప్రీయంతాం ।

నైర్ఋుతి, దేశే ఉదకం సించేత్ ।

శామ్యన్తుఘోరాణి । శామ్యన్తు పాపాని । శామ్యన్తు ఈతయః ।

ప్రాక్కలశే । శుభాని వర్థంతాం । శివా ఆప స్సన్తు । శివా ఓషధయ స్సన్తు। శివావనస్పతయస్సన్తు । అహెూరాత్రేశివేస్యాతాం ।ఉత్తరే శుభకర్మణ్య విఘ్నమస్తు । ఉత్తరోత్తర మహాభివృద్ధిరస్తు । ఉత్తరోత్తరాశ్శుభాః క్రియా స్సంపద్యన్తాం । అగ్ని పురోగా విశ్వేదేవాశ్చ ప్రీయన్తాం । మహేశ్వరీ పురోగా మాతరః ప్రీయంతాం ।

ఇంద్రపురోగామరుద్గణాః ప్రీయం తామ్ ॥ వసిష్ఠపురోగా ఋషిగణాః ప్రీయంతాం శ్రీ విష్ణుపురోగాస్సర్వే దేవాశ్చ ప్రీయంతామ్ । ఆదిత్య పురోగాస్సర్వే గ్రహాశ్చ ప్రీయంతామ్ । ఋషయశ్ఛందాగ్‌స్యాచార్యా ।

వేదాయజ్ఞా దక్షిణాశ్చ ప్రీయంతామ్, బ్రహ్మచ బ్రాహ్మణాశ్చ ప్రీయంతామ్। బ్రహ్మవిష్ణు మహేశ్వరాశ్చ ప్రీయన్తామ్ । శ్రద్ధామేధే ప్రీయేతామ్ । ప్రీయతాం భగవాన్నారాయణః । ప్రీయతాం భగవాన్ స్వామి మహాసేనః । ప్రీయతాం భగవాన్ పితామహః ।

సత్యా ఏతా ఆశిషస్సన్తు పుణ్యాహకాలావాచ్యన్తామ్ ।
ఉద్గాతే వశకునే సామగాయసి బ్రహ్మపుత్ర ఇవ సవనే షుశం ససి ।
వృషే వవా జీ శిశుమతీ రపీత్యా సర్వతో నశ్శకునే భద్ర మావద ।
విశ్వతోన శ్శకునే పుణ్యమావద ॥ ఋ.సం. 248

యాజ్య యా యజతి ప్రత్తిరైవ యాజ్యాః పుణ్యేవలక్ష్మీః ।పుణ్యా మేవతల్లక్ష్మీంసంభావయతి ।పుణ్యాం లక్ష్మీం సంస్కురుతే ॥ ఐబ్రా. 248

యత్పుణ్యం నక్షత్రం । తద్బట్కుర్వీతోపవ్యుషం ।
యదావై సూర్య ఉదేతి । అథ నక్షత్రం నైతి ।
యావతి తత్ర సూర్యో గచ్ఛేత్ । యత్రజఘన్యం పశ్యేత్ ।
తావతి కుర్వీత యత్కారీస్యాత్ । పుణ్యాహ ఏవ కురుతే ॥

తై.బ్రా. 1-5-2-1

తానివా ఏతాని యమనక్షత్రాణి । యాన్యేవ దేవ నక్షత్రాణి ।
తేషు కుర్వీత యత్కారీస్యాత్ । పుణ్యాహ ఏవ కురుతే ।

తై.బ్రా. 1-5

ఓం పుణ్యాహం భవన్తో బ్రువన్తు । (బ్రాహ్మణాః) ఓం పుణ్యాహం ।
స్వస్తయే వాయు ముపబ్రవామ హైసోమం స్వస్తి భువనస్యయ స్పతిః ।
బృహస్పతిం సర్వగణం స్వస్తయే "స్వస్తయ ఆదిత్యాసో" భవన్తునః ॥

ఋ.సం. 55112

ఆదిత్య ఉదయనీయః పథ్యాయై వేత స్వస్త్యా ప్రేయన్తి పథ్యాం ।
స్వస్తి మభ్యుద్యన్తి స్వస్త్యైవేతః ప్రయన్తి స్వస్త్యుద్యన్తి స్వస్త్యుద్యన్తి ॥ఐ.బ్రా. 2

స్వస్తిన ఇన్ద్రో వృద్ధశ్రవాః । స్వస్తినః పూషా విశ్వవేదాః ।
స్వస్తి నస్తార్క్ష్యో అరిష్టనేమిః । స్వస్తినో బృహస్పతిర్దధాతు ।
అ ష్టౌ దేవా వసవస్సోమ్యాసః । చతస్రోదేవీరజరాశ్రవిష్ఠాః ।
తే యజ్ఞం పాన్తురజసః పరస్తాత్ ॥ సంవత్సరీణ మమృతగ్గ్ స్వస్తి ।

తై.బ్రా. 3-1-20

మహ్యం సహకుటుంబా యశుద్ధి వృద్ధ్యభ్యుదయకర్మణే మహాజనా న్న
మస్కుర్వాణాయ ఆశీర్వచనమ పేక్షమాణాయ ఆయుష్మతే
స్వస్తి భవన్తో బ్రవన్తు (బ్రాహ్మణాః) ఆయుష్మతే స్వస్తి (ఏవంత్రిః)
ఓగ్ స్వస్తి భవన్తో బ్రువన్తు । ఓగ్ స్వస్తి (ఏవంత్రిః)

ఋధ్యామస్తోమం సనుయామ వాచమానో మన్త్రం సరథే హోపయాతమ్॥
యశోన పక్వం మధు గోష్వన్తరా భూతాంశో అశ్వినోః కామమప్రాః ॥

ఋ.సం. 16-106-11

సర్వామృద్ధి మృధ్నుయామితి తంవై తేజసైవపురస్తాత్పర్య
భవచ్ఛన్దోభిర్మధ్యతోక్ష రైరుపరిష్టాద్గాయత్ర్యా సర్వతో ద్వాద
శాహం పరిభూయాత్సర్వామృద్ధి మార్ధ్నోత్సర్వామృద్ధి మృధ్నో

తియ ఏవం వేద । ఐ.బ్రా. 4-23

ఋధ్యా స్మహ వ్యైర్నమసోపసద్య । మిత్రం దేవం మిత్ర ధేయన్నో అస్తు ।
అనూరాధాన్ హవిషా వర్ధయన్తః । శతంజీవేమ శరదస్సవీరాః ।

తై.బ్రా. 3-21

త్రీణి త్రీణి వైదేవానా మృద్ధాని । త్రీణి ఛందాగ్ం సి ।త్రీణి సవ నాని ।
త్రయ ఇమేలోకా ః । ఋధ్యామేవ తద్వీర్య ఏషు లోకేషు ప్రతితిష్ఠతి ।

తై.బ్రా. 1-5-6-6617

"ఋద్ధిం భవన్తో బృవన్తు"
ఋధ్యతామృద్ధి స్సమృద్ధిః । ముఖ సమం కలశా వుద్ధరేత్ ।
భగవాన్ వాస్తోష్పతిః ప్రీయతాం । స్వస్తి పుణ్యాహ సమృద్ధిరస్తు ।
వర్షశతసంపూర్ణమస్తు । గోత్రాభి వృద్ధిరస్తు । శాన్తిః పుష్టిస్తుష్టిశ్చాస్తు ।
శుభగ్ం శుభమస్తు । పునరపి గోబ్రాహ్మణేభ్య శ్శుభం భవతు ।
సర్వసంపదస్తు ॥
ఓం శుచీవోహవ్యామరు తశ్శుచీనాగ్ం
శుచిగ్ం హినోమ్య ధ్వరగ్ం శుచిభ్యః ।
ఋతేన సత్యమృత సాప ఆయన్ఛుచి జన్మాన శ్శుచయః పావకాః ॥

తై.బ్రా. 2-8-5-5

అగ్నిశ్శుచి వ్రతతమశ్శుచిర్వి ప్రశ్శుచిః కవిః ।
శుచీరోచత ఆహుతః ॥ తై.సం. 1-3-14-8

ఉదగ్నేశుచయ స్తవశుక్రాభ్రాజన్త ఈరతే । తవ జ్యోతీగ్ ష్యర్చయః ॥

తై.సం. 11-3-1-48

ఏతో న్విన్ద్రం స్తవామ శుద్ధం శుద్ధేన సామ్నా ।

శుద్ధై రుక్థై ర్వా వృద్ధ్వాంసం శుద్ధ ఆశీర్వా న్మమత్తు ॥ ఋ.సం. 7–95–8

ఇన్ద్రశు ద్ధోన ఆగహి శుద్ధశ్శుద్ధా భిరూతిభిః ।

శుద్ధోరయిం నిధారయ శుద్ధో మమద్ధి సోమ్యః ॥   ఋ.సం. 8–95–9

ఇన్ద్రశుద్ధోహినోరయిం శుద్ధోరత్నా నిదాశుషే ।

శుద్ధోవృత్రాణి జిఘ్నసే శుద్ధోవాజం సిషాససి ॥   ఋ.సం. 8–95–9

బ్రాహ్మణేష్వ మృతగ్ం హితమ్ । యేన దేవాః పవిత్రేణ ।

ఆత్మానం పునతే సదా । తేన సహస్రధారేణ । పావమాన్యః పునన్తుమా ।

ప్రాజాపత్యం పవిత్రమ్ । శతోద్యామగ్ం హిరణ్మయం ।

తేన బ్రహ్మవిదోవయం । పూతం బ్రహ్మ పునీమహే ।

ఇన్ద్రస్సునీతీసహ మా పునాతు । సోమస్స్వస్త్యావరుణ స్సమీచ్యా ।

యమోరాజా ప్రమృణాభిః పునాతుమా । జాతవేదా మోర్జయన్త్యా పునాతు॥

తై.బ్రా. 1–4–89

ప్రాచ్యాం దిశిదేవా ఋత్విజోమార్జయంతాం ।

దక్షిణాయాం దిశిమాసాః పితరో మార్జయన్తాం ।

ప్రతీచ్యాం దిశిగృహాః పశవో మార్జయన్తాం ।

ఉదీచ్యాం దిశ్యాప ఓషధయో వనస్పతయో మార్జయంతాం ।

ఊర్ధ్వాయాం దిశియజ్ఞ స్సంవత్సరో యజ్ఞపతి ర్మార్జయన్తాం ॥

తై.సం. 1–6–5–1

ఏతేభ్యో బ్రాహ్మణేభ్యో నానాగోత్రేభ్యో నానానామభ్యః ।

శ్రీలక్ష్మీనారాయణోమామ హేశ్వరాదిత్యాది నవగ్రహస్వరూపేభ్యః ।

శ్రీలక్ష్మీనారాయణోమామ హేశ్వరాదిత్యాది నవగ్రహ ప్రీత్యర్థం ।

స్వస్తి పుణ్యాహవాచనమంత్రజపదక్షిణాం మానసోత్సాహపరిమిత
హిరణ్యం సంప్రద దేనమమ ।
ఓం వాస్తోష్పతే ప్రతిజానీ హ్యస్మాన్త్స్వా వేశో అనమీవో భవానః ।
యత్వే మహే ప్రతితన్నోజుషస్వశంన ఏధి ద్విపదేశం చతుష్పదే ॥
తై.సం.3-4-10-1
వాస్తోష్పతే శగ్మయా సగ్ం సదాతే సక్షీ మహిరణ్వ యా గాతుమత్యా ।
అవః క్షేమ ఉతయోగే వరంనోయూయం పాత స్వస్తి భిస్సదానః ॥
తై.సం.3-4-10-1
అమీవహా వాస్తోష్పతే విశ్వారూపాణ్యా విశన్ । సుఖాసుశేవ ఏధినః ॥
ఋ.సం.7-56-1
శుభగ్ం శుభమ్
స్వస్త్యయనన్తార్క్ష్యమరిష్టనేమిం మహద్భూతం వాయసం దేవతానాం ।
అసురఘ్నమిన్ద్ర సఖం సమత్సు బృహద్యశోనావ మివారుహేమ ॥
ఋ.సం.5-51-1
అం హోముచమాంగిర సంగయంచ స్వస్త్యాత్రేయం మనసా చతార్క్ష్యం।
ప్రయతపాణి శ్శరణం ప్రపద్యేస్వస్తిసం బాధేష్వ భయన్నో అస్తు ।
శుభగ్ం శుభం । శుభగ్ం శుభం । శుభగ్ం శుభం ।
ఓం భూః, భువః, సువః, వరుణం, వాస్తు
పురుషం బ్రహ్మాణం యథాస్థానం ప్రవేశయామి ।
శ్లో॥ ప్రాక్కుంభ ఆదౌ వరుణంచ యామ్య కుంభే తథా వాస్తు పుమాంస ముత్తరే ।
బ్రహ్మాణ మావాహ్య తథార్చయిత్వా తతస్తు పుణ్యాహ ముపాచరేద్బుధః ।
-: ఇతి పుణ్యాహవాచనం సమాప్తమ్ :-

మంత్ర పుష్పమ్

ఓం ధాతా పురస్తాద్యము దాజహార । శక్రః ప్ర విద్వాన్ ప్రది శశ్చతస్రః ।
తమేవం విద్వా నమృత ఇహ భవతి । నాన్యః పంథా అయనాయ విద్యతే॥

సహస్రశీర్షం దేవం విశ్వాక్షం విశ్వశమ్భువమ్ ।
విశ్వం నారాయణం దేవమక్షరం పరమం పదమ్ ॥

విశ్వతః పరమాన్నిత్యం విశ్వం నారాయణగ్ం హరిమ్ ।
విశ్వమేవేదం పురుషస్తద్విశ్వముపజీవతి ॥

పతిం విశ్వస్యాత్మేశ్వరగ్ం శాశ్వతగ్ం శివమచ్యుతమ్ ।
నారాయణం మహాజ్ఞేయం విశ్వాత్మానం పరాయణమ్ ॥

నారాయణపరో జ్యోతిరాత్మా నారాయణః పరః ।
నారాయణపరంబ్రహ్మ తత్త్వం నారాయణః పరః ॥

నారాయణ పరోధ్యాతా ధ్యానం నారాయణః పరః ।
యచ్చకించి జ్జగత్సర్వం దృశ్యతే శ్రూయతేఽపివా ॥

అన్తర్బహిశ్చతత్సర్వం వ్యాప్యనారాయణ స్థితః ।
అనన్తమవ్యయం కవిగ్ం సముద్రేఽన్తం విశ్వశమ్భువమ్ ॥

పద్మకోశ ప్రతీకాశగ్ం హృదయంచాప్యధోముఖమ్ ।
అధోనిష్ట్యా వితస్త్యాన్తే నాభ్యాముపరితిష్ఠతి ॥

జ్వాలమాలాకులంభాతి విశ్వస్యాయతనం మహత్ ।
సన్తతగ్ం శిలాభిస్తు లమ్బత్యాకోశసన్నిభమ్ ॥

తస్యాన్తేసుషిరగ్ం సూక్ష్మం తస్మిన్థ్సర్వం ప్రతిష్ఠితమ్ ।
తస్యమధ్యే మహానగ్నిర్విశ్వార్చిర్విశ్వతో ముఖః ॥
సోఽగ్రభుగ్విభజ న్తిష్ఠన్నాహారమజరః కవిః ।
తిర్యగూర్ధ్వమధశ్శాయీ రశ్మయస్తస్య సన్తతా ॥
సన్తాపయతిస్వం దేహమాపాదతలమస్తగః ।
తస్య మధ్యే వహ్నిశిఖా అణీయోర్ధ్వావ్యవస్థితః ॥
నీలతోయదమధ్యస్థా ద్విద్యుల్లేఖేవ భాస్వరా ।
నీవారశూకవత్తన్వీ పీతాభాస్వత్యణూపమా ॥
తస్యాశ్శిఖాయా మధ్యేపరమాత్మా వ్యవస్థితః ।
సబ్రహ్మ సశివస్సహరి స్సేన్ద్రస్సోఽక్షరః పరమస్స్వరాట్ ॥

యో పాం పుష్పం వేద । పుష్పవాన్ప్రజావా న్పశుమాన్భవతి ।
చన్ద్రమా వా అపాం పుష్పమ్ । పుష్పవావన్ప్రజావాన్పశుమాన్భవతి ।
యఏవంవేద । యో పామాయతనం వేద । ఆయతనవాన్భవతి ।
అగ్నిర్వా అపామాయతనమ్ । ఆయతనవాన్భవతి ।
యో గ్నేరాయతనం వేద ॥ ఆయతనవాన్భవతి ।
ఆపోవా అగ్నేరాయతనమ్ । ఆయతనవాన్భవతి । యఏవం వేద ।
యోపామాయతనం వేద । ఆయతనవాన్భవతి ।
వాయుర్వా అపామాయతనమ్ । ఆయతనవాన్భవతి ।
యోవాయోరాయతనం వేద । ఆయతనవాన్భవతి ॥
ఆపోవైవాయోరాయతనం । ఆయతనవాన్భవతి ।

యఏ్వం వేద । యో పామాయతనంవేద । ఆయతనవాన్భవతి ।
అసౌవైతపన్న పామాయతనం । ఆయతనవాన్భవతి ।
యో ముష్యతపత ఆయతనం వేద । ఆయతనవాన్భవతి ।
ఆపోవా అముష్య తపత ఆయతనమ్ ॥ ఆయతనవాన్భవతి ।
యఏ్వం వేద । యో పామాయతనం వేద । ఆయతనవాన్భవతి ।
చన్ద్రమావా అపామాయతనమ్ । ఆయతనవాన్భవతి ।
యశ్చన్ద్రమస ఆయతనం వేద । ఆయతనవాన్భవతి ।
ఆపోవై చన్ద్రమస ఆయతనమ్ । ఆయతనవాన్భవతి ॥
యఏ్వం వేద । యో పామాయతనం వేద । ఆయతనవాన్భవతి ।
నక్షత్రాణి వా అపామాయతనమ్ । ఆయతనవాన్భవతి ।
యో నక్షత్రాణామాయతనం వేద । ఆయతనవాన్భవతి ।
ఆపోవై నక్షత్రాణా మాయతనం । ఆయతనవాన్భవతి ।
య ఏ్వం వేద । యోపామాయ తనం వేద । ఆయతనవాన్భవతి ।
పర్జన్యో వా అపామాయతనమ్ । ఆయతనవాన్భవతి ।
యః పర్జన్యస్యాయతనం వేద । ఆయతనవాన్భవతి ।
ఆపో వైపర్జన్యస్యాయతనం ॥
ఆయతనవాన్భవతి । య ఏ్వం వేద । యోపామాయ తనంవేద ।
ఆయతన వాన్భవతి । సంవథ్సరోవా అపామాయతనమ్ ।
ఆయతనవాన్భవతి । యస్సంవథ్స రస్యాయతనం వేద ।
ఆయతనవాన్భవతి । ఆపోవై సంవథ్సరస్యాయతనమ్ ।
ఆయతనవాన్భవతి । య ఏ్వం వేద ।

యోప్సునావం ప్రతిష్ఠితాంవేద । ప్రత్యేవతిష్ఠతి ।
కిం తద్విష్ణోర్బల మాహుః । కాదీప్తిః కింపరాయణం ।
ఏకోయద్ధారయద్దేవః । రేజతీ రోదసీ ఉభే। వాతాద్విష్ణోర్బల మా హుః ।
అక్షరాద్దీప్తి రుచ్యతే । త్రిపదాద్ధారయద్దేవః । యద్విష్ణోరేక ముత్తమం ।
ఆతనుష్వ్వప్రత నుష్వ । ఉద్ధమాధమ సంధమ । ఆదిత్యే చంద్ర వర్ణానాం ।
గర్భమాధేహి యః పుమాన్ । ఇత స్సిక్తగ్ం సూర్యగతమ్ ।
చంద్రమసేరసంకృధి । వారాదం జనయాగ్రేగ్నిం । యఏకోరుద్రఉచ్యతే ।

(అష్టాచక్రా నవద్వారా । దేవానాం పూరయోధ్యా ।
తస్యాగ్ం హిరణ్మయః కోశః । స్వర్గలోకో జ్యోతిషావృతః ।
యోవైతాం బ్రహ్మణోవేద । అమృతేనాఽవృతాం పురీం ।
తస్మైబ్రహ్మాచ బ్రహ్మాచ । ఆయుఃకీర్తిం ప్రజాందదుః ।)

పురుషస్య విద్మ సహస్రాక్షస్య మహాదేవస్య ధీమహి ।
తన్నోరుద్రః ప్రచోదయాత్ ।
తత్పురుషాయ విద్మహే మహాదేవాయ ధీమహి ।
తన్నోరుద్రః ప్రచోదయాత్ ।
తత్పురుషాయ విద్మహే వక్రతుండాయ ధీమహి ।
తన్నోదన్తిః ప్రచోదయాత్ ।
తత్పురుషాయ విద్మహే చక్రతుణ్డాయ ధీమహి ।
తన్నోనన్దిః ప్రచోదయాత్ ।
తత్పురుషాయ విద్మహే మహాసేనాయ ధీమహి ।

తన్నష్షణ్ముఖః ప్రచోదయాత్ ।

తత్పురుషాయ విద్మహే సువర్ణ పక్షాయ ధీమహి ।

తన్నోగరుడః ప్రచోదయాత్ ।

వేదాత్మనాయ విద్మహే హిరణ్యగర్భయ ధీమహి ।

తన్నో బ్రహ్మ ప్రచోదయాత్ ।

నారాయణాయ విద్మహే వాసుదేవాయ ధీమహి ।

తన్నో విష్ణుః ప్రచోదయాత్ ।

వజ్రనఖాయ విద్మ హేతీక్ష్ణ దగ్గంష్ట్రాయ ధీమహి ।

తన్నోనారసిగ్ంహః ప్రచోదయాత్ ।

భాస్కరాయవిద్మహే మహద్ద్యుతికరాయ ధీమహి ।

తన్నో ఆదిత్యః ప్రచోదయాత్ ।

వైశ్వానరాయ విద్మహే లాలీలాయ ధీమహి ।

తన్నో అగ్నిః ప్రచోదయాత్ ।

కాత్యాయనాయ విద్మహే కన్యకుమారిధీమహి ।

తన్నోదుర్గిః ప్రచోదయాత్ ।

సహస్రపరమా దేవీశతమూలా శతాఙ్కురా ।

సర్వగ్ం హరతుమేపాపం దూర్వాదుస్వప్న నాశనీ ।

కాణ్డాత్కాణ్డాత్ప్రరోహన్తీ పరుషః పరుషః పరి ॥

ఏవానో దూర్వే ప్రతనుసహ స్రేణశతేనచ ।

యా శతేన ప్రతనోషి సహస్రేణ విరోహసీ ।

తస్యాస్తే దేవీష్టకేవిధేమ హవిషావయమ్ ।

అశ్వక్రాన్తే రథక్రాన్తే విష్ణుక్రాన్తే వసున్ధరా ।
శిరసా ధారయిష్యామిరక్షస్వ మాం పదేపదే ।
భూమిర్ధేనుర్ధరణీ లోకధారిణీ ।
జాతవేదసే సునవామసోమమరాతీయతో నిదహాతి వేదః ।
సనః పరు షదతిదుర్గాణివిశ్వా నావేవసిన్ధుం దురితా త్యగ్నిః ।
తామగ్ని వర్ణాం తపసాజ్వలన్తీం వైరోచనీం కర్మఫలేషు జుష్టామ్ ।
దుర్గాం దేవీగ్ం శరణమహం ప్రపద్యే సుతరసి తరసేనమః ।
అగ్నేత్వం పారయానవ్యో అస్మాన్థ్స్వ స్తిభిరతి దుర్గాణివిశ్వా ।
పూశ్చపృథ్వీ బహులానఉర్వీ భవాతోకాయ తనయాయశంయోః ।
విశ్వానినో దుర్గహా జాత వేదస్సిన్ధుంన నావాదురితా తిపర్ షి ।
అగ్నే అత్రివన్మనసా గృణానో స్మాకం బోధ్యవి తాతనూనామ్ ।
పృతనాజితగ్ం సహమానముగ్రమగ్నిగ్ం హువేమపరమాథ్స ధస్థాత్ ।
సనఃపరు షదతి దుర్గాణి విశ్వా క్షామద్దేవో అతిదురితా త్యగ్నిః ।
ప్రత్నోషికమీడ్యో అధ్వరేషు సనాచ్చహోతా నవ్యశ్చసత్సి ।
స్వాంచాగ్నే తనువం పిప్రయస్వాస్మభ్యంచ సౌభగమాయజస్వ ।
గోభిర్జుష్ట మయుజో నిషిక్తం తవేన్ద్ర విష్ణోరనుసంచ రేమ । నాకస్య
పృష్ఠమభిసంవసానో వైష్ణవీం లోక ఇహమాదయన్తామ్ ॥
కాత్యాయ నాయ విద్మహే కన్యకుమారి ధీమహి ।
తన్నోదుర్గిః ప్రచోదయాత్ ।
రాజాధిరాజాయ ప్రసహ్యా సాహినే ।
నమో వయం వైశ్రవణాయ కుర్మహే ।

సమే కామాన్ కామ కామాయ మహ్యం ।

కామేశ్వరో వైశ్రవణో దదాతు । కుబేరాయ వైశ్రవణాయ ।

మహారాజా యనమః ।

ఓం తద్బ్రహ్మ । ఓం తద్వాయుః । ఓం తదాత్మా । ఓం తత్సత్యం ।

ఓం తత్సర్వం । ఓం తత్పురోర్నమః ।

అంతశ్చరతి భూతేషు గుహాయాం విశ్వ మూర్తిషు ।

త్వం యజ్ఞస్త్వం వషట్కార స్త్వమింద్రస్త్వగ్ం

రుద్రస్త్వం విష్ణుస్త్వం బ్రహ్మత్వం ప్రజాపతిః ।

త్వంత దాప ఆపోజ్యోతీ రసోమృతం బ్రహ్మ భూర్భువస్సు వరోం ।

సద్యోజాతం ప్రపద్యామి సద్యోజాతాయవైనమోనమః ।

భ వేభ వేనాతిభ వేభవస్వమామ్ । భవోద్భవాయ నమః ॥

వామదేవాయ నమోజ్యేష్ఠాయ నమశ్శ్రేష్ఠాయ నమోరుద్రాయ

నమఃకాలాయ నమఃకలవికరణాయ నమో బలవికరణాయ

నమోబలాయ నమో బలప్రమథనాయ నమస్సర్వభూతదమనాయ

నమోమనోన్మనాయనమః ॥

అఘో రేభ్యో థఘో రేభ్యో ఘోర ఘోరతరేభ్యః ।

సర్వే భ్యస్సర్వశర్వేభ్యో నమస్తే అస్తురుద్రరూపేభ్యః ॥

తత్పురుషాయ విద్మహే మహాదేవాయధీమహి ।

తన్నోరుద్రః ప్రచోదయాత్ ॥

ఈశానస్సర్వ విద్యానామీశ్వరస్సర్వభూతానాం

బ్రహ్మ ధి పతిర్బ్రహ్మణో ధిపతిర్బ్రహ్మ శివోమే అస్తు సదాశివోమ్ ॥

నమో హిరణ్యబాహవే హిరణ్య వర్ణాయ హిరణ్యరూపాయ

హిరణ్యపతయే మ్బికాపతయ ఉమాపతయే పశుపతయే నమో నమః ।

అథైదం విష్ణవే చరుం నిర్వపతి । యజ్ఞోవై విష్ణుః ।

యజ్ఞ ఏవాం తతఃప్రతితిష్ఠతి । సోత్రజుహోతి ।

విష్ణవే స్వాహా యజ్ఞాయ స్వాహా । ప్రతిష్ఠాయై స్వాహేతి ।

నారాయణాయ విద్మహే వాసుదేవాయధీమహి ।

తన్నో విష్ణుః ప్రచోదయాత్

త్రిధాహితం పణిభిర్గుహ్యమానం గవిదేవాసో ఘృతమన్వవిన్దన్ ।

ఇన్ద్రఏకగ్ం సూర్య ఏకం జజానవేనా దేకగ్స్వధయా నిష్టతక్షుః ।

యో దేవానాం ప్రథమం పురస్తాద్విశ్వాధియోరు ద్రోమహర్ షిః ।

హిరణ్యగర్భం పశ్యతజాయమానగ్ం సనోదేవశ్శుభయాస్మృత్యా స్సంయునక్తు।

యస్మాత్పరం నాపరమస్తి కించిద్యస్మాన్నాణీయోన జ్యాయో స్తికశ్చిత్ ।

వృక్షఇవస్తబ్ధోదివితిష్ఠత్యేకస్తేనేదం పూర్ణం పురుషేణ సర్వమ్ ।

నకర్మణా నప్రజాయా ధనేన త్యాగేనైకే అమృతత్వమానశుః ।

పరేణనాకం నిహితం గుహాయాం విభ్రాజదేతద్యతయోవిశన్తి ।

వేదాన్త విజ్ఞానసునిశ్చితార్థా స్సంన్యాస యోగాద్యత యశ్శుద్ధసత్త్వాః ।

తేబ్రహ్మలోకేతుపరాన్త కాలే పరామృతాత్పరిముచ్యన్తిసర్వే ।

దహ్రం విపాపంపరమే శ్మభూతం యత్పుణ్డరీకం పురమధ్యసగ్గ్స్థమ్ ।

తత్రాపిద హ్రంగగనం విశోకస్తస్మిన్ యదన్తస్త దుపాసితవ్యమ్ ।

యోవేదాదౌస్వరః ప్రోక్తోవేదాన్తేచప్రతిష్ఠితః ।

తస్యప్రకృతిలీనస్య యఃపరస్సమహేశ్వరః ॥

పురుషసూక్తమ్

ఓమ్ తచ్ఛంయోరా వృణీమహే । గాతుంయజ్ఞాయ ।
గాతుంయజ్ఞపతయే । దైవీస్స్వస్తిరస్తునః ।
స్వస్తిర్మానుషేభ్యః । ఊర్ధ్వం జిగాతుభేషజం ।
శంనో అస్తుద్విపదే । శం చతుష్పదే ॥ ఓం శాన్తిశాన్తిశ్శాన్తిః ॥

సహస్రశీర్ షా పురుషః । సహస్రాక్షస్సహస్రపాత్ ।
సభూమిం విశ్వతో వృత్వా । అత్యతిష్ఠద్దశాంగులమ్ ।
పురుష ఏ వేదగ్ం సర్వమ్ । యద్భూతం యచ్చభవ్యం ।
ఉతామృతత్వ స్యేశానః । యదన్నే నాతిరోహతి ।
ఏతావానస్యమహిమా । అతో జ్యాయాగ్శ్చ పూరుషః ॥

పాదోస్య విశ్వాభూతాని । త్రిపాదస్యామృతందివి ।
త్రిపాదూర్ధ్వ ఉదైత్పురుషః । పాదో స్యేహాభవాత్పునః ।
తతో విష్వఙ్వ్య క్రామత్ । సాశనానశనేఅభి । తస్మాద్విరాడజయత ।
విరాజో అధిపూరుషః । సజాతో అత్యరిచ్యత । పశ్చాద్భూమి మథోపురః ॥

యత్పురుషేణహవిషా । దేవా యజ్ఞమతన్వత ।
వసంతో అస్యా సీదాజ్యమ్ । గ్రీష్మఇధ్మ శ్శరద్ధవిః ।
సప్తాస్యాస న్పరిధయః । త్రిస్సప్తసమిధః కృతాః ।
దేవా యద్యజ్ఞం తన్వానాః । అబధ్నన్పురుషంపశుమ్ ।
తం యజ్ఞంబర్ హిషి ప్రౌక్షన్న్ । పురుషంజాతమగ్రతః ॥

తేన దేవా అయజంత । సాధ్యాఋషయశ్చయే ।తస్మాద్యజ్ఞాత్సర్వ హుతః ।
సంభృతం పృషదాజ్యమ్ ।పశూగ్‌స్తాగ్ శ్చక్రే వాయవ్యాన్ ॥
ఆరణ్యాన్గ్రామ్యాశ్చయే । తస్మాద్యజ్ఞాత్సర్వహుతః ।
ఋచస్సామాని జజ్ఞిరే । ఛందాగ్‌ంసి జజ్ఞిరే తస్మాత్ ।
యజుస్తస్మాదజాయత ॥

తస్మాదశ్వా అజాయంత । యేకేచో భయాదతః ।
గావోహ జజ్ఞిరేతస్మాత్ । తస్మాజ్జాతా అజావయః ।
యత్పురుషం వ్యదధుః । కతిధావ్యకల్పయన్ ।
ముఖం కిమస్య కౌబాహూ । కావూరూ పాదా వుచ్యేతే ।
బ్రాహ్మణో స్యముఖమాసీత్ । బాహూరాజన్యః కృతః ॥

ఊరూ తదస్యయద్వైశ్యః । పద్భ్యాగ్‌ం శూద్రోఅజాయత ।
చంద్రమా మనసో జాతః । చక్షో స్సూర్యో అజాయత ।
ముఖాదింద్రశ్చాగ్నిశ్చ । ప్రాణాద్వాయు రజాయత ।
నాభ్యా ఆసీ దంతరిక్షమ్ । శీర్ష్ణో ద్యౌస్సమవర్తత ।
పద్భ్యాంభూమిర్దిశశ్శ్రోత్రాత్ । తథా లోకాగ్‌ం అకల్పయన్ ॥

వేదాహ మేతం పురుషం మహాంతమ్ । ఆదిత్యవర్ణం తమసస్తుపారే ।
సర్వాణిరూపాణి విచిత్యధీరః । నామానికృత్వా భి వదన్ యదాస్తే ।
ధాతా పురస్తాద్యముదా జహార । శక్రఃప్రవిద్వాన్ ప్రదిశ శ్చతస్రః ।
తమేవం విద్వా నమృత ఇహ భవతి । నాన్యః పన్థా అయనాయ విద్యతే ।
యజ్ఞేన యజ్ఞ మయజంత దేవాః । తాని ధర్మాణి ప్రథమా న్యాసన్ ।

తేహనాకం మహిమానస్సచన్తే । యత్ర పూర్వేసాధ్యాస్సంతిదేవాః ॥

అద్భ్యస్సంభూతః పృథివ్యైరసాచ్చ । విశ్వకర్మణ స్సమవర్తతాధి ।
తస్యత్వష్టావిదధ ద్రూపమేతి । తత్పురుషస్య విశ్వమాజాన మగ్రే ।
వేదాహ మేతం పురుషం మహాంతం । ఆదిత్యవర్ణం తమసః పరస్తాత్ ।
తమేవం విద్వానమృత ఇహ భవతి । నాన్యః పంథా విద్యతే యనాయ ।
ప్రజాపతిశ్చరతి గర్భే అంతః । అజాయమానో బహుధా విజాయతే ॥

తస్య ధీరాః పరిజానంతి యోనిమ్ । మరీచీనాంపదమిచ్ఛంతి వేధసః ।
యోదేవేభ్య ఆతపతి । యోదేవానాం పురోహితః ।
పూర్వో యోదేవేభ్యోజాతః । నమో రుచాయ బ్రాహ్మయే ।
రుచం బ్రాహ్మం జనయంతః । దేవా అగ్రే తదబ్రువన్ ।
యస్త్వైవం బ్రాహ్మణో విద్యాత్ । తస్యదేవా అసన్ వశే ।
హ్రీశ్చతే లక్ష్మీశ్చ పత్న్యౌ । అహోరాత్రే పార్శ్వే । నక్షత్రాణిరూపమ్ ।
అశ్వినౌ వ్యాత్తమ్ । ఇష్టం మనిషాణ ।
అముం మనిషాణ । సర్వం మనిషాణ ॥

ఓం తచ్ఛంయోరా వృణీమహే । గాతుం యజ్ఞాయ ।
గాతుం యజ్ఞపతయే । దైవీ స్వస్తిరస్తునః । స్వస్తిర్మానుషేభ్యః ।
ఊర్ధ్వం జిగాతు భేషజం । శంనో అస్తుద్విపదే । శం చతుష్పదే ॥

ఓం శాన్తి శాన్తి శ్శాన్తిః ॥

–: శ్రీ పురుషసూక్తం సమాప్తమ్ :–

శ్రీ సూక్తమ్

హిరణ్య వర్ణాంహరిణీం సువర్ణ రజతస్రజామ్ ।
చన్ద్రాంహిరణ్మయీం లక్ష్మీం జాతవేదోమమావహ ॥
తాంమ ఆవహజాతవేదో లక్ష్మీ మనపగామినీమ్ ।
యాస్యాం హిరణ్యం విన్దేయం గామశ్వమ్పురు షానహమ్ ॥
అశ్వపూర్వాం రథమధ్యాం హస్తినాదప్రబోధినీమ్ ।
శ్రియందే వీముపహ్వయే శ్రీర్మాదేవీజుషతామ్ ॥
కాంసోస్మి తాం హిరణ్యప్రాకారా మార్ద్రాం జ్వలన్తీంతృప్తాంతర్పయన్తీమ్ ।
పద్మేస్థితాంపద్మవర్ణాన్తామి హోపహ్వయే శ్రియమ్ ॥
చన్ద్రా మ్ప్రభాసాం యశసాజ్వలన్తీం శ్రియం లోకేదేవజుష్టాముదారామ్ ।
తామ్పద్మినీమీం శరణమహమ్ప్రపద్యేఽలక్ష్మీర్మేనశ్యతాంత్వాం వృణే ॥
ఆదిత్యవర్ణే తపసోఽధిజాతో వనస్పతి స్తవవృక్షోఽథబిల్వః ।
తస్యఫలాని తపసానుదన్తుమాయా న్తరాయాశ్చ బాహ్యాఅలక్ష్మీః ॥
ఉపైతు మాందేవసఖః కీర్తిశ్చమణినాసహ ।
ప్రాదుర్భూతో స్మిరాష్ట్రేస్మిన్కీర్తి మృద్ధిందదాతు మే ॥
క్షుత్పిపాసామలాంజ్యేష్ఠామలక్ష్మీ ర్నాశయామ్యహమ్ ।
అభూతి మసమృద్ధిఞ్చ సర్వాన్నిర్ణుదమేగృహాత్ ॥
గన్ధద్వారాందురాధర్షా న్నిత్యపుష్టాఙ్కరీషిణీమ్ ।
ఈశ్వరీగ్ంం సర్వభూతానాం తామిహోపహ్వయేశ్రియమ్ ॥
మనసఃకామమాకూతింవాచస్సత్యమశీమహి ।

పశూ నాగ్ంరూప మన్నస్య మయి శ్రీశ్శ్రయతాం యశః ॥

కర్దమేన ప్రజాభూతా మయిసమ్భవ కర్దమ ।
శ్రియం వాసయ మేకులేమాతరమ్పద్మ మాలినీమ్ ॥

ఆపస్రజన్తుస్నిగ్ధాని చీక్లీత వసమే గృహే ।
నిచదేవీంమా తరంశ్రియం వాసయ మేకులే ॥

ఆర్ద్రాంమ్పుష్కరిణీ మ్పుష్టిమ్పిన్గళా మ్పద్మమాలినీమ్ ।
చన్ద్రాం హిరణ్మయీంలక్ష్మీ ఇజ్ఞతవేదో మమవహ ॥

ఆర్ద్రాం యః కరిణీం యష్టిం సువర్ణాం హేమ మాలినీమ్ ।
సూర్యాం హిరణ్మయీం లక్ష్మీంం జాతవేదో మమావహ ॥

తాంమ ఆవహజాతవేదో లక్ష్మీ మనపగామినీమ్ ।
యస్యాం హిరణ్యం ప్రభూతజ్గా వోదాస్యోశ్యాన్ విన్దేయమ్పురుషానహమ్॥

యశ్శుచిఃప్రయతో భూత్వాజుహుయా దాజ్య మన్వహమ్ ।
శ్రియః పంచదశర్చంచ శ్రీకామస్సతతం జపేత్ ॥

ఆనందః కర్దమశ్చైవ చిక్లీత ఇతి విశ్రుతాః ।
ఋషయ స్తేత్రయః పుత్రా స్వయం శ్రీరేవదేవతా ॥

పద్మాననే పద్మఊరూ పద్మాక్షీ పద్మ సంభవే ।
త్వంమాం భజస్వ పద్మాక్షియేన సౌఖ్యం లభామ్యహమ్ ॥

అశ్వదాయిచగోదాయి ధనదాయి మహాధనే ।
ధనం మే జుషతాం దేవీ సర్వకామార్థసిద్ధయే ॥

పుత్రపౌత్రధనం ధాన్యం హస్త్య శ్వాజావిగోరథమ్
ప్రజానాం భవసి మాతా ఆయుష్మంతంకరోతు మామ్ ॥

చంద్రాభాంలక్ష్మీ మీశానాం సూర్యాభాం శ్రియమీశ్వరీమ్ ।
చంద్రసూర్యాగ్ని సర్వాభాం మహాలక్ష్మీమము పాస్మహే ॥

ధనమగ్నిర్ధనం వాయుర్ధనం సూర్యోధనంవసుః ।
ధన మింద్రో బృహస్పతి ర్వరుణం ధనమశ్నుతే ।

వైనతేయసోమం పిబ సోమం పిబతు వృత్రహా ।
సోమంధనస్య సోమినోమహ్యందదాతు సోమినీ ॥

నక్రోధోనచ మాత్సర్యం నలోభా నాశుభామతిః ।
భవంతి కృతపుణ్యానాం భక్తానాం శ్రీ సూక్తం జపేత్సదా ॥

వర్షంతు తేవిభావరిదివో అభ్రస్య విద్యుతః ।
రోహంతు సర్వబీజా న్యవబ్రహ్మద్విషోజహి ॥

పద్మప్రియే పద్మినిపద్మహస్తే పద్మాలయే పద్మ దళాయతాక్షి ।
విశ్వప్రియే విష్ణుమనోనుకూలే త్వత్పాద పద్మంమయి సన్నిధత్స్వ ॥

యసాపద్మాసనస్థా విపులకటితటీపద్మ పత్రాయతాక్షీ ।
గంభీరావర్తనాభి స్తనభరనమితా శుభ్రవస్త్రోత్తరీయా ॥

లక్ష్మీర్దివ్యైర్గజేంద్రైర్మణిగణఖచితై స్స్నాపితా హేమకుంభైః ।
నిత్యం సా పద్మహస్తా మమ వసతు గృహే సర్వమాంగళ్యయుక్తా ॥

లక్ష్మీంక్షీరసముద్రరాజతనయాం శ్రీరంగధామేశ్వరీమ్ ।
దాసీ భూతసమస్త దేవవనితాం లోకైకదీపాంకురాం ।
శ్రీమన్మందకటాక్ష లబ్ధవిభవబ్రహ్మేంద్రగంగాధరామ్ ।
త్వాంత్రైలోక్యకుటుంబినీం సరసిజాం వందే ముకుందప్రియామ్ ॥

శుద్ధలక్ష్మీర్మోక్షలక్ష్మీర్జయలక్ష్మీస్సరస్వతీ ।

శ్రీర్లక్ష్మీర్వరలక్ష్మీశ్చ ప్రసన్నా మమ సర్వదా ॥

వరాంకుశౌ పాశమభీతిముద్రాంకరైర్వహంతీం కమలాసనస్థామ్ ।

బాలార్కకోటి ప్రతిభాం త్రినేత్రాంభజే హమంబాం జగదీశ్వరీంతామ్ ॥

సర్వమంగళమాంగళ్యే శివేసర్వార్థసాధకే ।

శరణ్యే త్ర్యంబకే దేవి నారాయణి నమోస్తుతే ॥

మహాదేవ్యైచ విద్మహే విష్ణు పత్న్యైచ ధీమహి ।

తన్నో లక్ష్మీః ప్రచోదయాత్ ॥

-: శ్రీ సూక్తం సమాప్తమ్ :-

భూసూక్తమ్

భూమిర్భూమ్నా ద్యౌర్వరిణాన్తరిక్షం మహిత్వా ।

ఉపస్థేతే దేవ్యదితే గ్నిమన్నాద మన్నాద్యాయాదధే ॥

ఆయంగౌః పృ శ్నిరక్రమీదసనన్మాతరంపునః ।

పితరఞ్చ ప్రయన్థ్సువః ॥

త్రిగ్ం శద్ధామవిరాజతి వాక్పతంగాయ శిశ్రియే । ప్రత్యస్య వహద్యుభిః ॥

అస్యప్రాణాదపానత్యన్తశ్చరతి రోచనా । వ్యఖ్యన్మహిషస్సువః ॥

యత్వాక్రుద్ధః పరోవపమన్యునాయదవర్త్యా ।

సుకల్పమగ్నే తత్తవపునస్త్వో ద్దీపయామసి ॥

యత్తేమన్యుపరోప్తస్య పృథివీ మనుదధ్వసే ।

ఆదిత్యా విశ్వేతద్దే వావసవశ్చ సమాభరన్ ॥

మేదినీ దేవీ వసుంధరాస్యాద్వసుధాదేవీ వాసుకీ (వాసవీ) ।

బ్రహ్మ వర్చసః పితృణామ్ । శ్రోత్రం చక్షుర్మనః ॥
దేవీహిరణ్యగర్భిణీ దేవీప్రసూవరీ । సదనేసత్యాయనేసీద ॥
సముద్రవతీ సావిత్రీ (అనోదేవీ) ఆనో దేవీ మహ్యంగీ ।
మహోధరణీ ॥ మహోధ్యతిష్ఠత్ ॥
శృఙ్గేశృఙ్గే యజ్ఞేయజ్ఞేవిభీషణీ । ఇన్ద్రపత్నీ వ్యాపినీ సరసిజ ఇహ ॥
వాయుమతీజలశయనీస్వయం ధారాజాసత్యంవో పరి మేదినీ ।
సోపరిధత్తంగాయ ॥
విష్ణుపత్నీం మహీం దేవీం మాధవీం మాధవప్రియామ్ ।
లక్ష్మీంప్రియసఖీం దేవీం న మా మ్యచ్యుతవల్లభామ్ ॥
ధనుర్ధరాయ విద్మహే సర్వసిద్ధ్యైచధీమహి । తన్నోధరాః ప్రచోదయాత్ ॥
శృణ్వన్తిశ్రోణామమృతస్యగోపామ్ । పుణ్యామస్యా ఉపశృణో మివాచమ్ ॥
మహీందేవీం విష్ణుపత్నీమజూర్యామ్ ।
ప్రతీచీమేనాగ్ం హవిషా యజామః॥
త్రేధావిష్ణు రురుగాయో విచక్రమే । మహీన్దివంపృథివీమన్తరిక్షమ్ ।
తచ్ఛ్రోణైతిశ్రవ ఇచ్ఛమానా । పుణ్యగ్గ్ శ్లోకంయజ మానాయ కృణ్వతీ ॥
స్యోనాపృథివి భవానృక్షరానివేశనీ । యచ్ఛానశ్శర్మ సప్రథాః ॥
అదితిర్దేవా గంధర్వామనుష్యాః పితరో సురాస్తేషాగ్ం సర్వభూతా నాం
మాతా మేదినీ మహతా మహీ సావిత్రీ గాయత్రీ జగత్యుర్వీ పృథ్వీ
బహులావిశ్వాభూతాకతమాకాయసా సత్యేత్యమృతేతి వసిష్ఠః ॥
ఇక్షుశాలియవసస్యఫలాఢ్యైః పారిజాత తరుశోభితమూలే ।

స్వర్ణరత్నమణిమంటపమధ్యే చిన్తయేత్సకలలోకధరిత్రీమ్ ॥

శ్యామాం విచిత్రాం నవరత్నభూషితాం చతుర్భుజాం

తుంగపయోధరాన్వితామ్ ।

ఇన్దీవ రాక్షీం నవశాలిమంజరీం శుకందధానాం శరణం భజామహే ॥

సక్తుమివ తితఉనాపునంతో యత్రధీరామనసావాచ మక్రత ।

అత్రాసఖాయస్సఖ్యానిజానతే భద్రైషాం లక్ష్మీర్నిహితాధివాచి ॥

మన్యు సూక్తమ్

యస్తే మన్యోరిత్యస్య మంత్ర స్యతావన పుత్రో వసిష్ఠ ఋషిః త్రిష్టుప్ఛందః

– మమ సర్వాభీష్ట సిధ్యర్థే జపేవిని యోగః

సంసృష్టం ధనము భయం – అంగుష్ఠాభ్యాం – హృదయాయనమః

సమాకృత మస్మభ్యందత్తాం – తర్జనీభ్యాం – శిరసేస్వాహా

వరుణశ్చమన్యుః – మధ్యమాభ్యాం – శిఖాయై వషట్,

భియందధా నాహృదయేషు – అనామికాభ్యాం – కవచాయహుం

శత్రవః పరాజితాసః – కనిష్ఠికాభ్యాం – నేత్రత్రయాయవౌషట్

అపనిలయంతాం – కరతలకర పృష్ఠాభ్యాంనమః – అస్త్రాయఫట్

భూర్భువస్సువరోమితి దిగ్బంధః –

ధ్యానం:– మర్కటేశ మహోత్సాహ సర్వగ్రహ వినాశక

శత్రూన్ సంహరమాంరక్ష శ్రియందాపయమే ప్రభో ॥

శ్లో॥ దంష్ట్రా కరాళ వదనం, జ్వాలామాలా శిరోరుహమ్ ।

కపాల మౌక్తికా హస్తం రుద్రం మన్యుం నమామ్యహమ్ ॥

యస్తే మన్యో విధద్వజ్రసాయక సహ ఓజః పుష్యతి విశ్వమానుషక్ ।

స్వాహ్యామదాస మార్యన్త్వ యాయుజా సహస్కృతేన సహసాసహస్వతా ॥
మన్యురిన్ద్రోమన్యురేవాసదేవోమన్యుర్హోతా వరుణోజాతవేదాః ।
మన్యుం విశఈళతే మానుషీర్యాః పాహినో మన్యోతపసాసజోషాః ॥
అభీహిమన్యో తవస స్తవీయా న్తపసాయుజా విజహిశత్రూన్ ।
అమిత్రహావృత్రహా దస్యుహాచ విశ్వావసూన్యాభరాత్వన్నః ॥
త్వంహిమన్యో అభిభూత్యోజాస్స్వయమ్భూర్భామో అభిమాతిషాహః ।
విశ్వచర్షణిస్సహురిస్సహావా నస్మాస్వోజః పృతనాసుధేహి ॥
అభాగస్సన్నపపరేతో అస్మితవక్రత్వా తవిషస్యప్రచేతః ।
తన్త్వా మన్యో అక్రతుర్జిహీళాహం స్వాతనూర్బలదేయాయమేహి ॥
అయన్తే అస్మ్యుప మేహ్యర్వా ప్రతీచీన స్సహురే విశ్వధాయః ।
మన్యో వజ్రిన్నభిమా మావ వృత్స్వహనా వద స్యూన్నృతబోధ్యాపేః ॥
అభిప్రేహి దక్షిణతో భవామే ధావృత్రాణి జంఘనావభూరి ।
జుహోమితే ధరుణమ్మధ్వో అగ్రముభా ఉపాంశుప్రథమాపిబావ ॥
త్వయామన్యో సరథమారుజన్తోహర్ షమాణాసో ధృషితా మరుత్వః ।
తిగ్మేషవ ఆయుధాసంశిశానా అభిప్రయన్తునరో అగ్నిరూపాః ॥
అగ్నిరివ మన్యోత్విషిత స్సహస్వ సేనా నీర్నస్సహురే హూతఏధి ।
హత్వాయశత్రూన్విభజస్వ వేద ఓజోమిమానోవిమృధోనుదస్వ ॥
సహస్వమన్యో అభిమాతి మస్మేరుజన్మృణ న్ప్రమృణన్ప్రేహి శత్రూన్ ।
ఉగ్రన్తేపాజోనన్వారు రుద్ధ్రేవశీ వశన్నయస ఏకజత్వమ్ ॥
ఏకో బహూనా మసిమన్య వీళితో విశంవిశంయుధయే సంశిశాధి ।
అకృత్త రుక్త్వయాయుజావయం ద్యుమన్తంఘోషం విజయాయ కృణ్మహే॥

విజేషకృదిన్ద్ర ఇవానవబ్రవో3 స్మాకంమన్యో అధిపాభవేహ ।
ప్రియన్తే నామసహురేగృణీమసి విద్మాతముత్సంయత ఆబభూథ ॥

అభూత్యా సహజా వజ్రసాయక సహోబిభర్ష్యభిభూత ఉత్తరమ్ ।
క్రత్వానోమన్యోసహ మేద్యేధిమహాధనస్య పురుహూత సంసృజి ॥

సంసృష్టం ధనముభయం సమాకృత మస్మభ్యన్దత్తాం వరుణశ్చమన్యుః ।
భియన్దధానాహృదయేషు శత్రవః పరాజితాసో అపనిలయన్తామ్ ॥

ఓమ్ ॥ ధన్వనాగాధన్వనాజింజయేమ ధన్వనా తీవ్రాస్సమదో జయేమ ।
ధనుశ్శ త్రోరపకామంకృణోతి ధన్వనాసర్వాః ప్రదిశోజయేమ ।
శాంతా పృథివీ శివ మంతరిక్షం ద్యౌర్నోదేవ్యభ యన్నోఅస్తు ।
శివాదిశః ప్రదిశ ఉద్దిశోనఆపో విశ్వతః పరిపాంతు
సర్వతశ్శాంతి శ్శాంతి శ్శాంతిః ॥

నీళా సూక్తమ్

ఖిలమంత్రః । నీళాందేవీగ్ం శరణమహం ప్రపద్యే ।

మం ॥ స్తోమత్రయస్త్రిగ్ంశే భువనస్యపత్ని వివస్వద్వాతే అభినో గృణాహి ।
ఘృతవతీ సవితరాధిపత్యైః పయస్వతీరన్తి రాశానోఅస్తు ॥
ధ్రువాదిశాంవిష్ణు పత్న్యఘోరాస్యేశానాసహసోయామ నోతా ।
బృహస్పతి ర్మాతరిశ్వోతవాయు స్సన్ధువానావాతా అభినోగృణన్తు ॥

మం ॥ విష్టమ్భోదివోధరుణః పృథివ్యా అస్యేశానా జగతో విష్ణుపత్నీ ।
విశ్వవ్యచా ఇషయ న్తీసుభూతిశ్శివానో అస్త్వదితిరుపస్థే ॥

మం ॥ విష్ణుపత్నైచ విద్మహే శ్రీభూసఖ్యైచ ధీమహి । తన్నో నీళాః ప్రచోదయాత్ ॥

మం ॥ అర్యమణం బృహస్పతి మిన్ద్రందానాయచోదయ ।
వాచం విష్ణుగ్ం సరస్వతీగ్ం సవితారఞ్చవాజినమ్ ।
సోమగ్ం రాజానంవరుణ మగ్నిమన్వారభామహే ।
అదిత్యాన్విష్ణుగ్ం సూర్యం బ్రహ్మాణఞ్చ బృహస్పతిమ్ ॥

మం ॥ దేవస్యత్వా సవితుః ప్రసవే శ్వినో ర్బాహుభ్యాం
పూష్ణోహస్తాభ్యాగ్ం సరస్వత్యైవాచోయంతుర్యం త్రేణాగ్నేస్త్వా
సామ్రాజ్యేనాభిషించా మీంద్రస్య బృహస్పతే స్త్వాసామ్రాజ్యే నాభిషించామి॥

మం ॥ నిషసాదధృత వ్రతోవరుణః । పస్త్యా స్వా ।సామ్రా జ్యాయసుక్రతుః ।
దేవస్యత్వాసవితుః ప్రసవే । అశ్వినోర్బాహుభ్యాం । పూష్ణోహస్తాభ్యాం ।
అశ్వినోర్భై షజ్యేన । తేజసే బ్రహ్మవర్చసాయాభిషించామి ॥

మం ॥ దేవస్యత్వా సవితుః ప్రసవే । అశ్వినో ర్బా హుభ్యామ్ ।
పూష్ణోహస్తాభ్యాం । సరస్వత్యైభైషజ్యేన ।వీర్యాయాన్నాద్యాయా భిషించామి॥

మం ॥ దేవస్యత్వా సవితుః ప్రసవే । అశ్వినోర్బా హుభ్యామ్ ।
పూష్ణోహస్తాభ్యాం । ఇంద్రస్యేంద్రియేణ ।
శ్రియైయశసే బలాయాభి షించామి । అమృతాభిషేకో అస్తు ॥

-: ఇతి శ్రీ నీళాసూక్తమ్ సమాప్తమ్ :-

సరస్వతీ సూక్తమ్

ఇయ మదదాదితి చతుర్దశర్చస్య సూక్తస్య భరద్వాజ ఋషిః ।
సరస్వతీ దేవతా గాయత్రీ ఛందః । ఆద్యాస్తిస్రః త్రయోదశీ జగతీ ।
అన్యా త్రిష్టుప్ । మహా సరస్వతీ ప్రసాద సిధ్యర్థే సకల విద్యాప్రాప్త్యర్థే
జపే వినియోగః

(1) ఓం ఇయ మదదాద్రభసమృణ చ్యుతం దివోదాసం వధ్ర్య శ్వాయ దాశుషే ।
యాశశ్వంత మాచఖా దావ సంపణిం తాతే దాత్రాణి తవిషా సరస్వతి ॥

(2) ఓం ఇయం శుష్మే భిర్బి సఖాఇవారుజత్సాను గిరీణాం తవిషేభి రూర్మిభిః ।
పారావతఘ్నీ మవసేసువృక్తి భిస్సరస్వతీ మావి వాసే మధీతిభిః ॥

(3) ఓం సరస్వతి దేవనిదో నిబర్హయ ప్రజాం విశ్వస్య బృసయస్యమాయినః ।
ఉతక్షితిభ్యోవనీరవిందో విషమేభ్యో అస్రవో వాజినీవతీ ॥

(4) ఓం ప్రణోదేవీ సరస్వతీ వాజేభిర్వాజినీవతీ । ధీనామ విత్ర్యవతు ॥

(5) ఓం యస్త్వాదేవి సరస్వత్యుపబ్రూతే ధనేహితే । ఇంద్రంన వృత్రతూర్యే ॥

(6) ఓం త్వందేవి సరస్వత్యవా వాజేషువాజినీ । రదాపూషే వనస్సనిం ।

(7) ఓం ఉతస్యాన స్సరస్వతీ ఘోరా హిరణ్య వర్తనిః। వృత్ర ఘ్నీ వష్టి సుష్టుతిం॥

(8) ఓం యస్యా అనంతో అహ్రు తస్త్వేషశ్చరిష్ణురర్ణవః। అమశ్చరతి రోరువత్॥

(9) ఓం సానోవిశ్వా అతిద్విష స్వస్రూరన్యా ఋతావరీ । అతన్నహేవ సూర్యః ॥

(10) ఓం ఉతనః ప్రియా ప్రియాసు సప్తస్వసా సుజుష్టా। సరస్వతీస్తోమ్యా భూత్॥

(11) ఓం ఆపప్రుషీ పార్థివా న్యురు రజో అంతరిక్షం । సరస్వతీ నిదస్పాత ॥

(12) ఓం త్రిషధస్థా సప్తధాతుః పంచ జాతా వర్ధయన్తీ। వాజే వాజే హవ్యాభూత్॥

(13) ఓం ప్రయా మహిమ్నా మహినా సుచేకితేద్యుమ్నే భిరన్యా అపసామపస్తమా।
రథ ఇవబృహతీ విభ్వనే కృతోపస్తుత్యా చికితుషా సరస్వతీ ॥

(14) ఓం సరస్వత్యభినో నేషి వస్యోమా పస్ఫరీః పయసా మాన ఆధక్ ।
జుషస్వన స్సఖ్యా వేశ్యా చ మాత్వత్క్షేత్రా ణ్యరణాని గన్మ ॥

– ఋక్ సంహిత: అ.4, అ.8, మం.6, సూ.61, ప.30,31,32

అథ పురుష సూక్త

పూజా విధాన మారభ్యతే

ఆచమ్య..... ఏవం ప్రీత్యర్థం శ్రీమాన్ గోత్రః నామధేయః ధర్మపత్నీ సమేతోహం శ్రీమతః గోత్రస్య నామధేయస్య మమ ధర్మపత్నీసమేతస్య సకుటుంబస్య క్షేమ స్థైర్య ధైర్య వీర్య విజయాభయ ఆయురారోగ్య ఐశ్వర్యాభివృధ్యర్థం ధర్మార్థకామమోక్ష చతుర్విధ ఫల పురుషార్థ సిద్యర్థం మనోవాంఛా ఫల సిధ్యర్థం శ్రీసాంగ సపరివార రమాసహిత సత్య నారాయణ దేవతా ముద్దిశ్య శ్రీ సాంగ సపరివార రమాసహిత సత్యనారాయణ దేవతా ప్రీత్యర్థం కల్పోక్తప్రకారేణ పురుష సూక్త విధానేన ధ్యానా వాహనాది షోడశోపచార పూజాం కరిష్యే

అదౌ నిర్విఘ్నేన పరి సమాప్త్యర్థం శ్రీ మహాగణాధిపతి పూజాం కరిష్యే ।
కృత్వా । తదంగపీఠార్చనం కరిష్యే ।
పీఠమధ్యే ఆధార శక్త్యైనమః కుర్మాయనమః । వరాహాయనమః ।
అనంతాయనమః । దిగ్గజేభ్యోనమః ।
ప్రాగ్ద్వారే ద్వార శ్రియైనమః । ధాత్రేనమః । విధాత్రేనమః ।
దక్షిణ ద్వారేద్వారశ్రియై నమః । చండాయ నమః । ప్రచండాయనమః ।
పశ్చిమ ద్వారే ద్వార శ్రియైనమః । జయాయనమః । విజయాయ నమః
ఉత్తర ద్వారే ద్వారశ్రియైనమః । బలాయనమః । ప్రబలాయ నమః ।
మధ్యే । చిచ్ఛక్త్యై నమః । మాయా శక్త్యై నమః । క్రియా శక్త్యై నమః ।
దుం దుర్గాయైనమః । గం గణపతయే నమః ।
క్షం క్షేత్ర పాలకాయనమః । తన్మధ్యే శ్వేత ద్వీపాయ నమః ।

శ్వేత ద్వీప మధ్యేకల్పవృక్షాయనమః ।

కల్ప వృక్షస్యాధస్తా ద్రత్న సింహాసనాయ నమః ।

రత్న సింహాసన మధ్యే శ్రీసాంగ .... దేవతాభ్యో నమః

తదంగప్రతిమా శోధనం కరిష్యే

పంచామృత మంత్రైః ప్రతిమాశోధనం కృత్వా – అదౌ గణపతి మావాహ్య,

తతః ఇమంమే వరుణేతి కలశే వరుణ మావాహ్య

అత్ర గణేశాది పంచలోక పాలక (గణపతి, లక్ష్మీ, విష్ణు, శివ, గౌరి)

ఆదిత్యాది నవగ్రహ, దుర్గా గణపతి, క్షేత్రపాలక, వాస్తుపురుష, అభయంకర,

మృత్యుంజయ, అష్టదిక్పాలక, ఆవాహనంచ కుర్యాత్ ।

తతః ప్రతిమోపరి సత్యనారాయణా వాహనం కుర్యాత్ ॥

ఓం నారాయణాయ విద్మహే వాసు దేవాయ ధీమహి ।

తన్నో విష్ణుః ప్రచోదయాత్ । సక్తుమివ....... ర్నిహితాధివాచి ।

అస్యాం ప్రతిమాయాం శ్రీ సాంగ....దేవతా మావాహయామి స్థాపయామి

పూజయామి తతః ప్రాణ ప్రతిష్ఠాపనం కరిష్యే ।

అస్యశ్రీ సాంగ .... దేవతా ప్రాణ ప్రతిష్ఠాపన మహా మంత్రస్య

బ్రహ్మ విష్ణు మహేశ్వరా ఋషయః । ఋగ్యజు స్సామాధర్వణాని ఛందాంసి।

ప్రాణాశక్తిః పరాదేవతా । ఆం బీజం । హ్రీం శక్తిః । క్రోం కీలకం ।

మమ శ్రీ సాంగ... దేవతా ప్రాణ ప్రతిష్ఠాపన సిద్ధ్యర్థే జపే వినియోగః ।

ఓం భూర్భు వస్సువః

ఓం అం కం ఖం గం ఘం ఙం పృథివ్యాపస్తేజో వాయురాకాశాత్మనే

ఓం ఆం అంగుష్ఠాభ్యాం నమః । హృదయాయనమః ।

ఓం ఇం చం ఛం జం ఝం ఞం శబ్ద స్పర్శరూప రసగన్ధాత్మనే

ఓం ఈం తర్జనీ భ్యాం నమః । శిరసేస్వాహా ।

ఓం ఉం టం ఠం డం ఢం ణం వాక్పాణి పాద పాయూ పస్థాత్మనే

ఓం ఊం మధ్యమాభ్యాం నమః । శిఖాయై వషట్ ।

ఓం ఏం తం థం దం ధం నం త్వక్చక్షుశ్రోత్ర జిహ్వా ఘ్రాణాత్మనే

ఓం ఐం అనామికాభ్యాం నమః । కవచాయహుం ।

ఓం ఓం పం ఫం బం భం మం మనోబుద్ధి చిత్తాహంకారాత్మనే

ఓం ఔం కనిష్ఠికాభ్యాం నమః । నేత్రత్రయాయ వౌషట్ ।

ఓం అం యం రం లం వం శం షం సం హం

ళం క్షం వచనాదానా గమన విసర్గా నందాత్మనే

ఓం అః కరతల కర పృష్ఠాభ్యాం నమః । అస్త్రాయ ఫట్ ।

భూర్భువస్సువరోమితి దిగ్బంధః ॥

ధ్యానం:- రక్తాం బోధిస్థ పోతోల్ల సదరుణ సరోజాధి రూఢా కరాబ్జైః ।

పాశం కోదండ మిక్షూద్భవ మణి మప్యం కుశం పంచ బాణాన్ ।

బిభ్రాణా సృక్కపాలం త్రినయనలసితా పీనవక్షో రుహాఢ్యా ।

దేవీ బాలార్క వర్ణా భవతు సుఖకరీ ప్రాణ శక్తిః పరానః ॥

ఓం ఆం, హ్రీం, క్రోం, యరలవశషసహ ఓం

ఓం సాంగ... దేవతా ప్రాణాః ఇహ ప్రాణాః

ఓం ఆం హ్రీం క్రోం యరల వశష సహ ఓం

ఓం శ్రీ సాంగ... దేవతా జీవః ఇహ జీవః

ఓం ఆం, హ్రీం, క్రోం యరల వశష సహ

ఓం శ్రీ సాంగ... దేవతా సర్వేంద్రియాణి వాఙ్మనశ్చక్షుశ్రోత్ర జిహ్వాఘ్రాణ

రేతో బుధ్యాదీని సుఖం చిరం తిష్ఠంతు స్వాహా ॥

ఓం అసునీతే .... ముపహ్వాయతే ॥

శ్రీ సాంగ .... స్వామినే నమః స్థిరోభవ, వరదోభవ, సుముఖోభవ, సుప్రసన్నో భవ, స్థిరాసనం కురు ।

ధ్యానం:- ధ్యాయేత్సత్య గుణాతీతం గుణత్రయ సమన్వితం ।
లోకనాథం త్రిలోకేశం కౌస్తుభా భరణం హరిం ।
నీల వర్ణం పీత వస్త్రం శ్రీవత్సపద భూషితం ।
గోవిందం గోకులానందం బ్రహ్మా ద్యైరపి పూజితం ॥

శ్రీ సాంగ ..... స్వామినే నమః ధ్యాయామి । సహస్ర శీర్షేత్యావాహనం

ఓం సహస్రశీర్షా .... ద్ద శాంగులమ్ ।

జ్యోతిశ్శాంతం సర్వలోకాంతరస్థమ్ ఓంకారాఖ్యం యోగి హృద్ధ్యాన గమ్యం ।
సాంగంశక్తిం సాయుధం భక్తి సేవ్యం సర్వాకారం విష్ణుమా వాహయామి ॥

శ్రీ సాంగ సపరివార .... స్వామినే నమః ఆవాహనం సమర్పయామి

పురుష ఏవేద మిత్యాసనం । పురుష..... తిరోహతి ।

శ్లో॥ కల్పద్రుమూలే మణి వేది మధ్యే సింహాసనం స్వర్ణమయం సురత్నం ।
విచిత్ర వస్త్రావృత మచ్యుత ప్రభో గృహాణ లక్ష్మీ ధరణీ సమన్విత ॥

శ్రీ సాంగ .... నవరత్న ఖచిత హేమ సింహాసనం సమర్పయామి ।

ఏతావానస్యేతి పాద్యం । ఏతావా....దివి ।

శ్లో॥ శ్రీ కృష్ణస్సర్వ దేవానామధిక స్సర్వ కామదః ।
మయా నివేదితం తుభ్యం సంగృహాణ సుపాద్యకం ॥

శ్రీ సాంగ .... స్వామినే నమః పాదయోః పాద్యం సమర్పయామి

త్రిపాదూర్ధ్వ ఇత్యర్ఘ్యం । త్రిపాదూర్ధ్వ .... నశనే అభి

శ్లో॥ గంగాజలం సమానీతం సువర్ణకలశేస్థితం ।

అర్ఘ్యం గృహాణ భగవన్ కాలరూప నమోస్తుతే ॥

శ్రీ సాంగ .... స్వామినే నమః హస్తయోః అర్ఘ్యం సమర్పయామి.

తస్మాద్విరాడిత్యాచమనం । తస్మా ..... మధోపురః ।

శ్లో॥ జనార్దనాయ దేవాయ సమస్త జగదాత్మనే ।

నిర్మలజ్ఞాన రూపాయ దత్తమాచ మనీయకం ॥

శ్రీ సాంగ .... స్వామినే నమః ముఖే ఆచమనీయం సమర్పయామి

యత్పురుషేణేతి మధుపర్కం । యత్పురు... శ్శరద్ధవిః ।

శ్లో॥ మధ్వాజ్య దధి సంయుక్తం స్వర్ణపాత్రే ప్రతిష్ఠితం ।

మధుపర్కం గృహాణత్వం లక్ష్మీకాంత నమోస్తుతే ॥

శ్రీ సాంగ .... స్వామినే నమః మధుపర్కం సమర్పయామి

అథ పంచామృతస్నానం ।

ఆప్యాయస్వ సమేతుతే విశ్వత స్సోమ వృష్ణియమ్।భవా వాజస్య సంగథే।

క్షీరేణస్న పయామి । దధి క్రావుణ్ణో ....తారిషత్ ॥ దధ్నాస్నపయామి ।

శుక్రమసి జ్యోతిరసి తేజోసి దేవోవస్సవితో త్పునా

త్వచ్ఛిద్రేణ పవిత్రేణ వసో స్సూర్యస్య రశ్మిభిః ।

ఆజ్యేన స్నపయామి ॥

మధువాతా ఋతాయతే మధుక్షరన్తి సిన్ధవః । మాధ్వీర్న స్సంత్వోషధీః ।

మధునక్త ముతోషసి మధు మత్పార్థివగ్ం రజః । మధు ద్యౌరస్తునః పితా।

మధు మాన్నో వనస్పతిర్మధు మాగ్ం అస్తు సూర్యః ।

మాధ్వీర్గావో భవన్తునః ॥ మధునాస్నపయామి

స్వాదుః పవస్వ దివ్యాయ జన్మనే స్వాదురింద్రాయ సుహవీతునామ్నే ।

స్వాదుర్మిత్రాయ వరుణాయ వాయవే బృహస్పతయే మధుమాంగ్ అదాభ్యః॥

శర్కరయాస్నపయామి

యాః ఫలినీర్యా అఫలా అపుష్పాయాశ్చ పుష్పిణీః ।

బృహస్పతి ప్రసూతాస్తానో ముంచంత్వగ్ం హసః ॥

ఫలోదకేనస్నపయామి

సప్తాస్యాసన్నితి శుద్ధోదక స్నానం । సప్తా .... పశుం ॥

శ్లో॥ తీర్థోదకైః కాంచన కుంభ సంస్థైః । సువాసి తైర్దేవ కృపార సార్ద్రైః ।

మయార్పితం స్నాన విధిం గృహాణ పాదాబ్జనిష్ఠ్యూత నదీ ప్రవాహ ॥

శ్రీ సాంగ ..... స్వామినే నమః శుద్ధోదక స్నానం సమర్పయామి.

తం యజ్ఞమితి వస్త్రం । తం యజ్ఞం ..... యశ్చయే ।

శ్లో॥ స్వర్ణాంచలం సర్వ విచిత్ర శోభితం కౌశేయ యుగ్మం పరి కల్పితం మయా।

దామోదర ప్రావరణం గృహాణ మయాచల ప్రాకృత దివ్యరూప ॥

శ్రీ సాంగ ..... స్వామినే నమః వస్త్రయుగ్మం సమర్పయామి

తస్మాద్యజ్ఞాదితి యజ్ఞోపవీతం । తస్మాద్యజ్ఞా... గ్రామ్యాశ్చయే ।

శ్లో॥ సువర్ణ తంతు భిర్యుక్తం బ్రహ్మణా నిర్మితం పురా ।

ఆయుష్య వర్ధనం దివ్యం దదామి సురనాయక ॥

శ్రీ సాంగ ..... స్వామినే నమః యజ్ఞోపవీతం సమర్పయామి

తస్మాద్యజ్ఞాదితి గంధం । తస్మా ...... దజాయత ।

శ్లో॥ కస్తూరికా కర్దమ చందనాని కాశ్మీర సంయోజిత గంధ సారైః ।

విలేపనం స్వీకురు దేవ దేవ శ్రీదేవి వక్షోజ విలేప నాంగ ॥

శ్రీ సాంగ ..... స్వామినే నమః

శ్రీ గంధాది పరిమళ ద్రవ్యం సమర్పయామి ॥

తస్మాదశ్వా ఇతి పుష్పం । తస్మాదశ్వా.....అజావయః ।

శ్లో॥ చామంతికా వకుళ చంపక పాటలాబ్జ

పున్నాగ జాజి కరవీర రసాల పుష్పైః।

బిల్వ ప్రవాళ తులసీ దళ మల్లికాభిస్త్వాం

పూజయామి జగదీశ్వర వాసుదేవ ।

శ్రీ సాంగ ..... స్వామినే నమః పుష్పాణి సమర్పయామి

అథాంగ పూజా

ఓం కేశవాయ నమః – పాదౌ పూజయామి

ఓం నారాయణాయ నమః – పాదాంగుళీః పూజయామి

ఓం గోవిందాయ నమః – గుల్ఫౌ పూజయామి

ఓం ఇందిరా పతయే నమః – జంఘే పూజయామి

ఓం అనఘాయ నమః – జానునీ పూజయామి

ఓం జనార్దనాయ నమః – ఊరూ పూజయామి

ఓం విష్టరశ్రవసే నమః – కటిం పూజయామి

ఓం త్రివిక్రమాయ నమః – వళిత్రయం పూజయామి

ఓం కుక్షిస్థాఖిల భువనాయ నమః – కుక్షిం పూజయామి

ఓం లక్ష్మీ వక్షస్థలాయ నమః – వక్ష స్థలం పూజయామి

ఓం శంఖ చక్ర గదా పద్మధారిణే నమః – హస్తాన్పూజయామి

ఓం కంబుకంఠాయ నమః – కంఠం పూజయామి

ఓం పూర్ణేందు నిభవక్త్రాయ నమః – వక్త్రం పూజయామి

ఓం కుంద కుట్మల దంతాయ నమః – దంతాన్ పూజయామి

ఓం నాసాగ్ర మౌక్తికాయ నమః – నాసికాం పూజయామి

ఓం సూర్య చంద్రనేత్రే నమః – నేత్రే పూజయామి

ఓం సహస్ర శిరసే నమః – శిరః పూజయామి

ఓం శ్రీ మహావిష్ణవే నమః – సర్వాణ్యంగాని పూజయామి

అథ అష్టోత్తర సహస్ర నామభిః పూజయేత్ ।

యత్పురుష మితి ధూపం । యత్పురుషం ...... ఉచ్యేతే ।

శ్లో॥ వనస్పత్యు.... గృహ్యతాం । శ్రీసాంగ ....స్వామినే నమః ।

ధూప మాఘ్రాపయామి । బ్రాహ్మణోస్యేతి దీపం । బ్రాహ్మణో...అజాయత।

శ్లో॥ సాజ్యమేకార్తి... నమోస్తుతే ।

శ్రీ సాంగ ..... స్వామినే నమః దీపం దర్శయామి

ధూప దీపానంతరం శుద్ధ ఆచమనీయం సమర్పయామి

చంద్రమా మనస ఇతి నైవేద్యం । చంద్రమా...రజాయత ।

శ్లో॥ సౌవర్ణ స్థాలి మధ్యే మణి గణ ఖచితే గోఘృతాక్తాన్ సుపక్వాన్ ।

భక్ష్యాన్ భోజ్యాంశ్చ లేహ్యా నపరిమిత రసాన్ చోష్య మన్నం నిధాయ ।

నానాశాకై రుపేతం దధి మధు సగుడ క్షీర పానీయ యుక్తం ।

తాంబూలం చాపి విష్ణో ప్రతిది వసమహం మానసే కల్పయామి ।

శ్రీ సాంగ ..... స్వామినే నమః నైవేద్యం సమర్పయామి.

నాభ్యా ఆసీదితి తాంబూలం । నాభ్యా ఆసీ.... అకల్పయన్ ।

శ్లో॥ పూగీ ఫలై ...... ప్రతి గృహ్యతాం

శ్రీ సాంగ....స్వామినే నమః తాంబూలం సమర్పయామి.

వేదాహ మితి నీరాజనం వేదాహ మేతం ...... యదాస్తే

నర్య ప్రజాంమే గోపాయ । అమృతత్వాయ జీవసే ॥
జాతాం జనిష్య మాణాంచ । అమృతే సత్యే ప్రతిష్ఠితాం ।
అథర్వ పితుంమే గోపాయ । రసమన్న మిహాయుషే ।
అదబ్ధాయో శీతతనో । అవిషన్నః పితుంకృణు ।
శగ్గ్స్య పశూన్మే గోపాయ । ద్విపాదోయే చతుష్పదః ।
అష్టా శఫాశ్చయ ఇహాగ్నే ॥
యేచైక శఫాఆ శుగాః । సప్రథ సభాంమే గోపాయ ।
యేచ సభ్యాస్సభాసదః । తానింద్రియా వతః కురు ।
సర్వమాయు రుపాసతాం । అహే బుధ్నియ మంత్రంమే గోపాయ ।
యమృషయస్త్రై విదావిదుః । ఋచస్సామాని యజూగ్ంషి ।
సాహిశ్రీ రమృతా సతాం ।
మనోహిగ్ం సీ జ్ఞాత వేదో గామశ్వం పురుషం జగత్ ।
అబిభ్ర దగ్న ఆగహి । శ్రియా మా పరిపాతయ ।
సమ్రాజంచ ...... సృజామసి ॥
శ్రీ సాంగ..... స్వామినే నమః
కర్పూర ఆనంద మంగళ దివ్య నీరాజనం దర్శయామి
నీరాజనానంతరం శుద్ధ ఆచమనీయం సమర్పయామి
ధాతాపురస్తాదితి మంత్రం పుష్పం ।
ధాతాపురస్తా..... అయనాయ విద్యతే ।
శ్రీ సాంగ .... స్వామినే నమః మంత్ర పుష్పం సమర్పయామి
యానికానిచ ..... రక్ష రక్ష జనార్దన ।
ఆత్మ ప్రదక్షిణ నమస్కారాన్ సమర్పయామి

పునః పూజాం కరిష్యే – కృత్వా

యస్య స్మృత్యాచ.......తదస్తుతే – అనయా ధ్యానా

వాహనాది షోడ శోపచార పూజయా భగవాన్

సర్వాత్మకః శ్రీ సాంగ ..... స్వామి దేవ స్సుప్రీత

స్సుప్రసన్నో వరదో భవతు .... ఏ తత్ఫలం పరమేశ్వరార్పణ మస్తు ॥

వ్రతం సువ్రత మస్తు । ఆచరిత వ్రత సంపూర్ణ సకల ఫలా వాప్తిరస్తు

ఇతి పురుష సూక్త పూజా విధానమ్ సమాప్తమ్

శ్రీ సూక్త పూజా విధానమ్

పూర్వోక్త ఏవంగుణ విశేషణ విశిష్టాయాం శుభతిథౌ శ్రీ మహాకాళీ మహాలక్ష్మీ మహా సరస్వతీ దేవతా ప్రీత్యర్థం శ్రీ సూక్త విధానేన ధ్యానా వాహనాది షోడ శోపచారం పూజాం కరిష్యే । తదంగ కలశారాధనం కరిష్యే । కలశారాధనం కృత్వా । తదంగ పీఠ పూజాం కుర్యాత్ । శ్రీ మహాకాళీ శ్రీ మహాలక్ష్మీ మహా సరస్వతీ దేవతాభ్యోనమః ।

గౌరీమిమాయ సలిలాని తక్ష త్యేక పదీ ద్విపదీ సా చతుష్పదీ ।

అష్టాపదీ నవపదీ బభూవుషీ సహస్రాక్షరా పరమేవ్యోమన్ ॥

సక్తుమి వతిత ఉనా పునంతో యత్ర ధీరామనసా వాచ మక్రత ।

అత్రా సఖాయస్సఖ్యాని జానతే భద్రైషాం లక్ష్మీ ర్నిహితాధివాచి ॥

ప్రణోదేవీ సరస్వతీ వాజేభిర్వాజినీవతీ । ధీనామవిత్ర్యవతు ।

అస్యాం ప్రతిమాయాం శ్రీ మహాకాళీ ......

మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి ॥

తతః ప్రాణ ప్రతిష్ఠాపనం కుర్యాత్ ॥

శ్రీ మహాకాళీ .... దేవతాయైనమః స్థిరాభవ,

వరదాభవ, సుముఖీభవ, సుప్రసన్నాభవ, స్థిరాసనంకురు ॥

ధ్యానం :– కల్లోలోల్లసితా మితాబ్ధిలహరీ మధ్యే విరాజన్మణి

ద్వీపే కల్ప కవాటికా పరివృతే కాదంబ వాట్యుజ్వలే ।

రత్నస్తంభ సహస్ర నిర్మిత సభా మధ్యే విమానోత్తమే ।

చింతారత్న వినిర్మితే జననితే సింహాసనం భావయే ॥

దుర్గే కాత్యాయనిదేవి శాంభవీ శంకరప్రియే ।

మయాభక్త్యా కృతాంపూజాం గృహాణత్వం సురేశ్వరి ॥

శ్రీ మహాకాళీ .... నమః ధ్యాయామి హిరణ్యా.... మమావహ ॥

ఏణాంకా నల భాను మండల లసచ్ఛ్రీ చక్ర మధ్య స్థితాం ।

బాలార్కద్యుతి భాసురాం కరతలైః పాశాం కుశౌ బిభ్రతీం ।

చాపం బాణ మపి ప్రసన్న వదనాం కౌసుంభ వర్ణాం శుకాం ।

తాం త్వాం చంద్ర కళా వతంస మకుటాం చారుస్మితాం భావయే ॥

శ్రీ మహాకాళీ .... నమః ఆవాహనం సమర్పయామి

తామ్మ ఆవహ .... పురుషానహమ్ ॥

ఈశానాది మహేశ రుద్ర సచిషట్ బ్రహ్మాండ పాదోన్నతాం ।

లక్ష్మ్యా లంకృత దివ్య రత్న విలసత్సింహాసనే సుస్థిరే ।

ఈషద్భక్తి తయా త్వదీయ చరణాం భోజార్చినో విత్తవాన్ ।

ఇచ్ఛాజ్ఞాన క్రియాత్మికా సనమిదం దాస్యామి తే శాంభవి ॥

మహకాళీ .....నమః ఇత్యాసనమ్ సమర్పయామి

అశ్వ పూర్వాం...... జుషతామ్

శ్లో॥ లక్ష్మీ జ్ఞాన సుధార్ణవజలే నా పూర్యపాత్రార్ఘ్యకం ।

లక్తా లంకృత పాద పంకజయుగం సంక్షాళ్య భక్త్యా పునః ।

లక్ష్మీ రంజిత హేమ ధామ కలశే నాపూర్య శీతాంబునా ।

ఆచమ్యార్ధమిదం ప్రకల్పితమహం గృహ్ణాతు తే శాంభవి ॥

శ్రీ మహాకాళీ .... నమః పాదయోః పాద్యం సమర్పయామి

కాంసోస్మితాం ..... శ్రియమ్

శ్లో॥ హ్రీంకారోద్య సువర్ణ కల్పిత కళాలంకార సింహాసనే ।

హ్రీంకారాంత సరస్వతీచ యమునా గంగా జలై రావృతం ।

హ్రీంకారాది సమస్త శుద్ధ కలశైః సంస్తూయ మానం ముదా ।

హ్రీంకారాం కిత హేమ వర్ణ మహిమా హ్రీంకార నాద ప్రియే ॥

శ్రీ మహాకాళీ ......నమః హస్తయోః అర్ఘ్యం సమర్పయామి

చంద్రాం ప్రభాసా .... వృణే ॥

శ్లో॥ శుద్ధై రాచమనీ యకంతవ జలైర్భక్త్యా మయా కల్పితం

కారుణ్యా మృత వారిధేత దఖిలం సంతుష్టయే కల్ప్యతామ్ ।

గంగా నర్మద పుణ్యతోయ విమలైరానీయ భక్త్యా పునః ।

ఆచమర్ధమిదం ప్రకల్పిత మహం గృహ్ణాతు తే శాంభవి ॥

శ్రీ మహాకాళీ .... నమః ఇత్యాచమనీయమ్ సమర్పయామి ॥

ఆదిత్య..... అలక్ష్మీః ॥

గోక్షీరైర్మధు శర్కరైశ్చ మిళితం చాజ్యం నవం నిర్మలం ।

భక్త్యా నీత మిదం మయాచ సుభగే సన్నారి కేళాంబు భిః ।

స్నానార్థంతు దదామితే శుభకరే భానుప్రభా భాస్వరం ।

వస్త్రం దాస్యతుతే త్రిలోక జనని గృహ్ణీష్వ మాహేశ్వరి ।

శ్రీ మహాకాళీ .... నమః మధు పర్కం సమర్పయామి ॥

అథ పంచామృత స్నానం

ఆప్యాయస్వ .... సంగథే । క్షీరేణస్నపయామి ।

దధిక్రా ...... తారిషత్ । దధ్నాస్నపయామి ।

శుక్రమసి.... రశ్మిభిః । ఆజ్యేన స్నపయామి ।

మధు...... భవంతునః । మధునాస్నపయామి ।

స్వాదుః .... అదాభ్యః । శర్కరయాస్నపయామి ।

యాః.....హసః । ఫలోదకేనస్నపయామి ।

ఉపైతు ..... దదాతుమే ॥

శ్లో॥ లక్ష్మే యోగి జనస్య రక్షిత జగజ్జాలే విశాలేక్షణే ।

ప్రాలేయాంబు పటీర కుంకుమ లసత్కర్పూర మిశ్రోదకైః ।

గోక్షీరై రపినారికేళ సలిలై శ్శుద్ధోదకైర్మంత్రితైః ।

స్నానం దేవి విధేహి మంగళ తనుం గాంగేయ కుంభోద్భవైః ॥

శ్రీ మహాకాళీ .... నమః శుద్ధోదక స్నానం సమర్పయామి ॥

స్నానానంతరం ...... శుద్ధ ఆచమనీయం సమర్పయామి

క్షుత్పిపాసా ..... గృహాత్

శ్లో॥ హంసారుఢ తను ప్రకాశ సుభగే క్షౌమాంబరం భక్తితః ।

హంసస్ఫాటిక చంద్రికాభ విమలం దత్వా శతోత్పర్యకమ్ ।

హారాలంకృత దేవి రక్షణ భరామానంద మందస్మితామ్ ।

వేద్యాతీత మధాతు సంత విభవా మారాధయా మ్యంబికాం ॥

శ్రీ మహాకాళీ ...... నమః వస్త్రయుగ్మం సమర్పయామి

గంధద్వారాం ...... శ్రీయమ్ ॥

ముక్తా సంతతి యజ్ఞ సూత్ర మమలం మాణిక్య తంతూద్భవం ।

నానారత్న విచిత్రితం శుభకరం భాను ప్రభాభాస్వరం ।

సర్వాలంకృత హేమరత్న చషకే మాణిక్య పాత్రాన్వితే ।

సల్లాపాంచిత రత్న పీఠనిలయే గృహ్ణాతు తే శాంభవి ॥

శ్రీ మహాకాళీ .... నమః స్వర్ణయజ్ఞోప వీతం సమర్పయామి ॥

శ్లో॥ హంసై రప్యతి లోభనీయ గమనే హారావళీ ముజ్వలాం ।

హిందోళ ద్యుతి హేమ పూరితకరే హేమాంగదే కంకణే ।

మంజీరౌ మణి కుండలౌ మకుట మప్యర్థేందు చూడామణిం ।

నాసా మౌక్తిక మంగులీయ కటకే కాంచీమపి స్వీకురు ॥

శ్రీ మహాకాళీ .... నమః ఆభరణాన్ సమర్పయామి ॥

మనసః ...... యశః ॥

సర్వాంగే ఘనసార కుంకుమ లసచ్ఛ్రీ గంధ పంకాంకితం ।

కస్తూరీ తిలకంచ ఫాల ఫలకే గోరోచనా పత్రకం ।

గండా దర్శన మండలే నయనయోః దివ్యాంజనం తేర్పితం ।

కంఠాబ్జే మృగనాభి పంక మమలంత్వ త్ప్రీతయే కల్పితాం ॥

శ్రీ మహాకాళీ .... నమః దివ్యశ్రీ చందనం సమర్పయామి ।

కర్దమేన ...... మాలినీమ్ ।

శ్లో॥ కల్హారోత్పల మల్లికా వకుళకైస్సౌ వర్ణ పంకేరుహై ।

ర్జాజీ చంపక మాలతీ వకుళ కైర్మందార కుందాదిభిః ।

కేతక్యాః కరవీరకైః బహువిధైః పుష్పస్రజో మాలికాః ।

సంకల్పేనస మర్పయామి వరదే త్వత్ప్రీతయే కల్పితామ్ ॥

శ్రీ మహాకాళీ .... నమః పుష్పం సమర్పయామి ॥

శ్లో॥ హరిద్రంచ, మయానీతం దేవీ కళ్యాణ దాయిని ।

సౌభాగ్య వర్ధనం దివ్యం దదామి హరవల్లభే ॥

ఇతి హరిద్రం సమర్పయామి

శ్లో॥ కుంకుమం శోభనం దివ్యం సర్వదా మంగళ ప్రదం ।

మయానీతం మహాదేవి తుభ్యందాస్యామి సుందరి ॥

ఇతి కుంకుమ విలేపనం సమర్పయామి.

అంగ పూజా

లలితాయై నమః	–	పాదౌ పూజయామి
గిరిజాయై నమః	–	గుల్ఫౌ పూజయామి
సుందర్యై నమః	–	జంఘౌ పూజయామి
అపర్ణాయై నమః	–	జానునీ పూజయామి
హరప్రియాయై నమః	–	ఊరూ పూజయామి
పార్వత్యై నమః	–	కటిం పూజయామి
ఆర్యాయై నమః	–	నాభిం పూజయామి
జగన్మాత్రే నమః	–	ఉదరం పూజయామి
మంగళాయై నమః	–	కుక్షిం పూజయామి
శివాయై నమః	–	హృదయం పూజయామి
మాహేశ్వర్యై నమః	–	కంఠం పూజయామి
విశ్వవంద్యాయై నమః	–	స్కంధౌ పూజయామి
కాళ్యైనమః	–	బాహూన్ పూజయామి
ఆద్యాయై నమః	–	హస్తాన్ పూజయామి

వరదాయై నమః - ముఖం పూజయామి

సువాణ్యై నమః - నాసికాం పూజయామి

కమలాక్ష్యై నమః - నేత్రే పూజయామి

అంబికాయై నమః - శిరః పూజయామి

శ్రీ మహాకాళీ మహాలక్ష్మీ మహా సరస్వత్యై నమః ।

సర్వాణ్యంగాని పూజయామి

ఆపస్రజంతు ..... కులే ॥

హంతారం మదనస్య నందయసియై స్వాంగైరనం గోజ్జ్వలైః ।

యైర్భృంగావళి నీల కుంతల ధరైర్బ ధ్నాసి తస్యాశయం ।

తానీమాని తవాంబకోమల తరాణ్యామోద లీలా గృహాణ్యామోదాయ

దశాంగ గుగ్గులు ఘృతైర్ధూపైరహం ధూపయే ॥

శ్రీ మహాకాళీ .... నమః ధూప మాఘ్రాపయామి

ఆర్ద్రాం .... మమావహ ॥

శ్లో॥ లక్ష్మీ ముజ్వలయామి రత్న నివహైర్భాస్వ త్తరే మందిరే ।

మాలారత్న విడంబి భిర్మణి మయస్తంభేషు సంభావితైః ।

చిత్రైర్హాటక పుత్రికా కరధృతైర్గవ్యైర్ఘృతై ర్వర్ధితై ః ।

దివ్యైర్దీపగణై ర్ధియా గిరిసుతే త్వత్ప్రీతయే కల్ప్యతామ్ ॥

శ్రీ మహాకాళీ .... నమః సాక్షాద్దీపం దర్శయామి ॥

ఆర్ద్రాం యః కరిణీంయష్టిం .... మమావహ ॥

హ్రీంకారేశ్వరి తప్త హాటక కృత స్థాలీ సహస్రాన్వితం ।

దివ్యాన్నం ఘృత సూప శాక భరితం । చిత్రాన్న భేదం తథా ।

దుగ్ధాన్నం మధు శర్కరా దధి యుతం మాణిక్య పాత్రేస్థితం ।

మాషా పూప సహస్ర మంబసఫలం నైవేద్య మావేదయే ॥

శ్రీ మహాకాళీ ..... నమః నైవేద్యం సమర్పయేత్ ।

తాంమ్మ....న్సహమ్ ॥

స్వచ్ఛాయైర్నవ కేతకీ దళనిభై స్తాంబూలవల్లీ దళైః ।

పూగైర్భూరిగుణైస్సుగంధి మధురైః కర్పూర ఖండోజ్వలైః ।

ముక్తా చూర్ణ విరాజి తైర్బహువిధైర్వక్త్రాంబు జామోదకైః ।

పూర్ణారత్న కళాచికా తవముదే న్యస్తా పురస్తాదుమే ॥

శ్రీ మహాకాళీ .... నమః తాంబూలం సమర్పయామి ॥

సర్వ ప్రజాం మే గోపాయ .... సృజామసి ॥

కన్యాభిః కమనీయ కాంతి భిరలం స్వస్తిభి రారార్తికం ।

పాత్రైర్మౌక్తిక చిత్ర పంక్తి విలసత్ కర్పూర దీపాళిభిః ।

తత్తత్తాళ మృదంగ గీత సహితం నృత్య త్పదాంభోరుహం ।

మంత్రా రాధన పూర్వకం సునిహితం నీరాజనం గృహ్యతామ్ ॥

శ్రీ మహాకాళీ .... నమః నీరాజనం (సమర్పయామి)

దర్శయామి నీరాజనానంతరం శుద్ధ ఆచమనీయం సమర్పయామి

జాతవేదసే ..... మంత్ర పుష్పం సమర్పయామి

యానికానిచ ... పరమేశ్వరి

శ్రీమహాకాళీ .... నమః ఆత్మప్రదక్షిణ నమస్కారాన్ సమర్పయామి

పునః పూజాం కరిష్యే – ఛత్రమాచ్ఛాదయమి .... సమర్పయామి

యస్యస్మృత్యాచ ...... తదస్తుతే ॥

అనయా ధ్యానావాహనాది శ్రీసూక్త విధానేన షోడశోపచార పూజాయా

భగవతీ సర్వాత్మికా శ్రీ మహాకాళీ మహాలక్ష్మీ, మహాసరస్వతీ దేవతా

సుప్రీతా సుప్రసన్నావరదా భవతు

ఏతత్ఫలం పరమేశ్వరార్పణమస్తు

తీర్థప్రాశనమ్ :-

శ్లో॥ అకాల మృత్యు హరణం సర్వవ్యాధి నివారణం ।
సర్వపాపక్షయకరం దేవీ పాదోదకం పిబ ॥

-: ఇతి శ్రీ సూక్త పూజావిధానమ్ సమాప్తమ్ :-

శ్రీః

శ్రీమదాపస్తమ్బమహర్షయే నమః

శ్రీ మాదాపస్తమ్బ మహర్షి ప్రణీతః

గృహ్య సూత్ర ప్రారంభః

ప్రథమః పటలః ప్రథమః ఖండః

శ్రీ గురుభ్యోనమః హరిః ఓమ్ 1.అథ కర్మాణ్యాచారాద్యాని గృహ్యన్తే, 2.ఉదగయన పూర్వ పక్షాహః పుణ్యాహేషు కార్యాణి, 3.యజ్ఞోపవీతినా, 4.ప్రదక్షిణమ్, 5.పురస్తాదుదగ్వోపక్రమః, 6.తథా పవర్గః, 7.అపరపక్షే పిత్ర్యాణి, 8.ప్రాచీనావీతినా, 9.ప్రసవ్యమ్. 10.దక్షిణతో పవర్గః, 11.నిమిత్తాపేక్షాణి నైమిత్తి కాని, 12.అగ్నిమిద్ధ్వా, ప్రాగగ్రైర్దర్భై రగ్నిం పరిస్తృణాతి, 13.ప్రాగుదగగ్రైర్వా, 14.దక్షిణాగ్రైః ప్రిత్యేషు, 15.దక్షిణాః ప్రాగగ్రైర్వా, 16.ఉత్తరేణాగ్నిం దర్భాంత్సగ్గ్ స్తీర్య - ద్వంద్వంన్యంచి పాత్రాణి ప్రయునక్తి, దేవసంయుక్తాని, 17.సకృదేవమనుష్య సంయుక్తాని, 18.ఏకైకశః పిత్రృ సంయుక్తాని, 19.పవిత్రయోస్సగ్గ్ స్కార ఆయామతః పరీమాణమ్ । ప్రోక్షణీ సగ్గ్స్కారః పాత్ర ప్రోక్ష ఇతి దర్శ పూర్ణమాసవ త్తూష్ణీమ్, 20. అపరేణాగ్నిం పవిత్రా

న్తర్హితే పాత్రే అప ఆనీయోదగగ్రాభ్యాం పవిత్రాభ్యాం త్రిరుత్పూయ సమం ప్రాణైర్ హృత్వోత్తరేణాగ్నిం దర్భేషు సాదయిత్వా దర్భైః ప్రచ్ఛాద్య, 21.బ్రాహ్మణం దక్షిణతో దర్భేషు నిషాద్య, 22.ఆజ్యం విలాప్యా పరేణాగ్నిం పవిత్రా న్తర్ హితాయా మాజ్యస్థాల్యా మాజ్యం నిరూప్యోదీ చోంగారా న్నిరూహ్య తేష్వధి శ్రిత్య జ్వలతా వద్యుత్య ద్వే దర్భాగ్రే ప్రత్యస్య త్రిః పర్యగ్ని కృత్వో దగుద్వాస్యాం గారాన్ ప్రత్యూహ్యో దగగ్రాభ్యాం పవిత్రాభ్యాం పునరాహార మాజ్యం త్రిరుత్పూయ పవిత్రే అనుప్రహృత్య.

ఇత్యాప స్తంబ గృహ్యసూత్రే ప్రథమః ఖండః

అథ ద్వితీయః ఖండః

1.యేన జుహోతి తదగ్నౌ ప్రతితప్య దర్భైస్సంమృజ్య పునః ప్రతితప్య ప్రోక్ష్యనిధాయదర్భానద్భి స్సగ్గ్స్పృశ్యాగ్నౌప్రహరతి, 2. శమ్యాః పరిధ్యర్థే వివాహో పనయన సమావర్తన సీమంత చౌల గోదాన ప్రాయశ్చిత్తేషు. 3.అగ్నిం పరిషించ త్యదితేను మన్యస్వేతి దక్షిణతః ప్రాచీన మనుమతే నుమన్య స్వేతి పశ్చాదుదీచీనగ్ం సరస్వతే నుమన్యస్వే త్యుత్తరతః ప్రాచీనం దేవసవితః ప్రసువేతి సమంతమ్. 4.పైతృకేషు సమంతమేవ తూష్ణీమ్. 5. ఇధ్మమాధాయా ఘారావాఘారయతి దర్శపూర్ణ మాసవత్తూష్ణీమ్. 6. అథాజ్యభాగౌజుహో త్యగ్నయే స్వాహేత్యుత్తరార్ధ పూర్వార్ధే సోమాయ స్వాహేతి దక్షిణార్ధ పూర్వార్ధే సమం పూర్వేణ, 7. యథోపదేశం ప్రధానాహుతీర్ హుత్వాజయాభ్యాతానా న్రాష్ట్రభృతఃప్రాజాపత్యాం వ్యాహృతీ ర్విహృతా స్విష్టకృతీ మిత్యుపజుహోతి, యదస్యకర్మణో త్యరీరిచం యద్వాన్యూన మిహాకరమ్। అగ్నిష్టత్స్విష్ట కృద్విద్వాన్థ్స ర్వగ్గ్ స్విష్టగ్ం సుహుతం కరోతు స్వాహేతి ॥ 8.పూర్వవత్ప రిషేచన మన్వమగ్గ్స్థాః ప్రాసావీరితి మంత్రసన్నామః, 9.లౌకికానాం పాకయజ్ఞ శబ్దః, 10.తత్ర బ్రాహ్మణావేక్షో విధిః, 11.ద్విర్జుహోతి ద్విర్నిమార్ష్టిద్విః ప్రాశ్నాత్యుత్సృప్యాచామతి నిర్లేఢీతి, 12. సర్వఋతవో వివాహస్య శైశిరౌమాసౌ

పరిహాప్యో త్తమంచ నైదా ఘమ్,13.సర్వాణిపుణ్యోక్తాని నక్షత్రాణి, 14.తథామంగళాని, 15.ఆవృతశ్చాస్త్రీభ్యః ప్రతీయేరన్, 16.ఇన్వకాభిః ప్రసృజ్యంతే తేవరాః ప్రతినందితాః

ఇత్యాప స్తంబ గృహ్యసూత్రే ద్వితీయః ఖండః

అథ తృతీయః ఖండః

1.మఘాభిర్గావో గృహ్యంతే, 2.ఫల్గునీభ్యాం వ్యూహ్యతే, 3.యాం కామయేత దుహితరం ప్రియాస్యాదితితాం నిష్ట్యాయాం దద్యాత్ప్రియైవభవతి నేవతు పునరాగచ్ఛతీతి బ్రాహ్మణావేక్షోవిధిః, 4.ఇన్వకా శబ్దో మృగశిరసి, 5.నిష్ట్యా శబ్ద స్స్వాతౌ, 6.వివాహేగౌః , 7.గృహేషు గౌః, 8.తయా వరమతిథి వదర్హయేత్, 9.యో స్యాపచి తస్తమితరయా, 10.ఏతావ ద్గోరాలమ్భ స్థానమతిథిః పితరోవివాహశ్చ, 11.సుప్తాగ్ంరుదంతీం నిష్క్రాన్తాం వరణే పరివర్జయేత్, 12.దత్తాం గుప్తాం ద్యోతా మృషభాం శరభాం వినతాం వికటాం ముండాం మండూషికాగ్ం సాంగారికాం రాతాం పాలీం మిత్రాగ్ం స్వనుజాం వర్షకారీంచ వర్జయేత్ ॥, 13.నక్షత్రనామా నదీనామా వృక్షనామాశ్చ గర్హితాః, 14.సర్వాశ్చ రేఫలకా రోపాంతా వరణే పరివర్జయేత్, 15.శక్తి విషయే ద్రవ్యాణి ప్రతిచ్ఛన్నా న్యుప నిధాయ బ్రూయా దుప స్పృశేతి, 16.నానా బీజాని సగ్ం సృష్టాని వేద్యాః పాగ్ం సూన్ క్షేత్రాల్లోష్టగ్ం శకృచ్ఛ్మశాన లోష్టమితి, 17.పూర్వేషా ముపస్పర్శనే యథాలింగ మృద్ధిః, 18.ఉత్తమం పరిచక్షతే, 19.బంధుశీల లక్షణ సమ్పన్నా మరోగా ముపయచ్ఛేత, 20.బంధుశీల లక్షణ సంపన్న శ్రుతవా నరోగ ఇతి వరసమ్పత్, 21.యస్యాం మనశ్చక్షుషో ర్నిబంధ స్తస్యామృద్ధి ర్నేతర దాద్రియే తేత్యేకే.

ఇత్యాప స్తంబ గృహ్యసూత్రే తృతీయః ఖండః

ప్రథమః పటలః సమాప్తః

అథ ద్వితీయః పటలః తురీయః ఖండః

1.సుహృద స్సమవేతా న్మంత్రవతో వరాన్ ప్రహిణుయాత్, 2.తానాదితో ద్వాభ్యా మభిమంత్రయేత, 3.స్వయందృష్ట్వా తృతీయాంజపేత్, 4.చతుర్థ్యా సమీక్షేత, 5.అంగుష్ఠేనోప మధ్య మయా చాంగుళ్యా దర్భగ్ం సంగృహ్యోత్తరేణ యజుషా తస్యా భ్రువో రంతరగ్ం సమృజ్య ప్రతీచీనం నిరస్యేత్, 6.ప్రాప్తే నిమిత్త ఉత్తరాం జపేత్, 7.యుగ్మాన్స్సమవేతా న్మంత్రవత ఉత్తరయాద్యః ప్రహిణుయాత్, 8.ఉత్తరేణ యజుషా తస్యా శ్శిరసి దర్భేణ్వం నిధాయ, తస్మి న్నుత్తరయా దక్షిణం యుగచ్ఛిద్రం ప్రతిష్ఠాప్య, ఛిద్రే సువర్ణ ముత్తరయాం, తర్థాయో త్తరాభిః పంచభిస్స్నాపయిత్వోత్త రయా హతేన వాససా చ్ఛాద్యోత్తరయా యోక్త్రేణ సన్నహ్యతి, 9.అథైనా ముత్తరయా దక్షిణేహస్తే గృహీత్వాగ్ని మభ్యానీయాపరేణాగ్ని ముదగగ్రం కటమాస్తీర్య తస్మిన్నుప విశత ఉత్తరోవరః, 10.అగ్నే రుపసమాధానా ద్యాజ్య భాగాంతే అథై నామాదితో ద్వాభ్యా మభిమంత్రయేత, 11.అథాస్యై దక్షిణేన నీచాహస్తేన దక్షిణ ముత్తానగ్ం హస్తం గృహ్ణీయాత్, 12.యదికామయేత స్త్రీరేవ జనయేయ మిత్యంగుళీరేవ గృహ్ణీయాత్, 13.యది కామయేతపుగ్ంస ఏవ జనయేయ మిత్యంగుష్ఠమేవ సోభీవాంగుష్ఠమభీవలో మాని గృహ్ణాతి, 14.గృభ్ణామిత ఇత్యేతాభి శ్చతసృభిః, 15.అథైనా ముత్తరేణాగ్నిం దక్షిణేన పదా ప్రాచీ ముదీచీం వాదిశ మభిప్రక్రమ యత్యేకమిష ఇతి, 16.సఖేతి సప్తమేపదే జపతి.

ఇత్యాప స్తంబ గృహ్యసూత్రే చతుర్థః ఖండః

అథ పంచమః ఖండః

1.ప్రోగ్క్షోమా త్ప్రదక్షిణ మగ్నిం కృత్వా యథాస్థానముప విశ్యాన్వారబ్ధాయా ముత్తరా ఆహుతీర్జుహోతి సోమాయ జనివిదే స్వాహే త్యేతైఃప్రతిమంత్రమ్, 2.అథైనా ముత్తరేణాగ్నిం దక్షిణేన పదాశ్మాన మస్థాపయత్యా తిష్ఠేతి, 3.అథాస్యా అంజలా

ఉపస్తీర్య ద్విర్లాజానో ప్యాభిఘారయతి, 4.తస్యాస్సోదర్యో లాజానావపతీత్యేకే, 5.జుహోతీయం నారీతి, 6.ఉత్తరాభిస్తిసృభిః, ప్రదక్షిణ మగ్నింకృత్వాఽ శ్మానమా స్థాపయతి యథాపురస్తాత్, 7.హోమశ్చోత్తరయా, 8.పునః పరిక్రమణమ్, 9.ఆస్థాపనమ్, 10.హోమశ్చోత్తరయా, 11.పునఃపరిక్రమణమ్, 12.జయాది ప్రతిపద్యతే, 13.పరిషేచనాంతం కృత్వోత్తరాభ్యాం యోక్త్రం విముచ్యతాం తతః ప్రవావాహయేత్ప్ర వాహారయేత్, 14.సమోప్యైత మగ్నిమనుహరంతి, 15.నిత్యః, 16.ధార్యః, 17.అనుగతోమంథ్యః, 18.శ్రోత్రియాగారా ద్వాహార్యః, 19.ఉపవాసశ్చాన్య తరస్య భార్యాయాః పత్యుర్వా, 20.అనుగతే పి వోత్తరయా జుహుయాన్నోపవసేత్, 21.ఉత్తరా రథస్యోత్తంభనీ, 22.వాహావుత్తరాభ్యాం యునక్తి దక్షిణమగ్రే, 23.ఆరోహతీ ముత్తరాభిరభిమన్త్రయతే, 24.సూత్రేవర్త్మ నోర్వ్యవస్తృణా త్యుత్తరయా నీలం దక్షిణస్యాం, లోహిత ముత్తరస్యామ్, 25.తే ఉత్తరాభి రభియాతి, 26.తీర్థస్థాణు చతుష్పథ వ్యతిక్రమే చోత్తరాం జపేత్.

ఇత్యాప స్తంబ గృహ్యసూత్రే పంచమః ఖండః

అథ షష్ఠః ఖండః

1.నావ ముత్తరయాను మంత్రయతే, 2.నచ నావ్యాంస్తరతీ వధూః పశ్యేత్, 3.తీర్థోత్తరాం జపేత్, 4.శ్మశానాధివ్యతి క్రమే భాండే రథేవారిష్టేగ్నే రుపసమాధానా ద్యాజ్యభాగాంతే న్వారబ్ధాయా ముత్తరా ఆహుతీర్హు త్వాజయాది ప్రతిపద్యతే పరిషేచనాంతం కరోతి, 5.క్షీరిణామన్యేషాం వాలక్ష్మణ్యానాం వృక్షాణాం నదీనాం ధన్వనాంచ వ్యతిక్రమ ఉత్తరే యథాలింగం జపేత్, 6.గృహానుత్తరయా సంకాశయతి, 7.వాహావుత్తరాభ్యాం విముంచతి దక్షిణమగ్రే, 8.లోహితం చర్మానడుహం ప్రాచీన గ్రీవ ముత్తరలోమ మధ్యే గారస్యోత్తరయా స్తీర్య గృహాన్ప్రపాదయ న్నుత్తరాం వాచయతి దక్షిణేన పదా, 9.న చ దేహళీ మభితిష్ఠతి, 10.ఉత్తర పూర్వదేశేఽగార స్యాగ్నేరుప

సమాధానా ద్యాజ్యభాగాంతే న్వారబ్ధయా ముత్తరా ఆహు తీర్హ్వా త్వాజయాది ప్రతిపద్యతే పరిషేచనాంతం కృత్వోత్తరయా చర్మణ్యుపవిశత ఉత్తరోవరః, 11.అథాస్యాః పుగ్గ్స్వోర్జీవపుత్రాయాః పుత్రమంక ఉత్తరయోపవేశ్య తస్మై ఫలాన్యుత్తరేణ యజుషా ప్రదాయోత్తరే జపిత్వా వాచం యచ్ఛత ఆనక్షత్రేభ్యః, 12.ఉదితేషు నక్షత్రేషు ప్రాచీ ముదీచీం వా దిశ ముపనిష్క్రమ్యోత్తరాభ్యాం యథాలింగం ధ్రువమరుంధతీంచ దర్శయతి.

ఇత్యాప స్తంబ గృహ్యసూత్రే షష్ఠః ఖండః ద్వితీయః పటలః సమాప్తః

అథతృతీయః పటలః సప్తమః ఖండః

1.అథైనా మాగ్నేయేన స్థాలీపాకేన యాజయతి, 2.పత్న్యవహంతి, 3.శ్రపయిత్వా భిఘార్య ప్రాచీన ముదీచీనం వోద్వాస్య ప్రతిష్ఠిత మభిఘార్యాగ్నే రుపసమాధానా ద్యాజ్యభాగాం తేఽన్వారబ్ధా యాగ్ స్థాలీపాకాజ్జుహోతి, 4.సకృదుపస్తరణాభిఘారణే ద్విరవదానమ్, 5.అగ్నిర్దేవతా స్వాహాకారః ప్రదానః, 6.అపివాసకృ దుపహత్య జుహుయాత్, 7.అగ్నిస్విష్టకృద్ద్వితీయః, 8.సకృదుపస్తరణావదానే ద్విరభిఘారణమ్, 9.మధ్యాత్పూర్వ స్యావదానమ్, 10.మధ్యేహోమః, 11.ఉత్తరార్ధాదుత్తరస్య, 12.ఉత్తరార్ధ పూర్వార్ధే హోమః, 13.లేపయోః ప్రస్తరవత్తూష్ణీం బర్హిరక్త్వాగ్నౌ ప్రహరతి, 14.సిద్ధముత్తరం పరిషేచనమ్, 15.తేన సర్పిష్మతా బ్రాహ్మణం భోజయేత్, 16.యోస్యాపచిత స్తస్మా ఋషభం దదాతి, 17.ఏవ మత ఊర్ధ్వం దక్షిణా వర్జ ముపోషితాభ్యాం పర్వసు కార్యః, 18.పూర్ణపాత్రస్తు దక్షిణేత్యేకే, 19.సాయం ప్రాతరత ఊర్ధ్వగ్ం హస్తే నైతే ఆహుతీ తండులైర్య వైర్వాజుహుయాత్, 20.స్థాలీపాకవ ద్దైవతమ్, 21.సౌరీ పూర్వాహుతిః, ప్రాతరిత్యేకే। 22.ఉభయతః పరిషేచనం యథా పురస్తాత్, 23.పార్వణే నా తోన్యాని కర్మాణి వ్యాఖ్యాతా న్యాచారాద్యాని గృహ్యన్తే, 24.యథోపదేశం దేవతాః,

25.అగ్నిర్గ్ స్విష్టకృతం చాంతరేణ, 26.అవికృత మాతిథ్యమ్, 27.వైశ్వదేవే విశ్వే దేవాః, 28.పౌర్ణమాస్యాం పౌర్ణమాసీ యస్యాం క్రియతే.

ఇత్యాప స్తంబ గృహ్యసూత్రే సప్తమః ఖండః

అథ అష్టమః ఖండః

1.ఉపాకరణే సమాపనేచ ఋషిర్యః ప్రజ్ఞాయతే, 2.సదస స్పతి ర్ద్వితీయః 3.స్త్రియా నుపేతేన క్షార లవణా వరాన్నసగ్ం సృష్టస్య చ హోమం పరిచక్షతే, 4.యథోపదేశం కామ్యాని బలయశ్చ, 5.సర్వత్ర స్వయం ప్రజ్వలితేగ్నా వుత్తరాభ్యాం సమిధావా దధ్యాత్, 6.ఆపన్మా శ్రీః శ్రీర్మాగాదితివా, 7.ఏత దహ ర్విజా నీయా ద్యదహర్భార్యా మావహతే, 8.త్రిరాత్ర ముభయో రధశ్శయ్యా బ్రహ్మచర్యం క్షారలవణ వర్జనంచ, 9.తయోశ్శయ్యా మంతరేణ దండో గన్ధ లిప్తో వాససా సూత్రేణ వా పరివీత స్తిష్ఠతి, 10.తం చతుర్థ్యాపర రాత్ర ఉత్తరాభ్యా ముత్థాప్య ప్రక్షాళ్య నిధాయాగ్నే రుపసమా ధానా ద్యాజ్య భాగాంతే న్వారబ్ధాయా ముత్తరా ఆహుతీర్హుత్వా జయాది ప్రతిపద్యతే పరిషేచనాంతం కృత్వాపరేణాగ్నిం ప్రాచీ ముపవేశ్య తస్యా శ్శిరస్యాజ్య శేషాద్వ్యాహృతీభి రోంకార చతుర్థాభి రానీ యోత్తరాభ్యాం యథాలింగం మిథస్సమీక్ష్యోత్తరయాఽజ్య శేషేణ హృదయదేశౌ సంమృజ్యోత్తరాస్త్రిస్రో జపిత్వా శేషగ్ం సమావేశనే జపేత్, 11.అన్యో వై నామభిమంత్రయేత, 12.యదామలవ ద్వాసాః, స్యాదథైనాం బ్రాహ్మణ ప్రతిషిద్ధాని కర్మాణి సగ్ం శాస్తియాం మలవద్వాసస మిత్యేతాని, 13.రజసః ప్రాదుర్భావాత్ స్నాతామృతు సమావేశేన ఉత్తరాభి రభిమంత్రయతే.

ఇత్యాప స్తంబ గృహ్యసూత్రే అష్టమః ఖండః

అథ నవమః ఖండః

1.చతుర్థీ ప్రభృత్యా షోడశీముత్తరా ముత్తరాం యుగ్మాం ప్రజా నిశ్శ్రేయస మృతుగమన ఇత్యుపదిశంతి, 2.అర్థప్రాథ్వస్య పరిక్షవే పరికాసనే చాప ఉపస్పృశ్యోత్తరే

యథాలింగం జపేత్, 3.ఏవము త్తరైర్యథాలింగం చిత్రియం వనస్పతిం శకృద్రీతిం సిగ్వాతం శకునిమితి, 4.ఉభయోర్ హృదయసంసర్గేష్ను స్త్రిరాత్రావరం బ్రహ్మచర్యం చరిత్వా స్థాలీపాకగ్గ్ శ్రపయిత్వా గ్నేరుపసమాధానా ద్యాజ్యభాగాం తే న్వారబ్ధాయాగ్ స్థాలీపాకా దుత్తరా ఆహుతీర్ హుత్వా జయాది ప్రతిపద్యతే పరిషేచనాంతం కృత్వాతేన సర్పిష్మతా యుగ్మాన్ ద్య్వవరాన్ బ్రాహ్మణాన్ భోజయిత్వాసిద్ధింవాచయిత, 5.శ్వస్తి ష్యేణేతిత్రిస్సప్తైర్యవైః పాతాం పరికిరతి యది వార్‌ణ్యసి వరుణాత్వా నిక్రీణామి యదిసౌమ్యాసి సోమాత్వా నిక్రీణామీతి, 6.శ్వోభూత ఉత్తరయోత్థాప్యోత్తరాభిస్తిసృభి రభిమంత్ర్యోత్తరయా ప్రతిచ్ఛన్నాం హస్తయోరాబధ్య శయ్యాకాలే బాహుభ్యాం భర్తారం పరిగృహ్ణీయాదు పధాన లింగాయా వశ్యోభవతి, 8.సపత్నీ బాధనంచ, 9.ఏతేనైవ కామేనోత్తరే ణానువాకేన సదాదిత్య ముపతిష్ఠతే, 10.యక్ష్మగృహీతామన్యాం వా బ్రహ్మచర్య యుక్తః పుష్కర సంవర్తమూలై రుత్తరై ర్యథాలింగమంగాని సంమృశ్య ప్రతీచీనం నిరస్యేత్, 11.వధూవాస ఉత్తరాభిరేతద్విదే దద్యాత్ ॥

ఇత్యాప స్తంబ గృహ్యసూత్రే నవమః ఖండః

తృతీయ పటలః సమాప్తః

అథ తురీయః పటలః దశమః ఖండః

1.ఉపనయనం వ్యాఖ్యాస్యామః, 2.గర్భాష్టమేషు బ్రాహ్మణము పనయీత, 3.గర్భైకాదశేషు రాజన్యం, గర్భద్వాదశేషు వైశ్యమ్, 4.వసంతో గ్రీష్మశ్శర దిత్యృతవో వర్ణానుపూర్వ్యేణ, 5.బ్రాహ్మణాన్భోజయిత్వాఽశిషోవాచయిత్వా కుమారం భోజయిత్వానువాకస్య ప్రథమేన యజుషాపస్సృగ్ం సృజ్యోష్ణాశ్శీతాస్వానీ యోత్తరయా శిర ఉనత్తి, 6.త్రీగు స్త్రీన్ దర్భానంతర్ధా యోత్తరాభిశ్చతసృభిః ప్రతి మంత్రం ప్రతిదిశం ప్రవపతి, 7.వపంత ముత్తరయానుమంత్రయతే దక్షిణతో మాతా బ్రహ్మచారీవా, 8.అనడుహే శకృత్పిండే యవాన్నిధాయ తస్మిన్కేశా నుపయమ్యోత్తర యోదుంబరమూలే

దర్భస్త మ్బేవా నిదధాతి, 9.స్నాతమగ్నే రుపసమాధానాద్యాజ్య భాగాంతే పాలాశీగ్ం సమిధముత్తరయా ధాప్యోత్తరేణాగ్నిం దక్షిణేన పదాశ్మాన మాస్థాపయత్యా తిష్ఠేతి, 10.వాసస్సద్యః కృత్తోత ముత్తరాభ్యా మభిమంత్ర్యోత్తరాభిస్తిసృభిః పరిధాప్య, పరిహిత ముత్తరయా నుమంత్రయతే, 11.మౌంజీం మేఖలాం త్రివృతాం త్రిఃప్రదక్షిణ ముత్తరాభ్యాం పరివీయాజిన ముత్తర ముత్తరయా, 12.ఉత్తరే ణాగ్నిం దర్భాన్ సగ్‌స్తీర్య తేష్వేన ముత్తరయా వస్థాప్యోదకాంజలి మస్మా అంజలావానీ యోత్తరయాత్రిః ప్రోక్ష్యోత్తరైర్దక్షిణేహస్తే గృహీత్వోత్త రైర్దేవతాభ్యః పరీదాయోత్తరేణ యజుషోపనీయ సుప్రజా ఇతి దక్షిణే కర్ణే జపతి.

ఇత్యాప స్తంబ గృహ్యసూత్రే దశమః ఖండః

అథైకాదశః ఖండః

1.బ్రహ్మచర్య మాగామితి కుమార ఆహ. 2.ప్రష్టంపరస్య ప్రతివచనం కుమారస్య. 3.శేషం పరోజపతి, 4.ప్రత్యగాశిషం చైనంవాచయతి, 5.ఉక్తమాజ్య భాగాన్తమ్, 6.అత్రైన ముత్తరా ఆహుతీర్హ్వా వయిత్వా జయాది ప్రతిపద్యతే, 7.పరిషేచనాంతం కృత్వాపరేణాగ్ని ముదగగ్రం కూర్చం నిధాయ, తస్మిన్నుత్తరేణ యజుషోప నేతోపవిశతి, 8.పురస్తాత్ ప్రత్యఙ్గాసీనః కుమారో దక్షిణేన పాణినా దక్షిణం పాదమన్వారభ్యాహ సావిత్రీం భో అనుబ్రూహీతి, 9.తస్మా అన్వాహ తథ్సవితురితి, 10.పచ్ఛోర్ధర్చ శస్తత స్సర్వామ్, 11.వ్యాహృతీ ర్విహృతాః పాదాదిష్వంతేషువా తథార్ధర్చయోరుత్త మాం కృత్స్నాయామ్, 12.కుమార ఉత్తరేణ మంత్రేణోత్తర మోష్ఠ ముపస్పృశతే, 13.కర్ణావుత్తరేణ, 14.దండ ముత్తరేణాదత్తే, 15.పాలాశో దండో్బ్రాహ్మణస్య నైయగ్రోధ స్కంధజో ఽవాఙ్గగ్రో రాజన్యస్య బాదర ఔదుంబరో వా వైశ్యస్య, 16.వార్‌క్షోదండ ఇత్యవర్ణ సంయోగేనైక ఉపదిశంతి, 17.స్మృతంచ మ ఇత్యేత ద్వాచయిత్వా గురవే వరం దత్త్వోదాయుషే త్యుత్థాప్యోత్తరై రాదిత్య

ముపతిష్ఠతే, 18.యం కామయేత నాయమచ్ఛిద్యేతేతి తముత్తరయా దక్షిణేహస్తే గృహ్ణీయాత్, 19.త్ర్యహమేత మగ్నిం ధారయంతి, 20.క్షార లవణ వర్జనంచ, 21.పరిత్వేతి పరిమృజ్య తస్మిన్నుత్తరై ర్మంత్రై స్సమిధ ఆదధ్యాత్, 22.ఏవమన్యస్మిన్నపి సదారణ్యా దేధానాహృత్య, 23.ఉత్తరయా సగ్ం శాస్తి, 24.వాసశ్చతుర్థీ ముత్తర యాదత్తే న్యత్పరిధాప్య.

ఇత్యాప స్తంబ గృహ్యసూత్రే ఏకాదశః ఖండః

తురీయః పటలః సమాప్తః

అథ పంచమః పటలః ద్వాదశః ఖండః

1.వేద మధీత్య స్నాస్యన్ ప్రాగుదయా ద్వ్రజం ప్రవిశ్యాంత ర్లోమ్నాచర్మణా ద్వార మపిధాయాస్తే, 2.నైనమేత దహరాదిత్యోభి తపేత్, 3.మధ్యందినే గ్నేరుపసమాధానా ద్యాజ్యభాగాంతే పాలాశీం సమిధ ముత్తరయా ధాయాపరేణాగ్నిం కట ఏరకాయాం వోపవి శ్యోత్తరయా క్షుర మభిమం త్ర్యోత్తరేణ యజుషా వప్త్రే ప్రదాయా పాగ్ంసగ్ం సర్జనాద్యాకేశ నిధానాత్సమానమ్, 4.జఘనార్ధే వ్రజస్యోపవిశ్య విస్రస్య మేఖలాం బ్రహ్మచారిణే ప్రయచ్ఛతి, తాగ్ంస ఉత్తరేణ యజుషో దుంబరమూలే దర్భస్తంబే వోపగూహతి, 6.ఏవం విహితాభిరేవాద్భి రుత్తరాభిష్షడ్భి స్స్నాత్వోత్తరయోదుంబరేణ దతో ధావతే, 7.స్నానీయోచ్ఛాదిత స్నాతః, 8.ఉత్తరేణ యజుషా హత మంతరం వాసః పరిధాయ సార్వ సురభిణా చందనే నోత్తరైర్దేవ తాభ్యః ప్రదాయోత్తర యానులిప్య మణిగ్ం సౌవర్ణగ్ం సోపధానగ్ం సూత్రోతముత్తరయో దపాత్రేత్రిః ప్రదక్షిణం పరిప్లావ్యోత్తరయాగ్రీవా స్వాబధ్యైవ మేవ బాదరం మణిం మంత్రవర్జగ్ం సవ్యే పాణావా బధ్యాహత ముత్తరం వాసో రేవతీస్త్వేతి సమానమ్, 9.తస్య దశాయాం ప్రవర్తౌ ప్రబధ్య దర్వ్యా మాధాయాజ్యే నాభ్యానాయ న్నుత్తరా ఆహుతీర్హుత్వా జయాది ప్రతిపద్యతే, 10.పరిషేచనాంతం కృత్వై తాభిరేవ దక్షిణే

కర్ణ ఆబధ్నీతై తాభిస్సవ్యే, 11.ఏవముత్తరైర్యథా లింగం స్రజశ్శిరస్యాంజనమాదర్శావేక్షణ ముపాన హౌచ్ఛత్రం దండమితి, 12.వాచం యచ్ఛత్యా నక్షత్రేభ్యః 13.ఉదితేషు నక్షేత్రేషు ప్రాచీముదీచీం వా దిశముపనిష్క్రమ్యోత్తరేణార్ధర్చేన దిశ ఉపస్థాయోత్తరేణ నక్షత్రాణి చంద్రమసమితి, 14.రాతినా సంభాష్య యథార్థం గచ్ఛతి.

ఇత్యాప స్తంబ గృహ్యసూత్రే ద్వాదశః ఖండః

అథ త్రయోదశః ఖండః

1.అథైతదపరం తూష్ణీమేవ తీర్థేస్నాత్వా తూష్ణీగ్ం సమిధ మాదధాతి, 2.యత్రాస్మా అపచితిం కుర్వంతి తత్కూర్చ ఉపవిశతి యథా పురస్తాత్, 3.ఏవముత్తరాభ్యాం యథాలింగం రాజాస్థపతిశ్చ, 4.ఆపః పాద్యాఇతిప్రాహ, 5.ఉత్తరయాభి మంత్ర్య దక్షిణం పాదం పూర్వం బ్రాహ్మణాయ ప్రయచ్ఛేత్సవ్యగ్ం శూద్రాయ, 6.ప్రక్షాళయితార ముపస్పృశ్యోత్తరేణ యజుషాఽఽత్మానం ప్రత్యభి మృశేత్. 7.కూర్చాభ్యాం పరిగృహ్య మృణ్మయే నార్హణీయా ఆపఇతిప్రాహ. 8.ఉత్తరయాభి మంత్ర్య అంజలావేకదేశ ఆనీయమాన ఉత్తరం యజుర్జపేత్. 9.శేషం పురస్తాన్నినీయమాన ముత్తరయాను మంత్రయతే, 10.దధిమధ్వితి సగ్ం సృజ్యకాగ్ం స్యేన వర్షీయసా పిధాయ కూర్చాభ్యాం పరిగృహ్య మధుపర్క ఇతిప్రాహ. 11.త్రివృతమేకే ఘృతంచ, 12.పాంక్తమేకే ధానాస్సక్తూగ్శ్చ, 13.ఉత్తరాభ్యా మభిమంత్ర్య యజుర్భ్యా మప ఆచామతి పురస్తాదు పరిష్టాచ్చోత్తరయాత్రిః ప్రాశ్యానుకమ్ప్యాయ ప్రయచ్ఛేత్, 14.ప్రతిగృహ్యైవ రాజాస్థపతిర్వా పురోహితాయ, 15.గౌరితి గాం ప్రాహ, 16.ఉత్తరయాభి మంత్ర్య తస్యైవ పాగ్ శ్రపయిత్వో పస్తీర్ణాభిఘారితాం మధ్యమేనాం తమేనవా పలాశపర్ణేనోత్తరయా జుహోతి, 17.యద్యుత్సృజే దుపాగ్ం శూత్తరాన్ జపిత్వోముత్సృజతేత్యుచ్చైః, 19.ఆచార్యా యర్త్విజే శ్వశురాయ రాజ్ఞఇతి పరిసంవత్సరా దుపతిష్ఠద్భ్య ఏతత్కార్యమ్. 20.సకృత్ప్ర

వక్రే చిత్రాయ.

ఇత్యాప స్తంబ గృహ్యసూత్రే త్రయోదశః ఖండః

పంచమః పటల స్సమాప్తః

అథ చతుర్దశః ఖండః

1.సీమంతోన్నయనం ప్రథమే గర్భే చతుర్థేమాసి, 2.బ్రాహ్మణాన్ భోజయిత్వా శిషో వాచయిత్వాగ్నేరుపసమాధానా ద్యాజ్యభాగాంతే న్వారబ్ధాయా ముత్తరా ఆహుతీర్ హుత్వా జయాది ప్రతిపద్యతే, 3.పరిషేచనాంతం కృత్వా అపరేణాగ్నిం ప్రాచీముపవేశ్య త్రేణ్యాశలల్యా త్రిభిర్దర్భ పుంజీలై శ్శలాలు గ్లప్సేనే త్యూర్ధ్వగ్ం సీమంత మున్నయతి వ్యాహృతీభిరుత్తరాభ్యాంచ, 4.గాయతమితి వీణాగాథినౌ సగ్ంశాస్తి, 5.ఉత్తరయోః పూర్వాసాల్వానాం బ్రాహ్మణానామితరా, 6.నదీ నిర్దేశశ్చ యస్యాం వసంతి, 7.యవాన్విరూఢానాబధ్య వాచం యచ్ఛతఆ నక్షత్రభ్యః, 8.ఉదితేషు నక్షత్రేషు ప్రాచీ ముదీచీంవా దిశముపనిష్క్రమ్య వత్సమన్వారభ్య వ్యాహృతీశ్చ జపిత్వా వాచం విసృజేత్, 9.పుగ్ంసువనం వ్యక్తే గర్భేతిష్యేణ, 10.న్యగ్రోధస్య యా ప్రాచ్యుదీచీ వాశాఖాతతస్స వృషణాం శుంగా మా హృత్య సీమంతవదగ్నే రుప సమాధానాది, 11.అనవ స్నాతయా కుమార్యా ద్రుషత్పుత్రే ద్రుషత్పుత్రేణ పేషయిత్వా పరిప్లావ్యాపరేణాగ్నిం ప్రాచీ ముత్తానాం నిపాత్యోత్తరేణ యజుషాంగుష్ఠేన దక్షిణే నాసికాచ్ఛిద్రే పినయతి, 12.పుమాగ్ం సంజనయతి, 13.క్షిప్రగ్ం సువనమ్, 14.అనాప్రీతేన శరావేణా నుస్రోతస ముదకమాహృత్య పత్తస్సూర్యంతీం నిధాయ మూర్ధన్నోష్యంతీ ముత్తరేణ యజుషాభిమృశ్యే తాభి రద్భి రుత్తరాభి రవోక్షేత్, 15.యదిజరాయున పతేదేవం విహితాభిరేవాద్భి రుత్తరాభ్యా మవోక్షేత్.

ఇత్యాప స్తంబ గృహ్యసూత్రే చతుర్దశః ఖండః

అథ పంచదశః ఖండః

1. జాతంవాత్స ప్రేణాభిమృశ్యోత్తరేణ యజుషోపస్థ ఆధాయోత్తరాభ్యా మభిమంత్రణం మూర్ధన్యవఘ్రాణం దక్షిణేకర్ణే జాపః, 2. నక్షత్రనామచ నిర్దిశతి, 3. తద్రహస్యంభవతి, 4. మధుఘృతమితి సగ్ంసృజ్య తస్మిన్ దర్భేణ హిరణ్యం నిష్టర్క్యం బధ్వావదాయోత్తరైర్మంత్రైః కుమారం ప్రాశయిత్వోత్తరాభిః పంచభిస్స్నాపయిత్వా దధిఘృతమితి సగ్ంసృజ్య కాగ్ంస్యేన పృషదాజ్యం వ్యాహృతీభి రోంకార చతుర్థాభిః కుమారం ప్రాశయిత్వాద్భిశ్శేషగ్ం సగ్ం సృజ్య గోష్ఠేనినయేత్, 5. ఉత్తరయా మాతురపస్థ ఆధాయోత్తరయా దక్షిణగ్గ్ స్తనం ప్రతిధాప్యోత్తరాభ్యాం పృధివీ మభిమృశ్యోత్తరేణ యజుషా సంవిష్టమ్, 6. ఉత్తరేణ యజుషా శిరస్త ఉదకుంభం నిధాయ సర్షపాన్ ఫలీకరణ మిశ్రానంజలినోత్తరైస్త్రిస్త్రిః ప్రతిస్వాహాకారగ్ం హుత్వా సగ్ంశాస్తి ప్రవిష్టే ప్రవిష్ట ఏవం తూష్ణీ మగ్నా వావపతేతి, 7. ఏవ మహరహ రానిర్దశతాయాః, 8. దశమ్యాముత్థితాయాగ్ స్నాతాయాం పుత్రస్యనామ దధాతి పితామాతేతి, 9. ద్వ్యక్షరం చతురక్షరం వా నామపూర్వ మాఖ్యాతోత్తరందీర్ఘాభి నిష్ఠానాం తం ఘోషవదాద్యం తరం తస్థమ్, 10. అపివా యస్మిన్ స్విత్యుప సర్గస్స్యాత్తద్ధి ప్రతిష్ఠితమితి హిబ్రాహ్మణమ్, 11. అయుజాక్షరం కుమార్యాః, 12. ప్రవాసాదేత్య పుత్రస్యోత్తరాభ్యా మభిమంత్రణం మూర్ధన్యవఘ్రాణం దక్షిణేకర్ణ ఉత్తరాన్ మన్త్రాన్ జపేత్, 13. కుమారీ ముత్తరేణ యజుషాభిమంత్రయతే.

ఇత్యాప స్తంబ గృహ్యసూత్రే పంచదశః ఖండః

అథ షోడశః ఖండః

1. జన్మనోధిషష్ఠే మాసి బ్రాహ్మణాన్ భోజయిత్వా శిషోవాచయిత్వా దధి మధుఘృత మోదనమితి సగ్ం సృజ్యోత్తరైర్మం త్రైః కుమారం ప్రాశయేత్, 2. తైత్తిరీయేణ మాగ్ం సే నేత్యేకే, 3. జన్మనోధి తృతీయే వర్షే చౌలం పునర్వస్వోః, 4. బ్రాహ్మణానాం భోజన ముపాయనవత్, 5. సీమంతవదగ్నే రుపసమాధానాది, 6. అపరేణాగ్నిం ప్రాంచ

ముపవేశ్య త్రేణా శలల్యాత్రిభిర్దర్భ పుంజీలైః శలాలుగ్లప్సే నేతి తూష్ణీం కేశాన్వినీయ యథర్షిశిఖా నిదదాతి, 7.యథావైషాం కులధర్మస్స్యాత్, 8.అపాగ్ంసగ్ం సర్జనాద్యాకేశ నిధానా త్సమానమ్, 9.క్షురం ప్రక్షాళ్య నిదధాతి. 10.తేన త్ర్యహం కర్మనివృత్తిః, 11.వరందదాతి, 12.ఏవంగోదాన మన్యస్మిన్నపి నక్షత్రే షోడశే వర్షే, 13.అగ్ని గోదానో వాస్యాత్, 14.సంవత్సరం గోదానవ్రత మేక ఉపదిశంతి, 15.ఏతావన్నానా సర్వాన్ కేశాన్వాపయతే, 16.ఉదకోపస్పర్శనమితి ఛందోగాః

ఇత్యాప స్తంబ గృహ్యసూత్రే షోడశః ఖండః

షష్ఠశ్చపటల స్సమాప్తః

అథ సప్తమః పటలః – సప్తదశః ఖండః

1.దక్షిణా ప్రత్యక్ప్రవణ మగారావకాశ ముద్ధత్య పాలాశేన శమీమయేన వోదూహేనైతామేవ దిశముత్తరయోదుహతి, 3.క్లుప్తముత్తరయాభిమృశ్య ప్రదక్షిణగ్ం స్థూణా గర్తాన్ ఖానయిత్వాభ్యంతరం పాగ్ంసూనుదుప్యోత్తరాభ్యాం దక్షణాం ద్వారస్థుణా మవదధాతి, 4.ఏవమితరామ్, 5.యథా ఖాతమితరా అన్వవధాయ వగ్ంశ మాధీయ మాన ముత్తరేణ యజుషాభిమంత్రయతే, 6.సమ్మిత ముత్తరైర్యథాలింగమ్, 7.పాలాశం శమీమయం వేధ్మ మాదీప్యోత్తరయాగ్ని ముద్ధృత్యోత్తరేణ యజుషాగారం ప్రపాద్యోత్తర పూర్వదేశేగార స్యోత్తరయాగ్నిం ప్రతిష్ఠాపయతి, 8.తస్మాద్దక్షిణ ముదధానాయతనం భవతి, 9.తస్మిన్విషూచీనా గ్రాన్ దర్భాన్ సగ్ స్తీర్య తేషూత్తరయా వ్రీహియవాన్యుప్య తత్రోదధానం ప్రతిష్ఠాపయతి, 10.తస్మిన్నుత్తరేణ యజుషా చతుర ఉదకుంభానానయతి, 11.దీర్ఘముత్తరయాను మంత్రయతే, 12.అగ్నే రుపసమాధానాద్యాజ్య భాగాంతే ఉత్తరా ఆహుతీర్ హుత్వా జయాది ప్రతి పద్యతే, 13.పరిషేచనాంతం కృత్వోత్తరేణ యజుషా కుమ్భేనత్రిః ప్రదక్షిణ మంతరతోగారం నివేశనం వా పరిషిచ్య బ్రాహ్మణాన్ భోజయే

దపూపైస్సక్తుభిరోదనేనేతి.

ఇత్యాప స్తంబ గృహ్యసూత్రే సప్తదశః ఖండః

అథాష్టాదశః ఖండః

1.శ్వగ్రహ గృహీతం కుమారం తపోయుక్తో జాలేన ప్రచ్ఛాద్య కగ్ంసం కింకిణిం వా హ్రాదయ న్న ద్వారేణ సభాంప్రపాద్య సభాయా మధ్యే అధిదేవన ముద్ధత్యావోక్ష్యాక్షాన్న్యుప్యాక్షేషూత్తానం నిపాత్య దధ్నాలవణ మిశ్రేణాంజలినో త్తరై రవోక్షేత్ర్యాతర్మధ్యందినేసాయమ్. 2.అగదోభవతి, 3.శంఖినం కుమారం తపోయుక్త ఉత్తరాభ్యా మభిమన్త్ర్యోత్తర యోదకుమ్భేన శిరస్తో వనయే త్ర్యాతర్మధ్యందినే సాయమ్, 4.అగదోభవతి, 5.శ్రావణ్యాం పౌర్ణమాస్యా మస్తమితే స్థాలీపాకః, 6.పార్వణవదాజ్య భాగాంతే స్థాలీపాకాద్ధు త్వాంజలినో త్తరైః ప్రతిమంత్రం కిగ్ంశుకాని జుహోతి, 7.ఉత్తరాభి స్తిసృభిరారగ్వధమయ్యస్సమిధః, 8.ఆజ్యాహుతీ రుత్తరాః, 9.జయాది ప్రతిపద్యతే, 10.పరిషేచనాంతం కృత్వా వాగ్యత స్సంభారా నాదాయ ప్రాచీ ముదీచీం వా దిశ ముపనిష్క్రమ్య స్థండిలం కల్పయిత్వా తత్ర ప్రాచీరుదీచీశ్చ తిస్రస్తిస్రో రేఖా లిఖిత్వాద్భిరు పనినీయ తాసూత్తరయా సక్తూన్నివపతి, 11.తూష్ణీగ్ం సంపుష్కాధానా లాజానాం జనాభ్యంజనే స్థగరోశీరమితి, 12.ఉత్తరైరుపస్థాయాపః, పరిషిచ్యా ప్రతీక్షస్తూష్ణీ మేత్యపశ్వేతపదేత్యే తాభ్యా ముదకుమ్భేన త్రిః ప్రదక్షిణ మంతరతో గారం నివేశనం వా పరిషిచ్య బ్రాహ్మణాన్ భోజయేత్.

ఇత్యాప స్తంబ గృహ్యసూత్రే అష్టాదశః ఖండః

అథైకోన వింశః ఖండః

1.ధానాః కుమారాన్ ప్రాశయన్తి, 2.ఏవ మత ఊర్ధ్వం యదశనీయస్య సక్తూనాం వైతంబలిం హరే దామార్గశీర్ష్యాః, 3.మార్గశీర్ష్యాం పౌర్ణమస్యా మస్తమితే

స్థాలీపాకః, 4.అహర్షమితి బలిమంత్రస్య సన్నామః, 5.అత్రైనముత్సృజతి, 6.అనాహితాగ్నేరాగ్రయణమ్, 7.నవానాగ్ స్థాలీపాకగ్గ్ శ్రపయిత్వాగ్రయణ దేవతాభ్యః స్విష్టకృచ్చతుర్థాభ్యో హుత్వా తండులానాం ముఖం పూర యిత్వా గిర్యాచమ్యో దనపిండగ్ సంవృత్యోత్తరేణ యజుషా గార స్థూప ఉద్వేద్ధేత్, 8.హేమంత ప్రత్యవరోహణమ్, 9.ఉత్తరేణ యజుషా ప్రత్యవరుహ్యోత్తరైర్దక్షిణైః పార్శ్వైర్నవ స్వస్తరే సంవిశంతి, 10.దక్షిణతః పితోత్తరామాతైవ మవశిష్టానాం జ్యేష్ఠోజ్యేష్ఠో నంతరః, 11.సగ్ంహాయోత్తరాభ్యాం పృథివీ మభిమృశంతి, 12.ఏవగ్ం సంవేశానాది త్రిః, 13.ఈశానాయ స్థాలీపాకగ్గ్ శ్రపయిత్వా క్షైత్రపత్యం చ ప్రాచీముదీచీంవా దిశముప నిష్క్రమ్య స్థండిలం కల్ప యిత్వాగ్నే రుపసమాధానాది, 14.అపరేణాగ్నిం ద్వేకుటీకృత్వా.

ఇత్యాప స్తంబ గృహ్యసూత్రే ఏకోనవింశః ఖండః

అథవింశః ఖండః

1.ఉత్తరయా దక్షిణస్యామీశాన మావాహయతి, 2.లౌకిక్యావాచోత్తరస్యాం మీఢుషీమ్, 3.మధ్యే జయంతమ్, 4.యథోఢ ముదకాని ప్రదాయ త్రీనోదనాన్ కల్పయిత్వాగ్ని మభ్యానీయోత్తరై రుపస్పర్శయిత్వా ఉత్తరైర్యథా స్వమోదనేభ్యో హుత్వా సర్వతస్స మవదాయోత్తరేణ యజుషాగ్నిగ్గ్ స్విష్టకృతమ్, 5.ఉత్తరేణ యజు షోపస్థాయో త్తరైస్సహౌదనాని పర్ణాన్యే కైకేన ద్వేద్వే దత్వా దశదేవ సేనాభ్యో దశోత్తరాభ్యః, 6.పూర్వవదుత్తరైః, 7.ఓదన పిండగ్ం సంవృత్య పర్ణపుటే ధాయోత్తరేణ యజుషా వృక్ష ఆసజతి, 8.అత్రరుద్రాన్ జపేత్, 9.ప్రథమోత్తమౌవా, 10.అభితఏత మగ్నింగాః , స్థాపయతి యథైనాధూమః ప్రాప్నుయాత్, 11.తా గం ధైర్దర్భగ్రు ముష్టినా వోక్షతి వృషాణ మేవాగ్రే, 12.గవాం మర్గే నగ్నౌ క్షేత్రస్యపతిం యజతే, 13.ఈశాన

వదావాహనమ్, 14.చతుర్షు సప్తసువా పర్ణేషునామాదేశం దధాతి, 15.క్షిప్రం యజేత పాకోదేవః, 16.ఉత్తరాభ్యా ముపతిష్ఠతే, 17.స్థాలీపాకం బ్రాహ్మణాన్ భోజయేత్, 18.క్షైత్రపత్యం ప్రాశ్నంతియేసనా భయో భవంతి, 19.యథా వైషాం కులధర్మస్స్యాత్.

ఇత్యాప స్తంబ గృహ్యసూత్రే వింశః ఖండః సమాప్తశ్చస ప్తమః పటలః

అథాష్టమః పటలః – ఏకవింశః ఖండః

1.మాసిశ్రాద్ధ స్యాపరపక్షే యథోపదేశం కాలాః, 2.శుచీ న్మంత్రవతో యోనిగోత్ర మంత్రాసంబంధా నయుగ్మాగ్ స్త్ర్యవరాన నర్థావేక్షో భోజయేత్, 3.అన్నస్యోత్త రాభిర్జుహోతి, 4.ఆజ్యాహుతీ రుత్తరాః, 5.ఏతద్వా విపరీతమ్, 6.సర్వముత్తరై రభిమృశేత్, 7.క్లుప్తాన్వా ప్రతిపూరుషమ్, 8.ఉత్తరేణ యజుషోపస్పర్శయిత్వా, 9.భుక్తవతోనువ్రజ్య ప్రదక్షిణీకృత్య ద్వైథం దక్షిణాగ్రాన్ దర్భాన్ సగ్గ్‌స్తీర్య తేషూత్తరై రపోదత్వోత్తరై రుపస్థాయో త్తరయో దపాత్రేణ త్రిః ప్రసవ్యం పరిషిచ్య న్యుబ్జ్యపాత్రాణ్యుత్తరం యజురనవానంత్ర్య వరార్ధ్య మావర్తయిత్వా ప్రోక్ష్య పాత్రాణి ద్వంద్వ మభ్యుదాహృత్య సర్వత స్సమ వదాయో త్తరేణ యజుషా శేషస్య గ్రాసవరార్థ్యం ప్రాశ్నీయాత్, 10.యామాఘ్యాః పౌర్ణమాస్యా ఉపరిష్టా ద్వ్యష్టకా తస్యామష్టమీ జేష్ఠయా సమ్పద్యతే తామేకాష్టకే త్యాచక్షతే, 11.తస్యా స్సాయమౌ పకార్యమ్, 12.అపూపం చతుశ్శరావగ్గ్ శ్రపయతి, 13.అష్టా కపాల ఇత్యేకే.

ఇత్యాప స్తంబ గృహ్యసూత్రే ఏకవింశః ఖండః

అథద్వావింశః ఖండః

1.పార్వణ వదాజ్య భాగాంతేం జలినోత్తరయా పూపాజ్జుహోతి, 2.సిద్ధశ్శేష స్తమష్టధాకృత్వా బ్రాహ్మణేభ్య ఉపహరతి, 3.శ్వోభూతే దర్భేణ గాముపాకరోతి పితృభ్యస్త్వా జుష్టాముపాకరోమీతి, 4.తూష్ణీం పంచాజ్యాహుతీర్హుత్వా తస్యైవపాగ్

శ్రపయిత్వోపస్తీర్ణాభి ఘారితాం మధ్యమేనాన్తమేన వా పలాశపర్ణే నోత్తరయా జుహోతి, 5.మాగ్ంసౌ దనముత్తరాభిః, 6.పిష్టాన్న ముత్తరయా, 7.ఆజ్యాహుతీ రుత్తరాః, 8.స్విష్టకృత్ప్రభృతి సమానమాపిండ నిధానాత్, 9.అన్వష్టకాయామేవైకే పిండనిధాన ముపదిశంతి, 10.అథై తదపరం దధ్న ఏవాంజ లినా జుహోతి యయాపూపమ్, 11.అత ఏవ యథార్థం మాగ్ం సగ్ం శిష్ట్వాశ్వోభూతే న్వష్టకామ్, 12.తస్యామాసిశ్రాద్ధేన కల్పోవ్యాఖ్యాతః, 13.సనిమిత్వోత్తరాం జపిత్వార్థం బ్రూయాత్, 14.రథం లబ్ధ్వాయోజయిత్వా ప్రాంచ మవస్థాప్యోత్తరయారథచక్రే అభిమృశతి పక్షసీవా, 15.ఉత్తరేణయజుషాధిరుహ్యోత్త రయా ప్రాచీముదీచీం వా దిశమభిప్రయాయ యథార్థం యాయాత్, 16.అశ్వముత్తరై రారోహేత్, 17.హస్తిన ముత్తరయా, 18.తాభ్యాగ్ం రేషణే పూర్వప త్పృథివీ మభిమృశేత్, 19.సంవాదమేష్యన్సవ్యేన పాణినాచ్ఛత్రం దండం చాదత్తే.

ఇత్యాపస్తమ్భ గృహ్య సూత్రే ద్వావింశః ఖండః

అథత్రయో వింశః ఖండః

1.దక్షిణేన ఫలీకరణ ముష్టిముత్తరయా హుత్వా గత్వోత్తరాం జపేత్, 2.క్రుద్ధ ముత్తరాభ్యా మభిమంత్రయేత విక్రోధో భవతి. 3.అసంభవేప్సుః పరేషాగ్ స్థూలాధారికా జీవ చూర్ణాని కారయిత్వో త్తరయా సుప్తాయా స్సమ్బాధ ఉపవపేత్, 4.సిద్ధ్యర్థే బభ్రుమూత్రేణ ప్రక్షాళయీత, 5.సిద్ధ్యర్థే యదస్య గృహే పణ్యగ్గ్ స్యాత్తత ఉత్తర యాజుహుయాత్, 6.యంకామయేత నాయ మచ్ఛిద్యే తేతి జీవ విషాణే స్వంమూత్ర మానీయ సుప్తముత్తరాభ్యాగ్ స్త్రిః ప్రసవ్యం పరిషించేత్, 7.యేన పథాదాసకర్మకరాః పలాయేరన్ తస్మిన్నిణ్వా న్యుపసమాధాయోత్తరా ఆహుతీర్జుహుయాత్, 8.యద్యేనం వృక్షాత్ఫల మభినిపతేత్త దుత్తరైర్య థాలింగం ప్రక్షాళయీత, 9.ఆగార స్థూణా విరోహణే

మధున ఉపవేశనే కుప్త్వాం కపోత పదదర్శనే అమాత్యానాం శరీర రేషణే న్యేషు చాద్భుతోత్పాతే ష్వమావాస్యాయాం నిశాయాం యత్రాపాం నశృణు యా త్తదగ్నే రుప సమాధానా ద్యాజ్యభాగాంత ఉత్తరా ఆహుతీర్హుత్వా జయాదిప్రతి పద్యతే, 10.పరిషేచనాంతం కృత్వాభిమృతేభ్య ఉత్తరయా దక్షిణతో శ్మానం పరిధిం దధాతి దధాతి.

ఇత్యాపస్తమ్భ గృహ్య సూత్రే త్రయోవింశః ఖండః

సమాప్తశ్చాష్టమః పటలః

సమాప్త మిద మాపస్తంబ గృహ్య సూత్రమ్

హరిః ఓం తత్సత్

నవగ్రహా రాధనమ్

సూర్య గ్రహారాధనం

శ్లో॥ సూర్యారిష్టే తు సంప్రాప్తే సూర్యపూజాం చ కారయేత్ ।
సూర్యధ్యానం ప్రవక్ష్యామి ఆత్మపీడోపశాంతయే॥
ఆకృష్ణేనేత్యస్య మంత్రస్య । హిరణ్యస్తూప ఋషిః ।
సవితా దేవతా । త్రిష్టుప్ఛందః ।
మమ అధిదేవతా ప్రత్యధి దేవతా సహిత సూర్య గ్రహ
ప్రసాద సిద్ధ్యర్థే సూర్య గ్రహారాధనే వినియోగః ॥
ధ్యానమ్ ॥

శ్లో॥ వేదీ మధ్యే లలిత కమలే కర్ణికాయాం రథస్థ స్సప్తా
శ్వోర్కో రుణ రుచి వపుస్సప్త రజ్జుర్ద్వి బాహుః ।

గో(త్రేరమ్యే బహు విధగుణే కాశ్య పాఖ్యే ప్రసూతః
కాళింగాఖ్యే విషయ జనితః ప్రాఙ్ముఖః పద్మ హస్తః ।
పద్మాసనః పద్మ కరో ద్విబాహుః పద్మద్యుతి స్సప్తతురంగ వాహః ।
దివాకరో లోకగురుః కిరీటీమయి ప్రసాదం విదధాతు దేవః ॥
ఓం ఆకృష్ణేన రజసా వర్తమానో నివేశ యన్నమృతం మర్త్యంచ ।
హిరణ్య యేన సవితా రథేనా దేవో యాతి భువనాని పశ్యన్న్ ॥
ఓం భూర్భువస్సువః । సూర్యగ్రహేహా గచ్ఛ ।
సూర్యగ్రహం రక్తవర్ణం రక్తగంధం రక్తపుష్పం
రక్త మాల్యాం బరధరం రక్త చ్ఛత్ర ధ్వజ రథపతాకా దిశోభితం
దివ్య రథ సమారూఢం మేరుం ప్రదక్షిణీ కుర్వాణం
కిరీటినం సుఖాసీనం పత్నీపుత్ర పరివారసమేతం
గ్రహమండలే ప్రవిష్ట మస్మిన్నధికరణే మధ్యే వర్తులా కారమండలే
సూర్యగ్రహ మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి
అగ్నిందూతం వృణీమహే హోతారం విశ్వవేదసం ।
అస్యయజ్ఞస్య సుక్రతుం ।
సూర్యగ్రహాధి దైవతం అగ్నిం సాంగం సాయుధం సవాహనం
సశక్తి పత్నీ పుత్ర పరివారసమేతం సూర్యగ్రహస్య దక్షిణతః
అగ్నిమావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి.
కద్రుద్రాయప్రచేతసే మీఢుష్ట మాయతవ్యసే ।
వోచేమ శంతమగ్ం హృదే ॥
సూర్యగ్రహప్రత్యధి దైవతం రుద్రం సాంగం సాయుధం సవాహనం
సశక్తి పత్నీపుత్ర పరివార సమేతం సూర్యగ్రహస్య ఉత్తరతః

రుద్ర మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి ॥

అధిదేవతా ప్రత్యధి దేవతా సహితా సూర్యగ్రహ ప్రసాదసిద్ధిరస్తు ॥

2. చంద్రః

శ్లో॥ చంద్రారిష్టేతు సంప్రాప్తే చంద్ర పూజాం చకారయేత్ ।

చంద్రధ్యానం ప్రవక్ష్యామి మనః పీడోప శాంతయే ॥

ఆప్యాయస్వే త్యస్యమంత్రస్య గౌతమ ఋషిః ।

సోమో దేవతా । గాయత్రీ ఛందః ।

మమ అధిదేవతా ప్రత్యధిదేవతా సహిత చంద్రగ్రహ

ప్రసాదసిద్ధ్యర్థే చంద్ర గ్రహారాధనే వినియోగః ॥

శ్లో॥ ఆగ్నేయభాగే సరథో దశాశ్వ శ్చాత్రేయజో యామున దేశజశ్చ ।

ప్రత్యఙ్ముఖ స్థశ్చతురశ్ర పీఠే గదాధరాంగో హిమ వత్స్వభావః ॥

శ్వేతాంబర శ్శ్వేత వపుః కిరీటీ శ్వేత ద్యుతిర్దండ ధరోద్విబాహుః ।

చంద్రోఽమృతాత్మా వరదః కిరీటీ శ్రేయాం సిమహ్యాం విదధాతు దేవః ॥

ఓం ఆప్యాయ స్వసమేతుతే విశ్వతస్సోమ వృష్ణియమ్ ।

భవా వాజస్య సంగథే । ఓం భూర్భువస్సువః చంద్రగ్రహేహా గచ్ఛ ।

చంద్రగ్రహం శ్వేత వర్ణం .... । సూర్యగ్రహస్య ఆగ్నేయ దిగ్భాగే

సమచతుర శ్రమండలే చంద్రగ్రహమావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి।

అప్సుమే సోమో అబ్రవీ దంతర్విశ్వాని భేషజా ।

అగ్నించ విశ్వ శంభువ మాపశ్చ విశ్వ భేషజీః ॥

చంద్రగ్రహాధిదేవతాః అపః సాంగాః సాయుధాః

సవాహనాః సశక్తి పతిపుత్ర పరివార సమేతాః

చంద్రగ్రహస్య దక్షిణతః అపః ఆవాహయామి

స్థాపయామి పూజయామి ॥

గౌరీ మిమాయ సలిలాని తక్షత్యేక పదీ ద్విపదీసా చతుష్పదీ ।

అష్టాపదీ నవపదీ బభూవుషీ సహస్రాక్షరా పరమేవ్యోమన్ ॥

చంద్రగ్రహ ప్రత్యధి దేవతాం గౌరీం సాంగాం సాయుధాం

సవాహనాం సశక్తి పతిపుత్ర పరివార సమేతాం చంద్రగ్రహస్యోత్తరతః

గౌరీ మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి ।

అధి దేవతాప్రత్యధి దేవతా సహిత చంద్రగ్రహ ప్రసాద సిద్ధిరస్తు ॥

3. కుజః (అంగారకః)

శ్లో॥ కుజారిష్టేతు సంప్రాప్తే కుజ పూజాంచ కారయేత్ ।

కుజధ్యానం ప్రవక్ష్యామి రోగ పీడోప శాంతయే ॥

అగ్నిర్మూర్ధే త్యస్య మంత్రస్య । విరూప ఋషిః।

అంగారక గ్రహో దేవతా । గాయత్రీఛందః ।

మమ అధిదేవతా ప్రత్యధి దేవతా సహితాంగారక గ్రహ

ప్రసాద సిద్ధ్యర్థే అంగారక గ్రహారాధనే వినియోగః॥ ధ్యానం

శ్లో॥ యామ్యేగదాశక్తి ధరశ్చ శూలీ వరప్రదో యామ్య ముఖోతి రక్తః ।

కుజస్త్వ వన్తీ విషయస్త్రి కోణ స్తస్మిన్ భరద్వాజ కులే ప్రసూతః ।

రక్తాంబరో రక్త వపుః కిరీటి చతుర్భుజో మేషగమో గదాభృత్ ।

ధరాసుత శ్శక్తి ధరశ్చ శూలీసదా మమస్యాద్వరదః ప్రశాంతః ॥

అగ్నిర్మూర్ధాదివః కకుత్పతిః పృథివ్యా అయం ॥

అపాగ్ం రేతాగుం సిజిన్వతి ॥

ఓం భూర్భువస్సువః అంగారక గ్రహేహాగచ్ఛ ।

అంగారకగ్రహం రక్తవర్ణం .... సూర్యగ్రహస్య

దక్షిణదిగ్భాగే త్రికోణాకారమండలే అంగారక గ్రహమావాహయామి

స్థాపయామి పూజయామి.

స్యోనాపృథివి భవానృక్షరా నివేశనీ । యచ్ఛానశ్శర్మ సప్రథాః ॥

అంగారక గ్రహాధి దేవతాం పృథివీం సాంగాం.....

సమేతాం అంగారక గ్రహస్య దక్షిణతః పృథివీ

మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి.

క్షేత్రస్య పతినా వయగ్ం హితేనే వజయామసి ।

గామశ్వం పోషయిత్న్వా సనో మృడా తీదృశే ॥

అంగారక గ్రహప్రత్యధి దైవతం క్షేత్రపాలకం సాంగం

సాయుధం సవాహనం సశక్తి పత్నీ పుత్రపరి

వార సమేతం అంగారక గ్రహస్య ఉత్తరతః క్షేత్రపాలక

మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి ॥

అధిదేవతా ప్రత్యధి దేవతా సహిత అంగారక గ్రహప్రసాద సిద్ధిరస్తు ॥

4. బుధః

శ్లో॥ బుధారిష్టేతు సంప్రాప్తే బుధ పూజాం చకారయేత్ ।

బుధధ్యానం ప్రవక్ష్యామి బుద్ధి పీడోపశాంతయే ॥

ఉద్బుధ్య స్వేత్యస్య మంత్రస్య నారాయణ ఋషిః ।

బుధ గ్రహోదేవతా । త్రిష్టుప్ఛ న్దః । మమ అధిదేవతా

ప్రత్యధి దేవతా సహిత బుధ గ్రహ ప్రసాద సిధ్యర్థే

బుధ గ్రహారాధనే వినియోగః ధ్యానమ్ ॥

శ్లో॥ ఉదఙ్ముఖో మాగధజో హరిస్థశ్చాత్రేయ గోత్రశ్శర మండల స్థః ।
సఖడ్గచర్మోరు గదాధ రోజ్ఞ స్త్రీశాన భాగే వరదస్సు పీతః ।
పీతాంబరః పీతవపుః కిరీటీ చతుర్భుజో దండ ధరశ్చ సౌమ్యః ।
చర్మాసిధృత్సోమ సుతస్సు మేరుః సింహాధిరూఢో వరదో బుధశ్చ ।
ఓం ఉద్బుధ్య స్వాగ్నే ప్రతిజా గృహ్యే నమిష్టా పూర్తే సగ్ం సృజేథా మయంచ।
పునః కృణ్వగ్గ్ స్త్వాపితరంయు వాన మన్వాతాగ్ం సీత్వయి తన్తు మేతం ॥
ఓం భూర్భువస్సువః బుధగ్రహే హాగచ్ఛ
బుధగ్రహం పీత వర్ణం .... సూర్యగ్రహస్య ఐశాన్య దిగ్భాగే బాణాకార
మండలే బుధగ్రహ మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి ॥
ఓం ఇదం విష్ణుర్విచక్రమే త్రేధా నిదధే పదం ।
సమూఢ మస్యపాగ్ం సురే ॥
బుధగ్రహాధి దైవతం విష్ణుం సాంగం సాయుధం సవాహనం
సశక్తి పత్నీపుత్ర పరివార సమేతం బుధగ్రహస్య
దక్షిణతః విష్ణు మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి ॥
సహస్ర శీర్షా పురుషః । సహస్రాక్షస్సహస్రపాత్ ।
సభూమిం విశ్వతో వృత్వా । అత్యతిష్ఠద్దశాంగులమ్ ॥
బుధగ్రహ ప్రత్యధిదైవతం నారాయణం సాంగం సాయుధం
సవాహనం సశక్తి పత్నీపుత్ర పరివార సమేతం బుధగ్రహస్య
ఉత్తరతః నారాయణ మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి ॥
అధి దేవతా ప్రత్యధి దేవతా సహిత బుధగ్రహ ప్రసాదసిద్ధిరస్తు ॥

5. గురుః

శ్లో॥ గుర్వరిష్టేతు సంప్రాప్తే గురుపూజాంచ కారయేత్ ।
గురుధ్యానం ప్రవక్ష్యామి పుత్రపీడోప శాంతయే ॥
బృహస్పతే అతి యదర్యఇత్యస్య మంత్రస్య ।
గృత్స్న మదఋషిః । బృహస్పతి గ్రహో దేవతా । త్రిష్టుప్ఛన్దః ।
మమ అధి దేవతా ప్రత్యధిదేవతా సహిత బృహస్పతి
గ్రహప్రసాద సిధ్యర్థే బృహస్పతి గ్రహారాధనే విని యోగః ధ్యానమ్ ॥

శ్లో॥ సౌమ్యేసుదీర్ఘే చతురశ్రపీఠే రథేం గిరాః పూర్వముఖ స్వభావః
దండాక్షమాలా జలపాత్రధారీ సింధ్వాఖ్యదేశేవ రదస్సురేశః ।
స్వర్ణాంబరః స్వర్ణ వపుః కిరీటీ చతుర్భుజో దేవ గురుః ప్రశాన్తః ।
తథాసి దండంచ కమండలుంచ తథాక్ష సూత్రాద్వరదోస్తు మహ్యమ్ ॥
ఓం బృహస్పతే అతియదర్యో అర్ హాద్ద్యుమద్విభాతి క్రతు మజ్జనేషు ।
యద్దీద యచ్ఛవసర్తప్రజా తతదస్మాసు ద్రవిణం ధేహిచిత్రమ్ ॥
ఓం భూర్భువస్సువః । బృహస్పతి గ్రహేహాగచ్ఛ ।
బృహస్పతిగ్రహం కనక వర్ణం .... సూర్యగ్రహస్య ఉత్తరదిగ్భాగే
దీర్ఘచతురశ్రమండలే బృహస్పతి గ్రహమావాహయామి
స్థాపయామి పూజయామి ॥
ఓం బ్రహ్మజజ్ఞానం ప్రథమం పురస్తాద్విసీ మత స్సురు చోవేన ఆవః ।
సబుధ్నియా ఉపమా అస్య విష్ఠాస్సతశ్చ యోని మసతశ్చ వివః ॥
బృహస్పతి గ్రహాధి దైవతం బ్రహ్మాణం సాంగం సాయుధం
సవాహనం సశక్తి పత్నీపుత్ర పరివార సమేతం బృహస్పతిగ్రహస్య
దక్షిణతః బ్రహ్మాణ మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి ॥

ఓం ఇంద్రంవో విశ్వతస్పరి హవామహే జనేభ్యః । అస్మాకమస్తు కేవలః ॥
బృహస్పతిగ్రహ ప్రత్యధి దైవతం ఇంద్రం సాంగం సాయుధం
సవాహనం సశక్తి పత్నీపుత్ర పరివార సమేతం బృహస్పతి గ్రహస్య
ఉత్తరతః ఇంద్రమావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి ॥
అధి దేవతా ప్రత్యధి దేవతా సహిత బృహస్పతి గ్రహ ప్రసాద సిద్ధిరస్తు ॥

6. శుక్రః

శ్లో॥ శుక్రారిష్టేతు సంప్రాప్తే శుక్రపూజాంచ కారయేత్
శుక్రధ్యానం ప్రవక్ష్యామి పత్నీపీడోప శాంతయే ॥
శుక్రంతే అన్యదిత్యస్య మంత్రస్య ।
భరద్వాజ ఋషిః శుక్రగ్రహో దేవతా త్రిష్టుప్ ఛందః ।
మమ అధిదేవతా ప్రత్యధిదేవతా సహిత శుక్రగ్రహప్రసాద
సిధ్యర్థే శుక్రగ్రహా రాధనే వినియోగః ॥ ధ్యానమ్ ॥

శ్లో॥ ప్రాచ్యాం భృగుర్భోజ కటప్రదేశ స్సభార్గవః పూర్వ ముఖ స్వభావః ।
సపంచకోణేశ రథాధి రూఢో దండాక్ష మాలావర దోంబుపాత్రః ।
శ్వేతాంబర శ్వేతవపుః కిరీటీ చతుర్భుజో దైత్య గురుః ప్రశాన్తః ।
తథాసి దండంచ కమండలుంచ తథాక్ష సూత్రా ద్వరదోస్తు మహ్యామ్ ॥

ఓం శుక్రంతే అన్యద్యజతంతే అన్యద్విషురూపే అహనీ ద్యౌరి వాసి ।
విశ్వాహి మాయా అవసిస్వధావో భద్రాతే పూషన్ని హరాతిరస్తు॥
ఓం భూర్భువస్సువః శుక్రగ్రహేహాగచ్ఛ శుక్రగ్రహం
శ్వేతవర్ణం .... సూర్యగ్రహస్య ప్రాగ్భాగే పంచకోణాకారమండలే

శుక్రగ్రహ మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి

ఓం ఇంద్రాణీ మాసునారిషు సుపత్నీ మహమశ్రవం ।

సహ్యస్యా అపరం చనజర సా మరతే పతిః ॥

శుక్రగ్రహాధి దేవతాం ఇంద్రాణీం సాంగాం సాయుధాం

సవాహనాం సశక్తి పతిపుత్ర పరివార సమేతాం శుక్రగ్రహస్య

దక్షిణతః ఇంద్రాణీ మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి ॥

ఇన్ద్ర మరుత్వ ఇహపాహిసోమం యథా శార్యాతే అపిబ స్సుతస్య ।

తవ ప్రణీతీ తవ శూర శర్మన్నావివా సన్తికవ యస్సు యజ్ఞాః॥

శుక్రగ్రహ ప్రత్యధిదైవతం ఇంద్ర మరుత్వంతం సాంగం సాయుధం

సవాహనం సశక్తి పత్నీ పుత్రపరివారసమేతం శుక్ర గ్రహస్యోత్తరతః

ఇన్ద్ర మరుత్వం తమావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి అధిదేవతా

ప్రత్యధి దేవతా సహిత శుక్రగ్రహ ప్రసాద సిద్ధిరస్తు ॥

7. శనిః

శ్లో॥ శన్యరిష్టేతు సంప్రాప్తే శని పూజాంచ కారయేత్ ।

శని ధ్యానం ప్రవక్ష్యామి ప్రాణ పీడోప శాంతయే ॥

శమగ్నిరగ్నిభి రిత్యస్య మంత్రస్య । ఇళింమిళి ఋషిః ।

శనైశ్చ రగ్రహోదేవతా । ఉష్ణిక్ ఛందః ।

మమ అధిదేవతా ప్రత్యధి దేవతా సహిత శనైశ్చర గ్రహ ప్రసాద

సిధ్యర్థ్యే శనైశ్చర గ్రహారాధనే వినియోగః ॥ ధ్యానమ్ ॥

చాపాసనో గృధ్రరథస్సునీలః ప్రత్యఙ్ముఖః కాశ్యపజః ప్రతీచ్యామ్ ।

సశూలచాపేషు వరప్రదశ్చ సౌరాష్ట్రదేశే ప్రభవశ్చ సౌరిః ।

నీలద్యుతిర్నీల వపుః కిరీటీ గృధ్రస్థితశ్చాప కరోధనుష్మాన్ ।

చతుర్భుజ స్సూర్య సుతః ప్రశాన్త స్సచాస్తుమహ్యం వరమందగామీ ॥

శమగ్నిరగ్ని భిస్కరచ్ఛన్నస్త పతు సూర్యః ।

శంవాతో వాత్వరపా అపస్రిధః ॥

ఓం భూర్భువస్సువః శనైశ్చర గ్రహే హాగచ్ఛ శనైశ్చరగ్రహం

నీలవర్ణం .... సూర్యగ్రహస్య పశ్చిమదిగ్భాగే ధనురాకార

మండలే శనైశ్చర గ్రహమావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి

ఓం యమాయ సోమగ్ం సునుత యమాయ జుహుతా హవిః ।

యమగ్ం హయజ్ఞో గచ్ఛత్యగ్ని దూతో అరంకృతః ।

శనైశ్చర గ్రహాధిదైవతం యమం సాంగం సాయుధం సవాహనం

సశక్తి పత్నీపుత్ర పరివార సమేతం శనైశ్చరగ్రహస్య దక్షిణతః

యమ మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి

ఓం ప్రజాపతే నత్వదేతా న్యన్యోవిశ్వాజాతాని పరితా బభూవ ।

యత్కామాస్తేజు హుమస్త న్నో అస్తు వయగ్గ్ స్యామ పత యోరయీణాం॥

శనైశ్చర గ్రహప్రత్యధి దైవతం ప్రజాపతిం సాంగం సాయుధం

సవాహనం సశక్తి పత్నీపుత్ర పరివార సమేతం శనైశ్చర గ్రహస్య

ఉత్తరతః ప్రజాపతి మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి ॥

అధిదేవతా ప్రత్యధిదేవతా సహిత శనైశ్చర గ్రహ ప్రసాద సిద్ధిరస్తు ॥

8. రాహుః

శ్లో॥ రాహ్వరిష్టేతు సంప్రాప్తే రాహు పూజాంచ కారయేత్ ।

రాహు ధ్యానం ప్రవక్ష్యామి చక్షుః పీడోప శాంతయే ॥

కయాన శ్చిత్రేత్యస్య మంత్రస్య । వామదేవ ఋషిః

రాహుగ్రహో దేవతా గాయత్రీ ఛందః ।

మమ అధిదేవతా ప్రత్యధి దేవతా సహిత రాహుగ్రహ ప్రసాద సిధ్యర్ధే

రాహుగ్రహారాధనే వినియోగః ॥ ధ్యానం ॥

శ్లో॥ పైఠీనసో బర్బరదేశజాత శ్శూర్పాసన స్సింహగత స్వభావః

యామ్యననో నైర్ఋతి దిక్కరాళో వరప్రదశ్శూల సచర్మఖడ్గః ॥

నీలాంబరో నీలవపుః కిరీటీ కరాళ వక్త్రః కర వాలశూలీ ।

చతుర్భుజశ్చర్మధరశ్చ రాహుస్సింహాధి రూఢో వరదోస్తు మహ్యమ్ ॥

ఓం కయానశ్చిత్ర ఆభువదూతీసదా వృధస్సఖా । కయాశచిష్ఠయా వృతా॥

ఓం భూర్భువస్సువః రాహుగ్రహే హాగచ్ఛ రాహుగ్రహం

నీలవర్ణం .... మేరుం అప్రదక్షిణీ కుర్వాణం ...... సూర్యగ్రహస్య

నైఋతి దిగ్భాగే శూర్పాకారమండలే రాహుగ్రహ

మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి ॥

ఓం ఆయంగౌః పృశ్నిరక్రమీ దసనన్మాతరం పునః ।

పితరంచప్రయన్త్సువః ।

రాహుగ్రహాధి దేవతాంగాం సాంగాం సాయుధాం సవాహనాం

సశక్తి పతి పుత్ర పరివార సమేతాం రాహుగ్రహస్య

దక్షిణతః గామావా హయామి స్థాపయామి పూజయామి

ఓం నమోఅస్తు సర్పేభ్యో యేకేచ పృథివీ మను ।

యేఅంతరిక్షే యేదివితేభ్యస్సర్పే భ్యో నమః ॥

రాహుగ్రహ ప్రత్యధి దైవతం సర్పం సాంగం సాయుధం సవాహనం

సశక్తి పత్నీపుత్ర పరివార సమేతం రాహుగ్రహస్యోత్తరతః

సర్పమావాహయామి। స్థాపయామి పూజయామి ॥

అధిదేవతా ప్రత్యధి దేవతా సహిత రాహుగ్రహ ప్రసాద సిద్ధిరస్తు ॥

9. కేతుః

శ్లో॥ కేత్వరిష్టేతు సంప్రాప్తే కేతు పూజాంచకారయేత్ ।

కేతుధ్యానం ప్రవక్ష్యామి జ్ఞానపీడో పశాంతయే ॥

కేతుం కృణ్వన్నిత్యస్య మంత్రస్య । మధుచ్ఛంద ఋషిః ।

కేతుగణో దేవతా । గాయత్రీచ్ఛందః ।

మమ అధి దేవతా ప్రత్యధి దేవతా సహితా కేతు గణ ప్రసాద

సిద్ధ్యర్థే కేతుగణారాధనే వినియోగః ॥ ధ్యానమ్ ॥

ధ్వజాసనో జైమిని గోత్రజోన్తర్వే దేషు దేశేషు విచిత్ర వర్ణః ।

యామ్యాననో వాయుదిశి ప్రఖడ్గ శ్చర్మాసిభి శ్చాష్ట సుతశ్చకేతుః ।

ధూమ్రోద్విబాహు ర్వరదో గదాభృద్గృ ధ్రాసనస్థో వికృతా ననశ్చ ।

కిరీట కేయూర విభూషి తాంగ స్సచాస్తుమే కేతు గణః ప్రశాంతః ॥

కేతుం కృణ్వన్నకేతవే పేశోమర్యా అపేశసే । సముషద్భిర జాయథాః॥

ఓం భూర్భువస్సువః కేతుగణేహాగచ్ఛ కేతుగణం

చిత్రవర్ణం .... మేరుమప్రదక్షిణీ కుర్వాణం ......

సూర్యగ్రహస్య వాయువ్య దిగ్భాగే ధ్వజాకార మండలే కేతుగణ

మావాహయామి । స్థాపయామి పూజయామి॥

సచిత్రచిత్రం చితయన్తమస్మే చిత్ర క్షత్ర చిత్రతమం వయోధాం ।

చంద్రం రయిం పురు వీరం బృహన్తం చంద్రచం ద్రాభిర్గృణతే యువస్వ॥

కేతుగణాధిదైవతం చిత్రగుప్తం సాంగం సాయుధం సవాహనం

సశక్తి పత్నీపుత్ర పరివార సమేతం కేతుగణస్య దక్షిణతః

చిత్రగుప్తమావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి॥

బ్రహ్మాదేవానాం పదవీః కవీనా మృషిర్విప్రాణాం మహిషో మృగాణామ్।

శ్యేనోగృధ్రాణాగ్ స్వధితిర్వనానాగ్ం సోమః పవిత్ర మత్యేతి రేభన్॥

కేతుగణ ప్రత్యధి దైవతం బ్రహ్మాణం సాంగం సాయుధం సవాహనం

సశక్తి పత్నీపుత్ర పరివార సమేతం కేతుగణస్యోత్తరతః

బ్రహ్మాణమావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి ।

అధి దేవతా ప్రత్యధిదేవతా సహితకేతు గణ ప్రసాద సిద్ధరస్తు ॥

మృత్యుంజయ మహామన్త్రః

అస్యశ్రీ త్రియంబక మహామంత్రస్య మైత్రావరుణ పుత్రో వసిష్ఠఋషిః ।

అనుష్టుప్ఛందః । శ్రీ మృత్యుంజయత్రియం బకరుద్రోదేవతా ।

మమ సర్వాపమృత్యు పీడా పరిహారార్థే జపే వినియోగః

ఓం భూర్భువస్సువః అంగుష్ఠాభ్యాం నమః । హృదయాయ నమః ।

త్ర్యంబకం యజామహే తర్జనీభ్యాం నమః । శిరసే స్వాహా ।

సుగంధిం పుష్టి వర్ధనం మధ్యమాభ్యాంనమః । శిఖాయై వషట్ ।

ఉర్వారుక మివబంధనాత్ అనామికాభ్యాంనమః । కవచాయహుం ।

మృత్యోర్ముక్షీయ మామృతాత్ కనిష్ఠికాభ్యాం నమః । నేత్రత్రయాయ వౌషట్।

ఓం భూర్భువస్సువః .... మామృతాత్ కరతలకరపృష్ఠాభ్యాం నమః ।

అస్త్రాయఫట్ ।

భూర్భువస్సువరో మితి దిగ్బంధః ।

ధ్యానం॥ త్ర్యంబక మహాదేవ త్రాహిమాం శరణాగతం ।

జన్మ మృత్యుజరారోగైః పీడితం కర్మ బంధనైః ।
తావక స్త్వద్గత ప్రాణ స్త్వచ్చిత్తోహం సదామృడ ।
ఇతి విజ్ఞాప్య దేవేశం జపేన్మంత్రం త్ర్యంబకమ్ ।
మనుః ఓం, హౌం, జూం, సః
ఓం భూర్భువస్సువః త్ర్యంబకం యజామహే సుగంధిం పుష్టివర్ధనం ।
ఉర్వారుక మివ బంధ నాన్మృత్యో ర్ముక్షీయ మామృతాత్ ॥
ఇతి యథాశక్తి జపిత్వా । పునః అంగన్యాస కరన్యాస దిగ్విమోకం కుర్యాత్
అనేనజపేన త్ర్యంబక మృత్యుంజయదేవ స్సుప్రీణాతు ।

అన్యే మృత్యు మన్త్రాః

ఓం అపమృత్యు మపక్షుధ మపేత శ్శపథం జహి ।
అథానో అగ్న అవహ రాయస్పోషగ్ం సహస్రిణం ।
యేతే సహస్రమయుతం పాశామృత్యో మర్త్యాయ హంతవే ।
తాన్ యజ్ఞస్య మాయయా సర్వా నవయజామహే ।
మృత్యవే స్వాహా మృత్యవే స్వాహా ।
ప్రాణానాం గ్రన్థిరసి రుద్రో మావిశాన్తకః ।
తేనాన్నేనా ప్యాయస్వ । నమో రుద్రాయ విష్ణవే మృత్యుర్మేపాహి ।
ఓం పరం మృత్యోఅను పరేహి పంథాం యస్తేస్వ ఇతరోదేవ యానాత్ –
చక్షుష్మతే శృణ్వతే తేబ్రవీమి మానః ప్రజాగ్ం రీరి షోమోత వీరాన్ ।
ఓం అపైతుమృత్యు రమృతంన ఆగన్ వైవస్వతోనోఅభయం కృణోతు ।
పర్ణం వనస్పతేరి వాభినశ్శీ యతాగ్ం రయిస్సచతాం నశ్శచీ పతిః ।
ఓం మాఛిదో మృత్యో మావధీః । మామే బలం వివృహోమా ప్రమోషీః ।

ప్రజాం మామే రీరిష ఆయురుగ్ర । నృచక్షసంత్వాహ విషావిధేమ ।

బిల్వనికృన్తనకాల నియమః

శ్లో॥ ఇందౌనిశిచ సంక్రాన్తౌ భౌమ భార్గవ పర్వసు ।

తథారిక్తాసు సర్వాసు రౌద్రేవైసూతకద్వయే ।

బిల్వపత్రం నవిచ్ఛింద్యాచ్ఛింద్యాచ్చేన్నరకం ప్రజేత్

బిల్వ ప్రార్థన

శ్లో॥ నమోస్తు బిల్వ తరవే, శ్రీఫలోదయ హేతవే ।

చతుర్వర్గప్రదాత్రేచ నమోమూర్తి త్రయాత్మనే ॥

సంసార విషవైద్యస్య సాంబస్య పరమేశితుః ।

అర్చాయై త్వాం హరిష్యామి త్వత్పత్రం సహ్యతా మిదం ॥

ఇతి మంత్రేణ యోబిల్వ దళాన్యాహృత్య భక్తితః ।

లింగార్చనేనకైలాసం సప్రయాణతి స్వవంశజైః ॥

తులసీ ప్రార్థన

శ్లో॥ తులస్యమృత జన్మాసి సదాత్వం కేశవప్రియే ।

కేశవార్థంలు నోమి త్వాంప్రసీద పరమేశ్వరి ॥

తులసీ గ్రహణకాలనియమః

శ్లో॥ శ్రవణేచ వ్యతీపాతే భౌమ భార్గవ భానుషు ।

సంక్రాంతౌసూతకేచైవ ద్వాదశ్యాం నిశిపర్వసు ।

తులసీం యే విఛిందంతి తే ఛిందంతి హరే శ్శిరః ॥

దిక్పాలక మంత్రాః

1. ఓం ఇంద్రంవో విశ్వతస్పరి...... కేవలః
ప్రాగ్భాగే ఇంద్రం దిక్పాలక మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి

2. అగ్నిందూతం .... సుక్రతుం ఆగ్నేయదిగ్భాగే
అగ్నిం దికాల్పక మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి

3. యమాయ సోమగ్ం ...... అరంకృతః ।
దక్షిణ దిగ్భాగే యమందిక్పాలక .... పూజయామి.

4. మోషుణః పరాపరా నిర్బుతిర్దుహ ణా వధీత్ । పతీష్ట తృష్టయా సహ ॥
నైర్బుతి దిగ్భాగే నిర్బుతిం దిక్పాలక ..... పూజయామి

5. ఇమంమే .... "చకే । పశ్చిమదిగ్భాగే వరుణం....." ।

6. తవవాయ వృతస్పతే త్వష్టర్జామాత రద్భుత । అవాంస్యా వృణీ మహే ॥
వాయువ్యది గ్భాగే వాయుం దిక్పాలక ..... పూజయామి

7. సోమోధేనుగ్ం సోమో అర్వంత మాశూగ్ం సోమో వీరం కర్మణ్యం దదాతు।
సాదన్యం విదథ్యగ్ం సభేయం పితుశ్రవణం యోదదా శదస్మై ॥
ఉత్తర దిగ్భాగేకుబేరం .... పూజయామి

8. తమీ శానం జగతస్తస్థు షస్పతిం ధియం జిన్వ మవసే హూమ హేవయం।
పూషానో యథా వేదసా మసద్వృధే రక్షితా పాయురదబ్ధ స్వస్తయే ॥
ఐశాన్య దిగ్భాగే ఈశానం .... పూజయామి

9. ఊర్ధ్వ ఊషుణ ఊత యే తిష్ఠాదేవోన సవితా ।

ఊర్ధ్వో వాజస్య సనితా యదం జిభి ర్వాఘద్భిర్విహ్వాయా మహే ।

ఊర్ధ్వ దిగ్భాగే ఊర్ధ్వ పురుష మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి

10. స్యోనా పృథివి ... సప్రథాః । అథోదిగ్భాగే పృధివీ ..... పూజయామి ।

ఉపదేవతా మంత్రాః

1. ఓం జాతవేదసే ...... దురితాత్యగ్నిః ॥

దుర్గామావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి

2. ఓం గణానాంత్వా .... స్సీద సాదనం ॥

గణపతి మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి

3. ఓం క్షేత్రస్యపతినా ..... మృడా తీదృశే ॥

క్షేత్ర పాలక మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి

4. వాస్తోష్పతేప్రతి ...... శం చతుష్పదే ॥

వాస్తు పురుష మావాహయామి ..... పూజయామి

5. ఓం యత ఇంద్ర భయా మహే తతోనో అభయం కృధి ।

మఘవన్ ఛగ్ధి తవతన్నఊతయే విద్విషో విమృధో జహి ॥

స్వస్తిదా విశస్పతిర్ వృత్రహా విమృధో వశీ ।

వృషేంద్రః పుర ఏతున స్స్వస్తిదా అభయంకరః ॥

అభయంకర మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి

6. ఓం త్ర్యంబకం ..... మామృతాత్ ॥

మహామృత్యుంజయ మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి

త్రిసుపర్ణమ్

ఓం సహనావవతు .... మా విద్విషావహై ఓం శాంతిశ్శాంతిశ్శాంతిః

బ్రహ్మమేతుమామ్ । మధుమేతుమామ్ । బ్రహ్మమేవ మధుమేతుమామ్ ।

యాస్తేసోమప్రజావథ్సోఽభిసో అహమ్ । దుష్ష్వప్నహన్దురుష్షహ । యాస్తే సోమప్రాణాగ్ స్తాంజుహోమి । త్రిసుపర్ణ మయాచితం బ్రాహ్మణాయదద్యాత్ । బ్రహ్మహత్యాంవా ఏతేఘ్నన్తి । యేబ్రాహ్మణా స్త్రిసుపర్ణం పఠన్తి । తేసోమం ప్రాప్నువన్తి । ఆసహస్రాత్పఙ్క్తింపునన్తి । ఓమ్ ॥

బ్రహ్మమేధయా । మధుమేధయా । బ్రహ్మమేవ మధుమేధ యా । అద్యానోదేవ సవితః ప్రజావథ్సావీస్సౌభగమ్ । పరాదుష్ష్వప్నియగ్ంసువ । విశ్వానిదేవ సవితర్దురితాని పరాసువ । యద్భద్రం తన్మ ఆసువ । మధువాతాఋతాయతే మధుక్షరన్తి సిన్ధవః । మాధ్వీర్నస్సన్త్వోషధీః । మధునక్తముతోషసి మధుమత్పార్థి వగ్ంరజః । మధుద్యౌరస్తునః పితా । మధుమాన్నోవనస్పతిర్మ ధుమాగ్ం అస్తుసూర్యః । మాధ్వీర్గావో భవన్తునః । య ఇమం త్రిసుపర్ణ మయాచితం బ్రాహ్మణాయ దద్యాత్ । భ్రూణ హత్యాంవా ఏతేఘ్నన్తి । యే బ్రాహ్మణా స్త్రిసుపర్ణం పఠన్తి తేసోమం ప్రాప్నువన్తి । ఆసహస్రాత్పఙ్క్తింపునన్తి । ఓమ్ ॥

బ్రహ్మమేధవా । మధుమేధవా । బ్రహ్మమేవమధుమేధవా । బ్రహ్మాదేవానాం పదవీఃకవీనా మృషిర్వి ప్రాణాం మహిషోమృగాణామ్ । శ్యేనోగృధ్రాణాగ్ం స్వధితిర్వ నానాగ్ం సోమఃపవిత్రమ త్యేతిరేభన్ । హగ్ంస శ్శుచిషద్వసుర న్తరిక్షసద్ధోతా వేదిషదతిథి ర్దురోణసత్ । నృషద్వరసదృతసద్వ్యోమసదబ్జాగోజా ఋతజా అద్రిజా ఋతం బృహత్ ।

ఋచేత్వార్చేత్వా సమిద్రవన్తి సరితోనధేనాః । అన్తర్ హృదామనసా పూయమానాః । ఘృతస్యధారా అభిచాకశీమి । హిరణ్యయో వేతసోమధ్య ఆసామ్ । తస్మిన్సుపర్ణో మధుకృత్కులాయీ భజన్నాస్తే మధు దేవతాభ్యః । తస్యాసతే హరయస్సప్తతీ రేస్వధాం దుహానా అమృతస్యధారామ్ । య ఇదం త్రిసుపర్ణ మయాచితం బ్రాహ్మణాయ దద్యాత్ । వీరహత్యాం వా ఏతేఘ్నన్తి । యే బ్రాహ్మణా స్త్రిసుపర్ణం పఠన్తి । తే సోమం ప్రాప్నువన్తి । ఆసహస్రాత్పఙ్క్తింపునన్తి । ఓమ్ ॥

మేధా దేవీజుషమాణాన ఆగాద్విశ్వాచీభద్రాసుమనస్యమా నా । త్వయాజుష్టాను దమానాదురుక్తాన్బృ హద్వదేమవిదథేసువీరాః । త్వయాజుష్ట ఋషిర్భవతి దేవిత్వయా బ్రహ్మాగత శ్రీరుతత్వయా । త్వయాజుష్టశ్చిత్రం విన్దతేవసుసానో జుషస్వద్రవిణో నమేధే ॥

మేధాం మ ఇన్ద్రోదదాతు మేధాందేవీ సరస్వతీ । మేధాంమే అశ్వినావుభా వాధత్తాం పుష్కరస్రజా । అప్సరాసుచయామేధా గన్ధర్వే షుచయన్మనః । దైవీంమేధా సరస్వతీ సామాం మేధాసు రభిర్జుషతాగ్ స్వాహా ॥

ఆమాం మేధా సురభిర్వి శ్వరూపాహిరణ్యవర్ణా జగతీజగమ్యా । ఊర్జస్వతీ పయసాపిన్వమానాసామాం మేధాసుప్రతీకా జుషన్తాం మయిమేధాం....... భ్రాజోదధాతు । ఓం శాంతిశ్శాంతిశ్శాంతిః ॥

ఇతి యాజుష స్మార్తగ్రన్థే ప్రథమ భాగస్సమాప్తః

శ్లో॥ యదక్షర పదభ్రష్టం మాత్రాహీనం తు యద్భవేత్ ।

తత్సర్వంక్షమ్యతాం దేవ నారాయణ నమోస్తుతే ॥